

9 770353 734051

3
vrednost v
MEDIA BAR

INTERVJU

Radko Komadina:
»Konkurenca
z zasebnim
kapitalom
prehiteva
javne
zavode«

Str. 22-23

CELJE

Opozarjajo na nevarno
Cesto na Zvodno Str. 6

novi tednik 79 let

Tednik za Savinjsko regijo / št. 44 / Leto 79 / 30. oktober 2024 / Cena 3,50 EUR / www.novitednik.si

Celjski boj za kulturni denar

Veliko nejevolje sta med kulturniki, predvsem ljubiteljskimi celjskimi društvi, povzročila razpisa, ki sta bila letos namenjena sofinanciranju kulturnih programov oziroma projektov v Celju. Družbena omrežja so pokala od kritik strokovnih komisij, ki so odločale o tem, kdo bodo prejemniki celjskih kulturnih evrov. Kratko so potegnili predvsem ljubiteljska društva, ki na dveh razpisih niso dobila nič denarja. Str. 12-13

Foto: Nik Jarh

GOSPODARSTVO

Kaj prinašajo zaostrene
razmere v Uniorju? Str. 4

ŽALEC

Igrišče že odprto, bazen
pod vprašajem Str. 8

PRILOGA

TV SPORED

Dan spomina na mrtve včasih in danes

Slovinci smo med največjimi porabniki nagrobnih sveč v Evropi.

Smrt kot blagovna znamka

Dan spomina na mrtve je državni praznik, ki ga v Sloveniji vsako leto obeležimo 1. novembra. Je čas, ko se tistim, ki niso več z nami, poklonimo ter tako ohranjamo dokaz, da so nekoč živeli v našem svetu in bili njegov pomemben del. Vendar ob tem velikokrat pozabimo, da bistvo praznika ni tekmovanje, kdo bo zapravlil več, imel najdražji plašč na pokopališču ali najlepše cvetje in sveče na grobu, temveč predvsem to, da se pokojnikov spomnimo in ob tem dan izkoristimo za preživljanje časa s tistimi, ki jih imamo radi, a jih ne vidimo tako pogosto, kot bi želeli. Ali poznamo tradicije, povezane s tem praznikom?

LARISA JEKNIČ

»Dan spomina na mrtve ima tisočletno tradicijo, ki izvira tako iz poganstva kot iz krščanstva. Včasih je bil povezan s poslavljanjem od plodnega leta in s pripravami na zimo. V poganskem smislu je bil predvsem simbol za koledarski cikel, ki se končuje,« je pojasnil etnolog in kulturni antropolog iz Muzeja novejšje zgodovine Celje **Sebastijan Weber**. Praznik

je tudi različica krščanskega praznika vsi sveti, ko so kristjani pokojnike dojemali kot duše v vicah, ki so potrebovale molitev, da so lahko prišle v nebesa. »Ta dan je bil zelo obredno obarvan, hkrati je bil tudi povezan s strahom pred zimo. Ljudje tega dneva niso obeleževali le zaradi spomina na mrtve, temveč je bil to tudi družabni dogodek,« je dodal. Kot je razložil, so ljudje včasih

»Čeprav je bil to praviloma žalosten dogodek, ki je simboliziral tudi poslavljanje od svetlobe, je hkrati predstavljal priložnost za druženje in veselje,« je pojasnil etnolog in kulturni antropolog **Sebastijan Weber**. (Foto: arhiv NT/Sherpa)

sih organizirali sejme, kjer so prodajali izdelke in pridelke, hkrati so se povsili, med seboj delili izkušnje in tudi kaj spili. »Čeprav je bil to praviloma žalosten dogodek,

ki je simboliziral tudi poslavljanje od svetlobe, je hkrati predstavljal priložnost za druženje in veselje,« je dejal. Tudi takrat so se ljudje lepo oblekli, večina v črno, kar danes ni več družbeno pravilo, a se še vedno radi pošalimo, da ljudje za prvi november pridejo na pokopališče razkazovat nove plašče. To je veljalo tudi v preteklosti.

Nove prakse

V zadnjih letih je v Sloveniji vedno bolj priljubljena noč čarovnic, ki sovpada z dnevom reformacije, 31. oktobrom. »K nam je noč čarovnic prišla iz ZDA in 31. oktober je zdaj dan, ko gredo ljudje ven na zabavo, nekateri se tudi našemijo, kar je bila včasih praksa le v puštnem času,« je dejal Weber. »Če je bil včasih glavni družbeni dogodek sezone prvega novembra, se je zdaj preselil na en dan prej, ko lahko vi-

»Dan spomina na mrtve ima tisočletno tradicijo, ki izvira tako iz poganstva kot iz krščanstva. Včasih je bil povezan s poslavljanjem od plodnega leta in s pripravami na zimo. Bil je predvsem simbol za koledarski cikel, ki se končuje.«

dimo čarovnice, buče in ko gremo na kak koncert ali v diskoteko. Prvi november je postal bolj intimen kot včasih. Saj ljudje še vedno hodijo na grobove, vendar drugo, kar počnejo v povezavi s tem praznikom, večinoma ostaja med štirimi stenami,« je povedal. To po njegovih besedah sicer nima povezave s slovensko tradicijo, temveč je proizvod kapitalističnega ustroja, ki poganja svet. Na to prav tako ni odporen dan spomina na mrtve, saj je zelo dobra priložnost za trgovce, da prodajo ogromno sveč in cvetja. Police v trgovinah se v tem času kar šibijo pod sve-

čami, od navadnih do električnih, takšnih, ki so bolj ekološke. Čeprav so slednje res bolj okolju prijazne, se je treba zavedati, da so tudi te učinkovite, čeprav precej diskretna marketinška poteza, zato s svečami ni dobro pretiravati v nobenem primeru. »Zdaj imamo veliko plastike in poceni materialov, ki trajajo mogoče tri dni, nato jih vržemo v smeti,« je opozoril Weber. Ob tem je pojasnil, da so ljudje včasih grobove urejali večinoma z naravnimi materiali. Sveče so bile preproste, voščene, plastike je bilo neprimerljivo manj. V Sloveniji je sicer mogoče

Savinjska regija je prva v državi oddala osnutek dopolnitve za njen razvoj

Kam bo šel denar za razvoj regije?

Regionalna razvojna agencija (RRA) Savinjska je minuli petek ministrstvu za kohezijo in regionalni razvoj kot prva v državi oddala dokumentacijo osnutka dopolnitve dogovora za razvoj regij za finančno obdobje 2021–2027. Za to obdobje ima na voljo približno 57,8 milijona evrov sredstev evropske kohezijske politike oziroma za skupno 76 milijonov evrov vrednih projektov. »Menim, da smo glede na razpisne pogoje, ki nam jih je določila država z razpisom, ustvarili najboljši možen izdelek,« je ob tem poudarila direktorica RRA Savinjska **Bojana Stopinšek**.

Rok za oddajo dokumentacije je do konca oktobra. Predčasna oddaja je po besedah RRA Savinjska plod večmesečnega načrtnega dela, ki so se ga v sodelovanju z občinami in območnimi razvojnimi partnerstvi dejavno lotili že spomladi. »V prihodnosti si bomo pri-

zadevali in se trudili, da bo mehanizem razvoja regije naslavljal prebojne projekte v savinjski regiji ter omogočal sodelovanje tudi gospodarstvu in nevladnim organizacijam za enakomeren razvoj celotne savinjske regije,« je poudarila direktorica **Bojana Stopinšek**.

Trije projekti za RRA Savinjska

Prvi projekt, ki ga izvajajo od februarja letos, je Poni Savinjska. Trenutno končujejo usposabljanje druge skupine, s tretjo skupino bodo začeli 1. decembra v Nazarjah. »Do zadnje, dese-

Direktorka RRA Savinjska **Bojana Stopinšek** (Foto: RRA Savinjska)

te skupine, ki bo delo končala februarja 2028, bomo skozi proces popeljali 106 udeležencev,« so poudarili v RRA Savinjska. Omenjena agencija bo v sklopu dogovora za razvoj regij vodila še dva projekta, in sicer pripravo regionalne celostne prometne strategije in regijski center mobilnosti.

Za druge projekte dogovora za razvoj regij so prijavitelje občine. Projekti se nanašajo na pet različnih področij, in sicer oskrbo s pitno vodo nad 10 tisoč prebivalcev, od-

vajanje in čiščenje odpadnih voda, ki se nanaša nad 2 tisoč populacijskih enot, nadaljevanje gradnje daljinskih kolesarskih povezav, gradnjo podjetniških inkubatorjev ter projekte zelene infrastrukture.

Razpršena porazdelitev sredstev

Po navedbah RRA Savinjska so za državno kolesarsko omrežje prijavljeni trije projekti, katerih vrednost je 4,5 milijona evrov, od tega bi bili

V Sloveniji je mogoče zaznati tekmovalnost glede tega, kdo ima najrazkošnejše urejen grob.

»Za spomin ni treba nič kupiti, da se nekoga spomnimo, ne potrebujemo plastičnih sveč ali nešteto ikeban.«

zaznati skoraj tekmovalno kulturo, ko pride do urejanja grobov, kot bi gledali dva soseda, ki tekmujeta, kdo ima lepšo travo pred hišo. Vsak pokojnik si zasluži dostojno urejen tih dom, vendar zagotovo ne bi zameril, če bi bilo na njem manj plastike ali rož. »Za spomin ni treba nič kupiti, da se nekoga

spomnimo, ne potrebujemo plastičnih sveč ali nešteto ikeban. Mislim, da je bistvo dneva spomina na mrtve zgrešeno. Saj je lepo zvečer, ko vidimo sveče na pokopališču, ki sijajo, vendar je njihov učinek kratkotrajen, posledice pa so dolgoročne. In potem imamo polne smetnjake sveč, ki se jih v veliko

primerih niti ne da reciklirati,« je kritičen Weber.

Manj svečk za manj grobov tudi v naših krajih

Slovenija je med največjimi porabnicami nagrobnih sveč v Evropi. To je statistika, na katero ne smemo biti ponosni, temveč se moramo truditi, bi jo v naslednjih letih spremenili, saj že tako izjemno obremenjeno okolje kmalu več ne bo preneslo

vse plastike, s katero ga uničujemo. Tudi letos Fundacija Svečka organizira vseslovensko dobrodelno akcijo Manj svečk za manj grobov, s katero osvešča o prekomerni uporabi nagrobnih sveč. Ljudi želijo v fundaciji spodbuditi, naj sredstva, ki bi jih namenili za sveče, raje porabijo za prostovoljni prispevek, s katerim pomagajo pri nakupu zdravstvenih naprav in pripomočkov, ki rešujejo življenja. Med njimi so defibrilatorji, inkubatorji za nedonošene otroke, ultrazvočne naprave za helikoptersko nujno medicinsko pomoč, kritje stroškov zdravljenja težkih bolezni in še mnogo več. »Svečke na grobu so močan simbol spomina na naše najdražje in z akcijo ne želimo rušiti tradicije. Tega spomina ne smemo okrniti s pretiravanjem. Svoje pokojne nosimo v mislih in srcih vsak dan, s sodelovanjem v akciji Manj svečk za manj grobov pa naredimo še nekaj dobrega za tiste, ki nas najbolj potrebujejo,« so zapisali v Fundaciji Svečka. Akcijo organizirajo že od leta 2008, v zadnjih letih jim je uspelo zbrati že 500 tisoč evrov. Letos se lahko akcija vključno do 1. novembra udeležite med drugim tudi v Vojniku, Solčavi in Mozirju.

Foto: Andraž Purg

Fundacija Svečka poziva, naj ljudje namesto za sveče denar raje namenijo za akcijo Manj svečk za manj grobov, katere zbrana sredstva grede za nakup zdravstvenih naprav in pripomočkov.

s sredstvi evropske kohezijske politike sofinancirani v višini malo manj kot 4,4 milijona evrov. Na področju odvajanja in čiščenja odpadnih voda je v načrtu sofinanciranje šest projektov v višini malo manj kot 16 milijonov evrov, njihova skupna vrednost je sicer 24,5 milijona evrov. Na področju oskrbe s pitno vodo je pripravljenih prav tako šest projektov za skoraj 20 milijonov evrop-

Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj je poziv 12 razvojnim regijam k dopolnitvi dogovorov za razvoj regij za finančno obdobje 2021–2027 oz. k pripravi projektov za sofinanciranje v vrednosti 440 milijonov evrov v tem večletnem finančnem obdobju objavilo konec marca. V finančnem obdobju 2021–2027, ki se bo končalo konec leta 2029, je sicer na voljo 460 milijonov evrov, a je ministrstvo 20 milijonov evrov ločeno razpisalo za spodbujanje zaposlovanja.

skih sredstev, njihova celotna vrednost je ocenjena na 29,5 milijona evrov.

Prijavili bodo tudi dva projekta mrežnih podjetniških

inkubatorjev skupne vrednosti 7,3 milijona evrov, za katera RRA Savinjska pričakuje sofinanciranje v višini 5,3 milijona evrov. Prav tako bodo

s področja zelene infrastrukture prijavi še 11 projektov, vrednih 10,3 milijona evrov, sofinancirani naj bi bili v višini 8,2 milijona evrov. SJ

»V prihodnosti si bomo prizadevali in se trudili, da bo mehanizem razvoja regije naslavljal prebojne projekte v savinjski regiji ter omogočal sodelovanje tudi gospodarstvu in nevladnim organizacijam za enakomeren razvoj celotne savinjske regije,« je povedala Bojana Stopinšek.

ZADETKI

»Jasno je, da bo tudi zniževanje števila zaposlenih nujno, a po zagotovilih vodstva naj bi najprej spodbujali predčasno upokojevanje, prekinjali pogodbeno sodelovanja za določen čas in podobno.«

Mirko Hirci, predsednika sindikata SKEI Unior

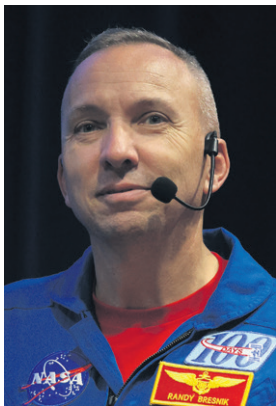

»Javni zavodi smo kot neokretna ogromna letala, zasebni pa kot majhni aviončki, ki se lažje prilagajajo turbulencam in vetrovom.«

Radko Komadina, strokovni direktor Splošne bolnišnice Celje

»Nočemo, da gre gledalec po predstavi domov »prazen«, torej brez kakršnihkoli razmislekov in občutkov. Nočemo, da se zjutraj zbudi in ne razmišlja o tem, kar je videl prejšnji večer.«

Ziga Medvešek, programski vodja Gledališča Zarja Celje

»Lahko se zgodi, da je kakšen zvezdni utrinek, ki ga vidite med opazovanjem nočnega neba, dejansko goreče stranišče z vesoljske postaje.«

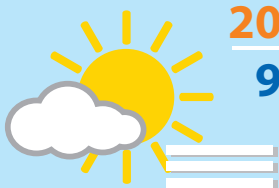
Randolph Bresnik, astronaut slovenskih korenin

»Po očetu sem podedovala sanje, da bi v Logarski dolini naredila hotel. Nikoli ni neposredno izrekel, da si tega želi, vendar sem čutila to njegovo hrepenenje.«

Martina Plesnik, lastnica hotela Plesnik v Logarski dolini

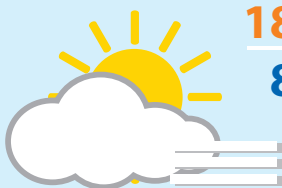

SREDA

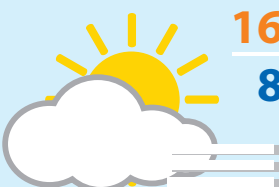
20
9

ČETRTEK

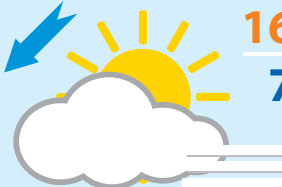
18
8

PETEK

16
8

SOBOTA

16
7

Vir: ARSO

Zaradi zaostrenih razmer uprava Uniorja sklicala zbor delavcev

O odpuščanjih še nič dorečenega

Potem ko so iz družbe Unior sredi oktobra sporočili, da so zaradi zaostrenih razmer na trgu prisiljeni sprejeti varčevalne in optimizacijske ukrepe, je predsednik uprave Robert Vuga, ki je vodenje zreškega podjetja s približno 1.500 zaposlenimi prevzel lani poleti, prvič sklical zbor delavcev. Ker je od prihodkov v Uniorju odvisnih veliko družin v Dravinjski dolini, je ljudi vznemirila informacija o domnevnem odpuščanju 200 zaposlenih. A na zboru delavcev še niso dobili pojasnil, koliko jih bo ostalo brez službe. Je pa uprava napovedala, da bo najprej spodbujala mehke pristope odjav iz delovnega razmerja, kot sta iztek pogodb za določen čas in starostna upokojitve. Po napovedih uprave bo naslednje leto zelo zahtevno, a že leta 2026 pričakuje normalizacijo poslovanja.

BARBARA FURMAN

Skupina Unior se ukvarja s proizvodnjo odkovkov in ročnega orodja, strojogradnjo in izdelavo orodij za stroje, del skupine je tudi turistično podjetje Unitur. Da je zreška družba z več kot 100-letno tradicijo v finančnih težavah, je znano že dlje časa, a prejšnja uprava pod vodstvom Darka Hrastnika o tem ni kaj dosti govorila z delavci, tudi v izjavah za medije je bila glede poslovanja skopa. Zato so zaposleni pozdravili odločitev nove uprave, da jih bo redno

obveščala o razmerah v podjetju. Sploh zdaj, ko so kritične.

Notranje rezerve

Ker novinarji nismo bili povabljeni na zbor delavcev, smo se po informacije obrnili na predsednika sindikata SKEI Unior **Mirka Hircija**, ki je povedal, da se je zbora udeležilo več kot 800 zaposlenih, ne le iz Zreč, ampak tudi iz Uniorjevih obratov iz Lenarta, Vitanja in Slovenskih Konjic. »Predsednik uprave Boštjan Vuga je uvodoma poudaril,

Predsednik sindikata SKEI Unior Mirko Hirci: »Že pred leti smo razmišljali o tem, da bi Unior moral doživeti nekakšno preobrazbo po vzgledu Gorenja.«

V podjetju Unior napovedujejo varčevanje in optimizacijo poslovanja. (Foto: Andraž Purg)

Sindikalist Mirko Hirci (Foto: osebni arhiv)

da ima Unior ugled, stabilno bazo kupcev, bogato znanje zaposlenih, ki so pripadniki podjetju ter še veliko notranjih rezerv. Napovedal je krčenje in optimiziranje proizvodnih linij. Uvedli bodo tudi prevzemanje odgovornosti za dosežene rezultate. Povedal je tudi, da je že septembra lani odpustil direktorje programov strojogradnje in ročnega orodja ter vodji kadrovske službe in vzdrževanja, še vedno pa ostaja direktorica Uniturja Barbara Soršak.«

Delavci za zdaj pomirjeni

Uniorjeva uprava je pripravila osnutek finančnega ter poslovnega prestrukturiranja družbe, ki ga je že predstavila nadzornemu svetu, zaposlenim pa še ne. »Delavci na tokratnem zboru niso izvedeli, kaj načrtovana optimizacija poslovanja pomeni zanje oziroma koliko jih bo ostalo brez dela. Jasno je, da bo tudi zniževanje števila zaposlenih nujno, a po zagotovilih vodstva naj bi najprej spodbujali predčasno upokojevanje, prekinjali pogodbeno sodelovanje za določen čas in podobno,« je še povedal sindikalist Hirci. Dodal je, da so zaposleni zbor delavcev kljub vsemu zapuščali pomirjeni. Tudi zato, ker jim je uprava obljubila, da bo spremenila kulturo komuniciranja in posledje pogostejše sklicevala zbere delavcev ter jih o vsem dosledno obveščala.

Kot je znano, je uprava Uniorja zaprla obrat v Starem trgu ob Kolpi, v katerem bo do konca leta brez službe ostalo 29 ljudi. Napovedala je tudi ukinitve programa strojogradnje s 170 zaposlenimi, večino delavcev naj bi prerazporedila v druge programe.

Bi morali ukrepati prej?

Razmere v Uniorju pozorno spremlja tudi zreški župan **mag. Boris Podvršnik**, ki upa, da prestrukturiranje podjetja

ne bo povzročilo hujših socialnih posledic za zaposlene, med katerimi je veliko zreških občanov. »Menim, da bi vodstvo podjetja moralo ukrepati že prej. Gospodarske razmere v Evropi in svetu že dlje časa narekujejo spremembe. Upam, da ni prepozno in da bo proces prestrukturiranja uspešen. Unior je velik poslovni sistem, zato morajo biti spremembe temeljite in celovite, predvsem pa morajo biti izvedene premišljeno, odgovorno in s socialnim čutom za zaposlene.«

Da bi morala Uniorjeva uprava ukrepati že prej, se strinja tudi sindikalist Mirko Hirci. »Že pred leti smo razmišljali o tem, da bi Unior moral doživeti nekakšno preobrazbo po vzgledu Gorenja. Opazovali smo, kako je kitajska multinacionalka Hisense leta 2018 ob prevzemanju Gorenja temeljito počistila bilance ter ukinila nedonosne posle ob zavedanju, da s tem postavlja stabilne temelje za razvoj podjetja.«

Zreški župan mag. Boris Podvršnik pozorno spremlja dogajanje v Uniorju. (Foto: osebni arhiv)

Zreški župan Boris Podvršnik: »Upam, da ni prepozno in da bo proces prestrukturiranja uspešen. Unior je velik poslovni sistem, zato morajo biti spremembe temeljite in celovite, predvsem pa morajo biti izvedene premišljeno, odgovorno in s socialnim čutom za zaposlene.«

V prvem polletju je Unior dosegel 105 milijonov evrov prodaje, kar je dobre tri odstotke manj kot v enakem obdobju lani ter ustvaril 1,4 milijona evrov dobička iz poslovanja oziroma tri milijone manj kot v enakem obdobju lani. Polletje je zaključil s čisto izgubo v višini 1,2 milijona evrov.

Terenski obisk na Savinjskem

Državni sekretar na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Ervin Kosi se je minuli teden mudil v savinjski regiji. V okviru terenskega obiska je obiskal tri podjetja, ki se ukvarjajo s proizvodnjo kmetijske in gozdarske mehanizacije, kjer se je seznanil z dobrimi praksami in inovativnostjo v proizvodnji mehanizacije.

Državni sekretar je svoj terenski obisk začel v podjetju SIP, ki je specializirano za tehnologije kosilnic, obračalnikov, zgrabljalnikov in pobiralskih zgrabljalnikov. V podjetju, ki je letos obeležilo 70. obletnico ustanovitve, so Kosiju predstavili svoje delovanje in mu pokazali proizvodnjo kmetijske mehanizacije.

Državni sekretar je nato obiskal proizvajalca gozdarske mehanizacije Uniforest, ki je močno okoljsko usmerjen, saj je 99 odstotkov sestavnih delov njegovih strojev mogoče reciklirati, ob tem v strojih uporabljajo tudi biorazgradljivo olje. Svoj terenski obisk je državni sekretar zaključil z obiskom podjetja Tehnos, ki se je sprva ukvarjalo s proizvodnjo orodij za steklarsko industrijo, nato še s proizvodnjo orodij za gumo in plastiko, pred 20 leti se je začelo ukvarjati tudi s proizvodnjo mulčarjev. Tehnos je trenutno eden od največjih izvoznikov v državi.

Predstavniki vseh treh podjetij so državnemu sekretarju predstavili izzive, s katerimi se soočajo pri delu in njihovo vizijo dela v prihodnosti. »Veseli me, da imamo v Sloveniji tako inovativna in rastoča podjetja, ki razvijajo kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo ter so močno prisotna na mednarodnem trgu. To je namreč ključnega pomena za razvoj slovenskega kmetijstva, gozdarstva in tudi celotnega podeželja,« je po koncu obiska sklenil državni sekretar Kosi. SJ

Občina Laško

Vljudno vas vabim na proslavo ob občinskem prazniku, ki bo v četrtek, 7. novembra 2024, ob 18. uri v Kulturnem centru Laško.

Ob tej priložnosti bodo podeljena najvišja občinska priznanja ter priznanja za najbolj urejene vasi in objekte v občini Laško.

V kulturnem programu bodo nastopili MePZ Koral z gosti, KD Anton Tanc in Matija Podbreznik.

Župan Občine Laško
Marko Šantej

Brezplačno vstopnico lahko prevzamete v TIC-u Laško ali TIC-u Rimske Toplice.

Udeleženke 4. Dneva ženskega podjetništva so med drugim razpravljale o pasteh digitalnega poslovanja.

»Samo v prvem četrtletju letošnjega leta je bilo v Evropi zabeleženih več kot 3.500 kibernetских incidentov, kar predstavlja 20-odstotno povečanje v primerjavi z lanskim letom,« je poudarila generalna direktorica GZS.

Podjetnice so se že četrtič zbrale na Dnevu ženskega podjetništva

O priložnostih in pasteh digitalizacije

O pasteh digitalnega poslovanja, upravljanju tveganj s podatki ter zavarovanju tveganj so razpravljale udeleženke 4. Dneva ženskega podjetništva, ki ga je organizirala Sekcija podjetnic pri GZS - Podjetniško trgovski zbornici. Podjetnice so se prejšnji teden zbrale na sedežu podjetja Kozmetika Afroditia v Rogaški Slatini. Na dogodku so spregovorili strokovnjakinje in strokovnjaki s področij digitalnega poslovanja in digitalne varnosti.

JANŽE FRIC

Vesna Nahtigal, generalna direktorica GZS, je na dogodku poudarila, da digitalizacija prinaša številne priložnosti, ter neskončne možnosti za rast in globalno povezovanje, a tudi nove izzive. »Samo v prvem četrtletju letošnjega leta je bilo v Evropi zabeleženih

več kot 3.500 kibernetских incidentov, kar predstavlja 20-odstotno povečanje v primerjavi z lanskim letom.« Povedala je, da skoraj polovica kibernetских napadov cilja na mala in srednja podjetja, ki so mnogokrat lahek plen, ker se še ne zavedajo vseh tveganj.

Generalna direktorica GZS Vesna Nahtigal je povedala, da skoraj polovica kibernetских napadov cilja na mala in srednja podjetja.

Dodala je še, da ta statistika opozarja na pomembnost po-

znavanja varne uporabe tehnologije in nujnost vlaganja v izobraževanje zaposlenih.

Previdnost je mati modrosti

Predsednica Sekcije podjetnic pri GZS Mojca Kunšek je izpostavila, da je digitalna doba lahko tudi prijetna, če podjetja sprejemajo prave odločitve. »V digitalizaciji so pri sprejemanju poslovnih odločitev pomembne informacije in pravi podatki, do katerih lahko tudi pravočasno dostopamo, in predvsem zavedanje, da je previdnost še vedno mati modrosti,« je opozorila.

O pasteh digitalnega poslovanja je govoril Primož Govekar iz InfoHiše. Opozoril je,

da mora podjetje pri zbiranju osebnih podatkov upoštevati načela zakonitosti, pravičnosti in preglednosti, osebne podatke lahko zbira zgolj za določene, izrecne in zakonite namene. Pri tem mora upoštevati tudi najmanjši potrební obseg in čas hrambe podatkov. »Upravlavec je odgovoren za obdelavo in mora biti zmožen dokazati skladnost,« je dodal. Opozoril je, da je pred skeniranjem prejetih QR kod potrebno razmisliti, če jih res potrebu-

Zbrane podjetnice je nagovorila tudi Mojca Kunšek, predsednica Sekcije podjetnic pri GZS.

jemo. Močno je odsvetoval skeniranje osebnih dokumentov in namesto tega priporočil vpogled in zabeležko o vpogledu.

Prenos lastništva Kozmetike Afroditia

4. Dan ženskega podjetništva je zaokrožil pogovor z Ivom Mijoškom, solastnikom in prokuristom podjetja Kozmetika Afroditia, ki je predviden za prevzemnika te družbe. Z izdelki Afroditia Professional je podjetje Kozmetika Afroditia prisotno na več kot 20 tujih trgih. Za ohranjanje finančne stabilnosti podjetja je pomemben tudi prenos lastništva. »Ključnega pomena so predvsem jasno izražena volja oziroma nameni lastnika podjetja – v mojem primeru torej volja moje mame, ki se je z mano pogovorila o svojih pričakovanjih in načrtih. Seveda to ni bila enostransko izrečena volja, ampak je upoštevala tudi moje mnenje, moje želje in videnja,« je povedal Ivo Mijošek.

Foto: Nik Jarh

Gostilna Pri mostu ima končno novega lastnika

Sedem let po začetku stečajnega postopka je stečajnemu upravitelju Benjaminu Pačniku vendarle uspelo prodati prodati prostore, v katerih je bila nekoč znana celjska gostilna Pri mostu. Nepremičnina je v bila lasti nepremičninskega podjetja Domine, ki je bilo del prav tako že propadle skupine PSZ, pod okriljem katere je nekdanji poslovnež Darko Zupanc v več kot dveh desetletjih nakopičil različna podjetja ter mnoge gostilne in trgovine v središču Celja.

Kdo je novi lastnik prostorov v stavbi v Ulici XIV. divizije, Benjamin Pačnik ne razkriva. Pravi le, da je iz bližnje okolice Celja in da je z njim že podpisal kupoprodajno pogodbo. Kupnina je bila 215 tisoč evrov, kolikor je znašala tudi izklicna cena na dražbi. Novi lastnik gostilne je bil namreč edini, ki se je dražbe udeležil.

Nepremičninska družba Domine, ki je šla v stečaj de-

V tej stavbi v Ulici XIV. divizije je bila pred več kot dvema desetletjema prva kitajska restavracija v Celju. Gostinski lokal je bil od leta 2006 prazen. Zdaj je končno dobil novega lastnika, ki je na dražbi za 615 kvadratnih metrov velik prostor plačal le 215 tisoč evrov. (Foto: arhiv NT/Andraž Purg)

cembra leta 2017, je bila tudi lastnica hotela Turška mačka, slaščičarne Zvezda in kavarne Vrtnica. Hotel, ki je še vedno prazen, je za nekaj več kot pol milijona evrov pred petimi leti kupila Mestna občina Celje, slaščičarno je kupilo podjetje

Gostinstvo M&R, novega lastnika je leta 2020 dobila tudi kavarina Vrtnica. Pri prodaji gostilne Pri mostu se je zataknilo. Dražba bi morala biti januarja 2019, a jo je stečajni upravitelj preklical, ker je podjetje Bass, ki ima prostore v isti stavbi kot

gostilna, na del premoženja prijavilo izločitveno pravico. Sodna poravnava je bila sklenjen šele konec lanskega leta.

Pačnik je letos prvo dražbo pripravil maja. Izklicna cena za 308 kvadratnih metrov gostinskih prostorov, 115 kvadratnih

metrov poslovnih in 191 kvadratnih metrov pomožnih prostorov je bila 300 tisoč evrov. Na naslednji dražbi, ki je bila julija, je bila izklicna cena 243 tisoč evrov, a kljub ugodnejši ponudbi zanimanja za nakup spet ni bilo. Za tretjo dražbo, ki je bila sredi oktobra, je ceno znižal na 215 tisoč evrov, kar je za poslovne prostore v središču Celja zelo nizek znesek. Očitno je bil pravi, saj je gostilna le dobila novega lastnika.

Prostori prazni od leta 2006

Gostilna Pri mostu je znana predvsem po tem, da je bila v njej prva kitajska restavracija v Celju. Kitajci, ki so imeli prostore v najemu, so leta 2006 čez noč izginili neznano kam in za sabo pustili kup neplačanih računov. Od takrat je večina prostorov praznih, le manjši del ima že več let v najemu Srbsko kulturno humanitarno društvo Desanka Maksimović Celje.

Gostilna Pri mostu je znana predvsem po tem, da je bila v njej prva kitajska restavracija v Celju. Kitajci, ki so imeli prostore v najemu, so leta 2006 čez noč izginili neznano kam in za sabo pustili kup neplačanih računov.

Gostilna je bila zadnje še neprodano večje premoženje družbe Domine, ki prihodke ustvarjala le s pobiranjem najemnin. Tako kot skupina PSZ je za sabo pustila veliko dolgov. Upniki, med katerimi so bile na prvih mestih banke in SDH, so prijavili za nekaj več kot 20 milijonov evrov terjatev. Stečajni upravitelj pričakuje, da bo stečajni postopek lahko končal v prvih mesecih prihodnjega leta.

JJ

Cesta na Zvodno je izredno nevarna, ker je dodobra poškodovana in ker meteor-na voda s ceste zateka v hiše in dvorišča krajanov v Podgorju. (Foto: bralec NT)

Na Cesti na Zvodno se je le nekaj deset metrov stran od hiš v septembrskem deževju sprožil tudi plaz. (Foto: SŠol)

CELJE – Varneje mimo pokopališča, kaj pa naprej?

Opozarjajo na nevarno Cesto na Zvodno

Mestna občina Celje je pred dnevom spomina na mrtve skupaj z javnim podjetjem Vodovod – Kanalizacija uredila odsek ceste mimo Mestnega pokopališča Celje. Gre za cesto, ki povezuje Popovičevo ulico z naseljem Podgorje. Del ceste je bil obnovljen pred leti, del pa ne. Neurja in meteorne vode so tam del ceste in nabrežin skozi leta dobesedno uničila. Krajanji Podgorja opozarjajo tudi na potrebo po obnovi Ceste na Zvodno.

SIMONA ŠOLINIČ

Vrednost sanacije ceste mimo pokopališča je bila nekaj več kot 30 tisoč evrov. Šlo je za preplastitev ceste v dolžini 380 metrov. »Z ureditvijo ceste smo začeli konec septembra in končali pred dnevi. Preplastitev ceste, ki je bila že dodobra načeta in je klicala po obnovi, je opravilo podjetje Remont NG. Verjamemo, da bo posodobljena

cesta vplivala na boljšo pretočnost vozil, še posebej pred dnevom spomina na mrtve, ko bo na pokopališču povečan obisk. Seveda pa gre za pomembno pridobitev za vsakodnevni lažji promet na tem območju,« pravijo na Mestni občini Celje. Omenjena cesta je sicer med zelo prometnimi ne le zaradi neposredne bližine pokopališča, ampak tudi

zato, ker jo uporabljajo otroci za pot v šolo.

Lansko neurje pustilo posledice

A okoliške krajanje, ki so doma v Podgorju, zanima predvsem, kdaj bo sledila obnova Ceste na Zvodno, v katero se sicer nadaljuje zdaj obnovljeni odsek. Krajanji že dlje časa opozarjajo, da je Cesta na Zvodno popolnoma poškodovana, najbolj pa od lanskega neurja. Meteorna voda s ceste namreč zateka v hiše in dvorišča krajanov Podgorja. Hkrati pa, dodajajo krajanji naselja, se je meteor-na voda iz poškodovane Ceste na Zvodno stekala nadalje v zdaj sicer obnovljeno cesto pri pokopališču, in jo poškodovala. »Veseli smo obnove

ceste mimo pokopališča, saj to pomeni, da je občina slišala naša opozorila, za kar smo hvaležni. Toda veseli

bi bili tudi razsvetljave, ki bi poskrbela za dodatno vidnost in prometno varnost na cesti, kjer je omejitev 50 km/h, marsikdo pa ravno na tem položnem delu vozi tudi 80 km/h ali več. Čakamo pa še na sanacijo izredno nevarne Ceste na Zvodno, ki je tudi razlog, da je bila cesta ob pokopališču pred obnovo tako poškodovana,« pravijo.

Iz celjske občine so nam odgovorili, da je ureditev omenjene ceste v izvedbe-

nih načrtih javnega podjetja Vodovod – Kanalizacija, ki izvaja javno gospodarsko službo vzdrževanja cest v Mestni občini Celje. »Še v letošnjem letu, konec novembra oziroma v začetku decembra, je predvidena ureditev odvodnjavanja in obnova vodovoda na Cesti na Zvodno. Po zaključku navedenih del, ob pogoju primernih vremenskih razmer, je predvidena še obnova oziroma preplastitev omenjene ceste.«

Obnovljena cesta ob Mestnem pokopališču Celje. (Foto: VO-KA)

Spomnili na trpljenje zapornikov

CELJE – Mestna občina Celje je pred dnevom spomina na mrtve pripravila spominski komemoraciji v Starem piskru in pri grobnici na Golovcu ter položila venec v Spominskem parku Teharje.

Osrednja slovesnost je bila v Starem piskru, spominskem prostoru žrtev nacističnega nasilja, ki je tesno povezan z najtemnejšim obdobjem nemške okupacije med drugo svetovno vojno. V nekdanjem zaporu, ki je zdaj dislocirana enota Muzeja novejši zgodovine Celje, je okupator zapiral zavedne Slovence, antifašiste ter člane in podpornike odporiškega gibanja. Na dvorišču zapora je v letih 1941 in 1942 brez kakršne koli sodbe ustrelil 347 tal-

cev. »Streljanje talcev so nacisti izvedli šestkrat in vsakič so ga najavili z velikimi rdečimi plakati, na katere so natisnili pomemčena imena zavednih Slovencev. Zapornike so mučili, ponižali in razčlovečili. Stari pisker pa ni le simbol trpljenja in smrti, temveč tudi upanja, solidarnosti in izjemnega poguma. Decembra leta 1944, ko je bilo tam zaprtih veliko Slovencev, je šest partizanov izvedlo drzno akcijo, v kateri je zbežalo okoli 100 jetnikov. Nekatere so Nemci polovili in jih ponovno zaprli, večina pa jih je zbežala na varno. Med osvoboditelji je bil tudi zdaj že pokojni častni meščan Ivan Grobelnik – Ivo,« so sporočili s celjske občine.

Slovesnost s krajšim programom je bila tudi pri grobnici Golovec, kjer je bil slavnostni govornik ravnatelj Osnovne šole Frana Roša Vojin Mlinarevič, ki je poudaril pomen gradnje miru in sedanjosti za prihodnje generacije in pozval, da se tistih, ki niso več med nami, spomnimo vsak dan, ne le ob praznikih. Kulturni program je pripravila Osnovna šola Frana Roša.

V Spominskem parku Teharje sta delegaciji Republike Slovenije in Mestne občine Celje položili vence. Predstavniki Mestne občine Celje so že večeraj prižgali sveče na grobovih častnih meščanov na Mestnem pokopališču Celje.

SŠol

V imenu občine je venec k obeležju v Starem piskru položil župan Matija Kovač z delegacijo. Vence in cvetje so položili tudi predstavniki veteranskih in drugih organizacij, kulturni program je pripravila I. gimnazija v Celju. (Foto: MOC)

Bližje protipoplavnim ukrepom

CELJE – Pretekli teden so se celjski svetniki sestali na prvi izredni seji v tem mandatu. Seja je bila sklicana predvsem zaradi sprejetja letošnjega 3. rebalansa občinskega proračuna, ki ga je mestni svet obravnaval po hitrem postopku. Ključni razlog za pripravo še enega rebalansa so uskladitve načrta razvojnih programov za izvedbo javnih naročil za izvedbo protipoplavnih ukrepov z menjavo neustreznih mostov na Voglajni pri Topru in Savinji na Polulah.

Ministrstvo za naravne vire in prostor je namreč spremenilo izhodišča glede sredstev, ki jih država namenja obnovi škode po poplavih in neurjih iz leta 2023. Na podlagi predhodnega programa je bilo namreč občinam dodeljenih 40 odstotkov sredstev, potrebnih za sanacijo nastale škode. Ostala sredstva za obnovo bo država zagotovila v okviru rednih letnih programov sanacij elementarnih škod, kjer je pogoj za črpanje tudi predhodna poraba 1,5 odstotka proračunske rezerve občine. Z rebalansom bo tako iz tega vira za dobrih 1,6 milijona evrov manj odhodkov in za 2,3 milijona evrov manj prihodkov. »Zelo dolgotrajni so tudi postopki potrjevanja projektnih dokumentacij za sanacijo plazov, ki jo potrjuje Državna tehnična pisarna. Na projektne predloge, ki smo jih

poslali aprila, smo odgovore prejeli šele septembra, kar je povzročilo predvsem zamude pri začetkih sanacij,« pravijo na občini.

Dodali so še, da je v rebalansu upoštevana tudi spremenjena dinamika različnih naložb, kot so Vrtec Čira Čara in Vila Sonja, slabih dvesto tisočakov več je predvidenih odhodkov za obnovo igrišč v mestnih četrtih in krajevnih skupnostih, občina spremembe prilivov pričakuje še pri projektih, kjer je predvideno evropsko financiranje. V tretji rebalans proračuna so vključeni tudi trije projekti iz mehanizma Dogovor za razvoj regij.

V tretjem rebalansu občinskega proračuna bodo načrtovani skupni prihodki nižji za približno 5,5 milijona evrov in bodo znašali nekaj več kot 76 milijonov evrov. Odhodki bodo nižji za 5,4 milijona evrov in bodo znašali približno 81,5 milijona evrov.

Na prihodkovni strani bodo za slab pol milijon evrov višji prihodki z naslova komunalnega prispevka in prodaje stavbnih zemljišč, za dober milijon pa bodo nižji prihodki od prodaje poslovnih prostorov.

SŠol

Mestna občina Celje je letos z nakupom stanovanja, ki je bilo v lasti države, v večstanovanjski stavbi v Savinjski ulici 3 postala lastnica celotne stavbe. Občina želi to nepremičnino prodati na javni dražbi, zato da bi z njeno obnovo prispevala k revitalizaciji starega mestnega jedra. Izhodiščna kupnina znaša 530 tisoč evrov, kupec pa se bo s podpisom pogodbe zavezal, da bo stanovanjsko nepremičnino obnovil.

LAŠKO – Občinska zveza kulturnih društev Možnar obeležila 40. obletnico

Prikazujejo, česar ni na spletu

S prikazi obdelave lesa so člani društev, ki so vključena v zvezo Možnar, prvo oktobrsko nedeljo obeležili 40 let delovanja zveze. Začetek prazničnega dogodka je bil nekaj posebnega, saj ga je naznanilo 40 pokov iz možnarjev, Vaška godba Vrh nad Laškim je s pesmijo pospremila članice in člane društev k delu z lesom. Po končanem prikazu so člani KD Antona Tanca s plesom in pesmijo obudili spomin na stare čase. Vsa društva v zvezi so prejela tudi priznanja za dejavno delo, za izjemno požrtvovalnost sta priznanje dobila tudi nekdanja predsednika zveze Vlado Marot in Ivan Medved. Ob tem je župan Marko Šantej zvezi Možnar podelil bronasto listino Občine Laško.

BOJANA AVGUŠTINČIČ

Obujanje starih šeg in običajev je osnovno poslanstvo Zveze kulturnih društev občine Laško Možnar, ki je naslednica nekdanje tamkajšnje zveze kulturnih organizacij. Zveza je bila ustanovljena z namenom združevanja in povezovanja društev zaradi uresničevanja skupnih ciljev in interesov pri razvijanju kulturne dejavnosti in ustvarjalnosti v občini. Dejavnost je imela razvito po posameznih področjih preko odborov. Med njimi je bil leta 1985 imenovan Odbor za ohranjanje starih navad in običajev, ki je bil nato preimenovan v Etno odbor Jurata Krašovca Možnar. Slednji je v naslednjih letih ostal edini dejaven, zato so v zvezi videli potrebo po ureditvi njegovega

statusa. V letu 2015 je bila Zveza kulturnih društev občine Laško preimenovana v Zvezo kulturnih društev občine Laško Možnar.

Novo oblikovana zveza je povezala društva in javne zavode v laški občini, ki v okviru svoje dejavnosti skrbijo za oživljanje, ohranjanje in predstavljanje žive dediščine ter ljudskega izročila prednikov zlasti iz lokalnega okolja. V zvezo Možnar je trenutno vključenih 11 društev (KD Antona Tanca Marija Gradec, Konjerejsko društvo Vrh nad Laškim, KD Šmiklavž, KD Šentrupert, KD Mala Breza, KD Jurklošter, KD Trobni Dol, Rudarsko društvo Sedraž, KD Vrh nad Laškim, KD Laška pihalna godba, KD Ofirovci) ter

javni zavod Stik, OŠ Primoža Trubarja Laško in Turistično društvo Laško.

Štiri desetletja s štirimi predsedniki

Zvezo Možnar so v štiridesetih letih vodili štirje predsedniki. Od ustanovitve do leta 2004 je bil predsednik Vlado Marot, ki je to vlogo opravljal še od decembra 2008 do marca 2015. Na skupščini zveze so ga 16. marca 2015 imenovali za častnega predsednika zveze Možnar. Oktobra 2004 je vodenje prevzela Bogomila Košec – Kajtna, ki je zvezo vodila en mandat, do decembra 2008. Med letoma 2015 in 2022 je predsedniško mesto zasedel Ivan Medved, zadnji dve leti je na tem mestu Mitja Moškotevc.

»Le kdo bi verjel, da je že 40 let za nami. V spominu mi bodo ostali prijetni in duhoviti ljudje, s katerimi sem sodeloval, ljudje z dobrimi zamislimi, njihovo vneto po oživljanju naše preteklosti, in nepozabni dogodki v vseh krajih, kjer smo gostovali, ter bogati obiski vseh naših prirediteljev. Prijetno je brskati po zapisih, posnetkih, fotografijah. Lepi spomini so tudi na sodelovanje z uglednimi strokovnjaki s področja etnologije in drugih

Ob jubileju zveze Možnar so se zbrali vsi štirje predsedniki: (z leve) Mitja Moškotevc, Ivan Medved, Bogomila Košec – Kajtna in Vlado Marot.

strok, ki so nas pri snovanju podpirali, ki so sodelovali z nami in nam povedali, da smo na pravi poti. Ponosen sem, da se zgodba nadaljuje, čeprav so časi precej drugačni. Hvaležen sem vsem, ki še kažejo veselje do tovrstnega ustvarjanja,« pravi Vlado Marot.

Bogomila Košec – Kajtna bo v najlepšem spominu iz obdobja njenega predsednikovanja ostala njena poroka na »ohceti« po stari šegi. »Odbor sem na veliko željo prevzela od dotedanjega predsednika Vlada Maro-

ta in stopila v res velike čevlje. Najbolj sem ponosna, da mi je ob pomoči podpredsednikov in drugih predstavnikov društev uspelo peljati našo zgodbo naprej. Vodenje sem nato zaradi pričakovanja svojega naraščaja spet predala Vlado,« dodaja.

Ivanu Medvedu je v največji ponos, da so v zvezi uspeli nadaljevati delo prejšnjih generacij: »Dokončno smo formalnopravno ustanovili zvezo s svojim statutom, izdali smo pregledno brošuro, v kateri so predstavljeni vse dejavnosti zveze in vsa kulturna društva, ki jo sestavljajo. Seveda sem ponosen tudi, da smo uspeli postaviti novo vodstvo zveze, ki jo zdaj vodi Mitja Moškotevc in ki ima veliko dobrih idej za delo.«

Ponosen na tradicijo

Mitja Moškotevc je ponosen na ohranjanje tradicije, ki so jo zasnovali njegovi predhodniki, predvsem pa, da se člani društev radi odzivajo in sodelujejo v programih, ki jih pripravljajo v zvezi. Med tradicionalne prireditve, ki jih pripravljajo,

sodijo jurjevanje, sodelovanje na Pivu in cvetju in prireditvi Guštst z etnološkim programom, Anzekov pohod, Lepa nedelja v Marija Gradcu, martinovo v Laškem, štefanovo. Lani decembra so se vključili tudi v dogajanje Prazničnega Laškega, pripravljajo se že na praznovanje 200-letnice pivovarstva v Laškem v prihodnjem letu, kjer bo zveza Možnar dejavno sodelovala.

»Cilj zveze Možnar je ohranjanje in obujanje tradicionalnih prireditev, pri čemer se člani trudimo, da bi vsako leto pripravili prikaz nekega opravila. Tako smo lani obudili prikaz rudarjenja v Trobnem Dolu, letos smo spomnili, kako so včasih obdelovali les, cepili drva ali žagali s starimi žagami, pokrivali strehe s skodlami, pletli koše ... Trudimo se čim bolj pristno prikazati šege, običaje, navade in opravila, ki jih ne moreš videti na družbenih omrežjih,« pravi Mitja Moškotevc. Želi si, da bi v zvezo pridobili tudi mlajše člane, ki bi nadaljevali njeno delo in poslanstvo.

Foto: Zveza Možnar

Članice in člane društev je k delu z lesom pospremila Vaška godba Vrh nad Laškim.

Prvi v regiji posadili rožnato drevo

LAŠKO – Na Savinjskem nabrežju bo odslej raslo in cvetelo rožnato drevo kot simbol podpore ženskam, ki se bojujejo proti raku dojke. Kot prva v regiji sta ga zasadila župan Marko Šantej in direktorica Zdravstvenega doma Laško Vesna Vodišek Razboršek. Z rožnatim drevesom želijo v občini Laško osveščati o pomembnosti preventive, zgodnjega odkrivanja bolezni in moči skupnosti.

Zasaditev drevesa simbolizira našo skupno odgovornost, poučarjajo v Občini Laško: »Naj drevo raste kot simbol moči skupnosti, solidarnosti in človečnosti. Predstavlja naj trdnost in upanje, da bomo lahko skupaj premikali meje in spreminjali življenje. Vsak nov list na tem drevesu bo simbol novih začetkov, novih priložnosti in novih zmag v boju proti raku dojke.«

Pomembno vlogo pri osveščanju o raku dojke ima tudi Center za krepitev zdravja Laško, ki deluje v sklopu zdravstvenega doma. Kot je izpostavila direktorica **Vesna Vodišek Razboršek**, rak dojke ne vpliva samo na posameznico, ampak prizadene celotno družino, prijatelje in širšo skupnost. Zato je pomembno, da se zavedamo, kako bistvena je vloga podpore in razumevanja. »S pobudami, kot je današnja, lahko ustvarimo prostor, kjer nihče ni prepuščen sam sebi v boju proti bolezni. Naša naloga je, da postanemo glasniki upanja, osveščenosti in pomoči,« je dejala.

V Občini Laško si želijo, da bi drevo služilo kot trajen opomnik na našo odgovornost, da poskrbimo za zdravje svojih bližnjih, da se zavedamo pomena rednih preventivnih pregledov in ostajamo glasni pri opozarjanju na raka dojke. »Vsaka beseda, vsak korak in vsako dejanje, ki podpira osveščanje, je korak bližje svetu, kjer bo rak dojke premagan ali vsaj odkrit dovolj zgodaj, da bo lažje obvladljiv.«

BA

Župan Marko Šantej s predstavnico društva Europa Donna, ki je doniralo drevo, Barbaro Tiselj (na sredini) ter z direktorico Zdravstvenega doma Laško Vesno Vodišek Razboršek. (Foto: Občina Laško)

Delili bodo štipendije

LAŠKO – Laški akademski klub v sodelovanju z laško enoto Centra za socialno delo Celje razpisuje enkratno štipendijo, ki je namenjena dijakom in študentom na območju tamkajšnje upravne enote.

Podeljenih bo 21 štipendij, in sicer osmim dijakom in trinajstim študentom. Višina razpisanih sredstev je 4.450 evrov. Od tega bo 1.200 evrov namenjenih za štipendije dijakom ter 3.250 evrov študentom, pojasnjujejo v omenjenem klubu. Dijaki bodo tako prejeli po 150 evrov in študenti po 250 evrov. Pri dodeljevanju štipendij bodo upoštevali tudi višino prejemkov družinskih članov.

Vsi dijaki in študentje, ki bodo pravočasno oddali vlogo za pridobitev štipendije (to je do vključno 8. novembra), bodo o izidu izbirnega postopka pisno obveščeni najkasneje v 14 dneh po končanju razpisnega roka.

BA

Slavnosti trak so prerezali župan Janko Kos, podžupan Roman Virant in deklica Inja.

Igrišče je namenjeno tako najmlajšim, kot tudi starejšim.

ŽALEC – V Vrbju nove rekreacijske površine

Igrišče že odprto, bazen še vedno pod vprašajem

Žalska občina je minuli konec tedna svojemu namenu uradno predala medgeneracijsko igrišče in fitnes naprave v Vrbju. Igrala in naprave so primerne za različne starostne skupine, eno od njih je primerno tudi za gibalno ovirane osebe na invalidskem vozičku. Slabih 90 tisočakov vredna naložba na območju Hopslandije je bila izvedena v okviru projekta Turistična pešpot od hmelja do piva, ki predvideva ureditev krožne pešpoti od Žalca do Ribnika Vrbje. Ob tem pod vprašajem v Hopslandiji še vedno ostaja vodni park, katerega gradnja je bila načrtovana že pred leti.

SINTIJA JURIČ

S projektom Turistična pešpot od hmelja do piva so v Občini Žalec začeli v lanskem letu, po tem, ko so z njim uspešno kandidirali na razpisu ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport za nadgradnjo turistične infrastrukture oz. naravnih znamenitosti v turističnih destinacijah. Celoten projekt je vreden slabih 544 tisoč evrov, od tega so iz načrta za okrevanje in odpornost pridobili 350 tisočakov nepovratnih sredstev.

Turistična pešpot od hmelja do piva se sicer začne pri Fontani piv v Žalcu in vodi do Krajinkega parka Ribnika Vrbje. Pot je vpeta v zeleno okolje, obkroženo z nasadi hmelja, prav tako bo opremljena s pitniki in pametnimi polnilnimi postajami za vodo. Občina želi

s projektom izboljšati izkušnjo obiskovalcev destinacije, zvišati konkurenčnost ponudnikov in urediti degradiran prostor Hopslandije.

»Zelo pomembno je, da je eno igralo namenjeno invalidnim osebam, da se ne čutijo zapostavljene in da vedo, da nismo pozabili na njih,« je povedal Kos.

Kaj so že uredili in kaj še bodo?

V okviru projekta so v začetku letošnjega leta že uredili javne sanitarije za ženske, moške in invalide na žalski tržnici, katerih vrednost je znašala slabih 170 tisoč evrov. Preostali del naložbe so med drugim namenili tudi vlaganju v opremo za izboljšanje telesne pri-

pravljenosti. Del tega sta tudi postavitev šestih fitnes naprav in ureditev medgeneracijskega igrišča s petimi igrali in eno večjo napravo za zunanjo vadbo – Street Workout in Vrbju. Igrala in naprave so primerne za različne starostne skupine. Ena od igral – vrtljak, je primerno tudi za gibalno ovirane osebe na invalidskem vozičku.

S projektom bodo v občini nadaljevali tudi v prihodnjem letu. Postaviti nameravajo dve plezalni mreži, eno ob medgeneracijskem igrišču in drugo v parku pri Fontani.

Pri Ribniku Vrbje bodo uredili dehidracijski wc s ploščadjo, postavili bodo tudi pitnik z vodo, prav tako tudi panoramsko kamero in informacijsko tablo. »Ob poti bomo postavili še različno urbano opremo in uredili t. i. »fototočke« ob poteh ob hmeljiščih, kjer se bodo lahko obiskovalci fotografirali in našo občino ohranili v lepem

spominu,« je pojasnila vodja urada za prostor in gospodarstvo v Občini Žalec **Darja Dobrajc Lukman**. Dodala je, da nameravajo v prihodnjem letu zamenjati tudi tlak okoli fontane.

Število obiskovalcev narašča

Kot je poudaril žalski župan **Janko Kos**, je območje Hopslandije že zdaj dokaj dobro urejeno. »Če pomislim, da je bilo pred mnogo leti tukaj smetišče za občino, je zdaj na drugi strani igrišče za potrebe Krajevne skupnosti Vrbje, tukaj je postajališče za avtodome, tukaj so igrala, sodobno parkirišče, povezovalne poti ...,« je našteval Kos in dodal, da se tudi zaradi kolesarske povezave proti Celju na tem območju ustavlja in združuje vse več ljudi.

»Vesel sem, ko vidim, da sem prihaja veliko ljudi iz Celja. Zadnji podatek je, da se je letno okoli jezera sprehodilo okoli 30 tisoč ljudi. To je lepa številka, ki jo želimo še izboljšati. Prav tako želimo okrepiti kolesarski turizem, s čimer bi ljudje to območje prepoznali kot točko, kjer se lahko ustavijo,« je še

Rekreaciji je namenjenih tudi šest novih fitnes naprav na prostem.

»Po obsegu denarja smo ustvarili že mnogo večje pridobitve, vendar je za kakovost našega vsakdanjega življenja morda tole veliko bolj pomembno,« je poudaril Janko Kos.

poudaril Kos, ki zagotavlja, da bodo turistično ponudbo znotraj doline še nadgradili.

Kaj pa načrtovan bazen?

Čeprav je žalska občina v Vrbju že pred leti začela tudi z načrtovanjem vodnega parka in resota Hopslandija, njegove gradnje še ni na vidiku. »Bojim se, da bo bazen mogel počakati in da ga je malce odnesla tudi lanska poplava. Če bi nekdo rekel, da bi dali bazenu prednost pred premostitvenimi objekti, cestami in plazovi, ljudje ne bi razumeli. V vodstvu občine smo se strinjali, da je

z bazenom treba počakati, še vedno pa upamo na zasebne partnerja, ki bi v tem videl dobro poslovno priložnost,« je pojasnil Kos.

V občini za gradnjo bazena preigravajo tudi druge možnosti. »Nisem rekel, da v naslednjih dveh letih ne bomo zgradili bazena. Tudi ni nujno, da bo ravno tukaj, saj iščemo tudi druge možnosti. Včasih se kakšna priložnost pojavi v zadnjem trenutku in jo potem tudi izkoristimo. Mogoče bom čez kakšen mesec ali dva lahko povedal kaj več,« je še dodal žalski župan.

Foto: Nik Jarh

Novi šolski in vrtčevski prostori

MOZIRJE – Minuli teden so namenu uradno predali nove in prenovljene prostore šole in vrtca. Z več kot pet milijonsko naložbo, ki sta jo sofinancirala tudi ekoslad in ministrstva za šolstvo in gospodarstvo, so otroci in zaposleni ob obnovljenih prostorih s prizidkoma pridobili tudi več dodatnih površin. Šolsko stavbo so ob tem tudi energetske obnovili.

Projektna in naložbena dokumentacija za obnovo in širitev osnovne šole in vrtca v Mozirju je bila v izdelavi od leta 2018. Po pridobitvi gradbenih dovoljenj so v občini iskali vire financiranja, izbrali izvajalce in začeli z gradnjo. V prvi fazi so uredili večnamenski prostor in knjižnico v OŠ Mozirje, s čimer je šola z omenjeno 350 tisoč evrov vredno naložbo septembra 2022 pridobila primerno knjižnico,

urejen večnamenski prostor in novo učilnico iz prostora, kjer je bila prej knjižnica. Istega leta so začeli tudi z gradnjo 1,65 milijonskega prizidka k osnovni šoli, ki so jo končali septembra lani. S prizidkom so učenci in zaposleni pridobili tri nove učilnice, sodobno zbornico in dodatne sanitarije ter garderobe. Obstoječe stare prostore so preuredili v prostore za vodstvo šole. Šolsko stavbo so lani tudi energetske obnovili, pri čemer so zamenjali stavbno pohištvo, toplotno so izolirali fasado in strope ter zamenjali svetila in vgradili toplotne črpalke za pripravo sanitarne vode. Vrednost energetske obnove je znašala 1,2 milijona evrov.

Julija 2022 so v moziški občini začeli tudi z gradnjo prizidka k Vrtcu Mozirje, ki so ga prav tako končali septembra lani. Vrtec je tako v pritličju

Slavnostni prerez traku (Foto: Občina Mozirje)

novega prizidka pridobil sodobno kuhinjo s prezračevalnim stropom in rekuperacijo zraka, v nadstropju pa dve novi igralnici. Po preselitvi v nove prostore so letos obnovili tudi obstoječe prostore stare kuhinje in kletne prostore starega vrtca. V prostorih stare kuhinje so naredili igralnico, kletne prostore nekdanje

pralnice pa so preuredili v večnamenski prostor za potrebe otrok. Vrednost naložbe je znašala dobra 2,1 milijona evrov. V občini ob tem poudarjajo, da so z investicijo in izvajalci programov tako v osnovni šoli kot v vrtcu vseskozi zgledno sodelovali. Na obnovo in nova prizidka so zato zelo ponosni.

SJ

80 let od požiga

SOLČAVA – Na predvečer 80. obletnice požiga Solčave so se v telovadnici tamkajšnje podružnične osnovne šole s spominskim dogodkom poklonili vsem trpečim tistega časa – živim in preminulim. Z dogodkom Združeni v spominu, stremeči k miru so v občini obudili spomin na najbolj krute dni na Solčavskem in med mlajše rodove ponesli sporočilo o miru.

Minilo je 80 let, odkar je 24. oktobra 1944 okupator požgal Solčavo, v naslednjih dneh pa še večino kmetij in drugih gospodarstev po Solčavskem. Okupator je v Solčavi požgal 223 poslopij in 64 hiš. Izselenih je bilo 188 ljudi, 20 jih je padlo v boju, 26 talcev je bilo ustreljenih ali so preminili v taboriščih. Na spominskem dogodku je na gorje tistega časa spomnila tudi Marija Preprotnik. Gostujoča govornica je bila predsednica Združenja borcev za vrednote NOB in ministrica za pravosodje Andreja Katič. Namen dogodka je bil obuditi spomin na težke čase in mlajšim generacijam sporočiti, da mir, svoboda in blaginja niso samoumevni.

SJ

ŠENTJUR – Obeležili zaključek ureditve mestnega pokopališča

Za dostojnejše slovo od pokojnih

Občina Šentjur je zadnji oktobrski petek namenu predala novosti na mestnem pokopališču. Za celovito ureditev, ki je trajala več let, je namenila približno 1,5 milijona evrov. Tam sta po novem možna raztros pepela in pokop v žarno steno. Po prepričanju Matjaža Žmaharja, direktorja javnega komunalnega podjetja, ki upravlja pokopališče, gre za možnosti, ki so v koraku s časom.

TINA STRMČNIK

Obnova šentjurskega pokopališča je trajala od sredine leta 2022. Občina je naložbo zaradi zajetne denarne vrednosti razdelila na tri dele. Izbran izvajalec je uredil odsek ceste, parkirišče in servisni plato v skupni površini 6.400 kvadratnih metrov. Del naložbe je bil namenjen ureditvi servisnih poti, novih pešpoti, površine za raztros pepela in ureditvi prostora za žarno steno. Še en del projekta je bila obnova približno dvokilometerskega odseka krajevne ceste, ki vodi od poslovilne vežice do križišča za javno potjo.

Župan Občine Šentjur mag. Marko Diaci je povedal, da so se uporabniki pokopališča vrsto let soočali s pomanjkanjem parkirnih mest. Njihovo število je zdaj bistveno večje, saj jih je občina zagotovila kar največ glede na prostorske možnosti. »Pridobili smo tudi precej zemljišč, ki prej niso bila v občinski lasti. Ureditev pokopališča

je bila zahtevna naložba tako po vsebinski, tehnični kot denarni plati. Mislim, da je projekt dobro uspel. Odzivi ljudi o urejenosti tega pietetnega mesta, kjer bomo ne nazadnje vsi enkrat končali, so zelo dobri.«

Za urejenost pokopališč v manjših krajih občine skrbijo krajevne skupnosti. Na pokopališču Ponikva bo v prihodnosti treba urediti poslovilno vežico, zato bo občina za to naložbo naročila projektno dokumentacijo.

Navade se močno spreminjajo

Matjaž Žmahar, direktor Javnega komunalnega podjetja Šentjur, ki upravlja mestno pokopališče, je povedal, da so se v zadnjem času precej spremenile želje glede pogrebov. Kar 95 odstotkov ljudi želi namreč žarni in le pet odstotkov ljudi klasični pogreb. Povečuje se tudi zanimanje za raztros pepela. »Tukaj gre za povsem drugačen način razmišljanja in

Ureditev pokopališča je bila po besedah šentjurskega župana Marka Diacija zahtevna naložba tako po vsebinski, tehnični kot denarni plati. (Foto: TS)

za osebno odločitev človeka, ki jo ta sprejme, ko je še živ.« Ker je bilo uporabno dovoljenje za novosti na šentjurskem pokopališču izdano šele septembra, so tam doslej opravili manj raztrosov pepela.

Nova žarna stena na vzhodni strani pokopališča je po besedah Žmaharja dober zaključek opornega zidu, ob čemer predstavlja sodobno rešitev tako z vidika prostorske ureditve pokopališča kot tudi načina pokopa.

Direktor JKP Šentjur je izpostavil še, da je zdaj omogočen boljši dostop do pokopališča vsem ljudem, ki ga obiskujejo, tudi gibalno oviranim. Na pokopališču so na novo urejeni še klopi, pitnik in korita z vodo. Obnovljeni so prostori nekdanje poslovilne vežice, kjer je zdaj cvetličarna, JKP Šentjur pa je pridobilo urejen in nekoliko odmaknjen prostor, ki ga potrebuje za upravljanje pokopališča.

Žarna stena je ena od novosti na naših pokopališčih. Direktor JKP Šentjur je pojasnil, da gre za skupek žarnih niš v steni. Posamezna niša je lahko različno velika, v njej je lahko prostora najmanj za štiri in največ za šest žar. Pokop je podoben kot pri samostojnem žarnem grobu. Le da je zaključni del pogreba pri žarni steni izveden na ploščadi pred njo, zaključni del pogreba pri žarnem grobu pa je na mestu pred grobom.

Na mestnem pokopališču zaenkrat ni prostorske stiske, tudi zahvaljujoč novim možnostim pokopa. Če se bo

izkazala potreba, bo pokopališče razširjeno proti zahodu, in sicer na območje pod vstopom v pokopališki kompleks.

Reševanje parkirnih težav

ROGAŠKA SLATINA – Medical center Rogaška načrtuje prizidek ob stavbi, imenovani Terapija, in že pridobiva gradbeno dovoljenje. V ta namen je ena od največjih zasebnih zdravstvenih ustanov v državi občino prosila za mnenje o skladnosti s prostorskimi načrti, občina pa ji je kot pogoj postavila gradnjo in zagotovitev dostopa do šestih javno dostopnih parkirnih mest.

Občina je lastnike omenjenega zasebnega zdravstvenega centra že v preteklosti pozvala, naj zagotovijo boljši dostop za bolnike in za dostavo. »Naše pobude niso bile uspešne in v centru niso želeli prestaviti zapornice pred parkirišči, zapornica je tik ob krožišču. Avtomobili, ki pripeljejo in odložijo bolnike, stojijo sredi lokalne ceste. Zdaj ko center načrtuje prizidek, smo se dogovorili, da bo zapornica prestavljena, tako da bodo lahko normalno ustavili vozniški, ki pripeljejo bolnike ali skrbijo za dostavo različnega blaga,« je pojasnil slatinski župan mag. Branko Kidrič. Šest parkirnih mest za bolnike bo javno dostopnih. Za njihovo gradnjo bo občina prispevala del svojih zemljišč.

TS

Spet zajeten proračun

PODČETRTEK – Občinski svet se je v prvi obravnavi seznanil s predlogom proračuna za prihodnje leto. Medtem ko je občina pred leti imela na voljo približno tri milijone evrov prihodkov letno, je v zadnjem času izjemno uspešna pri črpanju državnega in evropskega sofinanciranja. Župan Peter Misja pričakuje, da bo v letu 2025 občinska malha težka približno deset milijonov evrov.

Sodelavci občinske uprave spet načrtujejo izredno veliko projektov, nekateri so že odobreni, občina se bo na nekatere razpise še prijavila. Po besedah Misje se bo občinska uprava prihodnje leto posvetila uresničevanju naložbe Inkubator Vonarje, ki naj bi bila končana v letih 2026 ali 2027. Gre za skupni projekt z Občino Rogatec, ki ga je svet regije že odobril. Lokalna skupnost bo pozornost še naprej posvečala obnovi gradu Podčetrtek. Pripravlja tudi idejno zasnovo, da bi na katerem od razpisov pridobila sofinanciranje za ureditev medgeneracijskega centra v grajski kašči. »Načrtujemo še gradnjo prizidka k Osnovni šoli Podčetrtek, ki poka po šivih. Naš cilj je še razširitev športne dvorane, saj je za njen najem izredno veliko zanimanja, dogodki v njej so načrtovani že za nekaj let vnaprej. Ker je vlada v program načrta za okrevanje in odpornost uvrstila tudi gradnjo nove enote doma starejših, predvidevamo še vlaganja v širitev Zdravstvene postaje Podčetrtek.« Misja je dodal, da se bo občina posvečala še obnovi cest, ukrotitvi plazov in da načrtuje še veliko manjših projektov.

TS

Zrasel bo panoramski hodnik

PODČETRTEK – Terme Olimia bodo dale stavbno pravico občini, da bo s pomočjo omenjenega podjetja zgradila panoramski hodnik. Ta bo povezoval načrtovan nov družinski hotel s preostalimi vsebinami term.

V skladu z enim od členov Zakona o vodah pravna oseba ne more graditi takšnega hodnika, lahko pa ga gradi lokalna skupnost oz. občina, je pojasnil podčetrški župan Peter Misja. Dodal je, da bodo terme gradbeno dovoljenje za nov hotel dobile v kmalu. Nova cesta, nov hotel in panoramski hodnik naj bi bili zgrajeni do leta 2026.

TS

Različne vsebine term so že povezane pod zemljo. Nov družinski hotel bo z njimi povezan s panoramskih hodnikom na površju. (Foto: Terme Olimia)

KONJIŠKO – Najdražja naložba v tem mandatu je končana

Ponovno stoji učilna zidana ...

Prenova starega dela Osnovne šole Pod goro v Slovenskih Konjicah je bila tehnično zahtevna in tudi zelo draga, saj je stala približno štiri milijone evrov. »Prenovljen stari del šole je finančno najzajetnejša pridobitev v zadnjih letih v naši lokalni skupnosti, čeprav je obnova terjala manj denarja, kot bi jo novogradnja,« poudarja konjiški župan Darko Ratajc. Obnovitvena dela so trajala leto in pol, zato so v minulem šolskem letu pouk izvajali na nadomestnih lokacijah. Zdaj so vsi učenci ponovno pod skupno streho. S tradicionalno prireditvijo Žur pod goro so prenovljeni del šole tudi uradno odprli in jo pokazali širši javnosti.

BARBARA FURMAN

V konjiški občini imajo dve osnovni šoli – Osnovno šolo Ob Dravinji in Osnovno šolo Pod goro, ki imata podružnične šole v krajevnih skupnostih Špitalič, Tepanje, Loče, Sveti Jernej, Zbelovo in Žiče. V zadnjih letih je konjiška občina veliko denarja vložila v prenove šolskih stavb na podeželju, saj se zaveda, da tako ohranja življenje tudi na bolj oddaljenih območjih lokalne skupnosti. Po napovedih župana Darka Ratajca bo občina kmalu začela pripravljati dokumentacijo

za pripravo projektno dokumentacijo, je občina objavila javno naročilo za izbiro izvajalca gradbenih in obrtniških del. Na javni razpis je prišlo sedem ponudb. Kot so pojasnili v konjiški občinski upravi, je bila najugodnejša ponudba podjetja Makro 5 gradnje iz Kopra. Sredi novembra 2022 je župan Darko Ratajc s predstavnikom podjetja podpisal pogodbo in kmalu zatem so izvajalci začeli gradbena dela. Vrednost naložbe je znašala približno štiri milijone evrov, glavino

slojpa, uredili fasado in v notranjosti položili estrihe, pred začetkom slikopleskarskih del so opravili še elektroinstalacijska in suhomontažna dela. Nato je sledilo opremljanje notranjih prostorov.

Del denarja za kritje stroškov izdelave projektne dokumentacije in recenzije ter izdelave investicijske dokumentacije za projekt statične sanacije in za obnovo starega dela šole je občina zagotovila iz evropskega programa Elena (European Local Energy Assistance), ki je namenjen sofinanciranju celovitih energetskih prenov javnih stavb.

Ponovno skupaj

Letošnjo jesen so učenci prvega triletja Osnovne šole Pod gor po letu in pol ponovno vstopili v povsem nove prostore šole. Ravnateljica Darja Ravnik pravi, da so odzivi učencev in učiteljev zelo pozitivni. »Učilnice so svetle, prostorne in lepo opremljene, zato se v njih vsi dobro počutimo. Svoje navdušenje znajo najbolj pokazati otroci. Pravijo, da jim je všeč novo pohištvo, a tudi to, da lahko gredo ponovno v jedilnico na kosilo. V lanskem šolskem letu smo jim malico in kosilo namreč dostavljali na nadomestna mesta. Predvsem pa smo učitelji in učenci veseli, da smo ponovno skupaj pod isto streho, to nam največ pomeni,« poudarja.

Čeprav je v prenovljenem delu šole že skoraj dva meseca živahno, se je vodstvo šole odločilo, da bo uradno odprtje združilo s tradicionalno prireditvijo Žur pod goro, na katerem so učenci v pestrem kulturnem programu ponovno dokazali svoje umetniške talente. Zbrane sta nagovorila ravnateljica in župan, po prerezu slavnostnega traku so si skupaj ogledali obnovljene prostore.

Foto: Matej Nareks

Otvoritveni trak sta prerezala prvošolčka.

Prenova starega dela šole je stala približno štiri milijone evrov, glavino denarja je zagotovila Občina Slovenske Konjice, ministrstvo za vzgojo in izobraževanje je prispevalo 970 tisoč evrov, Slovenski okoljski javni sklad – Ekosklad pa 138 tisočakov.

»Učilnice so svetle, prostorne in lepo opremljene, zato se v prenovljenem delu šole vsi dobro počutimo. Veseli smo, da smo ponovno skupaj pod isto streho,« pravi ravnateljica Darja Ravnik.

za prenovo stavbe v Žičah, v kateri so prostori podružnične šole in vrtca. Tako se bo lahko prijavila na razpis države za sofinanciranje obnovitvenih del.

Obnova edina rešitev

V Osnovno šolo Pod goro zahaja v povprečju od 400 do 500 učencev, letos jih je vpisanih 451. Stari del šole je bil zgrajen pred več kot stotimi leti. Ker so nad učilnicami prostori glasbene šole, stavbe niso mogli preprosto zrušiti in zgraditi nove. Prenova je bila edina rešitev. Ko je stro-

denarja je zagotovila Občina Slovenske Konjice, ministrstvo za vzgojo in izobraževanje je prispevalo 970 tisoč evrov, Slovenski okoljski javni sklad – Ekosklad pa 138 tisočakov.

Celovita obnova

Ko je od stare šole ostal le obod, so nekateri dvomili, da bodo šolo sploh še kdaj postavili. A so jo. Januarja letos je bilo končano ostrežje, po vsej stavbi so namestili nova okna, zgraditi so morali tudi kanalizacijsko omrežje. Potem so izvedli drenažiranje na južni in vzhodni strani po-

Učilnice so svetle, prostorne in lepo opremljene.

V Bevčah bodo dogradili kanalizacijo

VELENJE – Te dni je velenjsko komunalno podjetje v krajevni skupnosti Bevče začelo graditi dva kanalizacijska kanala, ki bosta šestim stanovanjskim hišam omogočila priključek na javno kanalizacijsko omrežje. Dela naj bi bila končana v začetku decembra, do takrat bo v Bevčah oviran promet.

Projektno dokumentacijo za omenjeno naložbo je pripravilo Komunalno podjetje Velenje, ki je tudi vodilo postopek za pridobitev gradbenega dovoljenja. Novozgrajena kanalizacijska kanala bosta dolga 517 in 37 metrov in bosta pomemben povezovalni del za priklope na kanalizacijo tudi drugim stanovanjskim hišam v naslednjih letih. »Tako se bo povečala dostopnost do javnega kanalizacijskega omrežja, kar bo izboljšalo odvajanje odpadnih vod ter prispevalo k višji kakovosti bivanja v celotni lokalni skupnosti. Projekt bo prav tako pripomogel k boljšemu varstvu okolja in zmanjšanju tveganja onesnaževanja podtalnice,« so še zapisali v sporočilu za javnost. Med gradnjo bo na lokalni cesti v Bevčah oviran cestni promet, zato predstavniki občine udeležence v prometu in okoliške prebivalce prosijo za razumevanje in upoštevanje prometne signalizacije.

BF

Navdušili Evropo

ŠALEŠKA DOLINA – Zavod za turizem Šaleške doline je s turističnim produktom Skrivnosti potopljenih vasi osvojil drugo mesto na prestižnem mednarodnem tekmovanju Destinacija trajnostnega kulturnega turizma v kategoriji Napredki digitalizacije in digitalni prehod v pametnem in trajnostnem kulturnem turizmu.

Zavod za turizem Šaleške doline je bil edini slovenski predstavnik na letošnjem tekmovanju. Kot so povedali predstavniki zavoda, so s tem inovativnim produktom navdušili Evropo in še utrdili položaj Šaleške doline na zemljevidu vodilnih destinacij trajnostnega turizma. Nagrado in priznanje so prevzeli na slavnostni podelitvi v Dublinu v okviru konference o trajnostnem kulturnem turizmu.

Turistični produkt Skrivnosti potopljenih vasi združuje sodobne digitalne tehnologije. Obiskovalci s pomočjo inovativnih pristopov spoznavajo zgodbo potopljenih vasi Šaleške doline in njihovo zgodovinsko bogastvo, kar projekt postavlja v sam vrh trajnostnih turističnih rešitev v Evropi. Evropska mreža za kulturni turizem je edina vseevropska mreža, ki združuje destinacije, oblasti, nevladne organizacije in raziskovalne inštitute z namenom razvoja in promocije trajnostnega kulturnega turizma.

BF

V Velenju so ponosni na osvojeno drugo mesto. (Foto: MOV)

Pomen ohranjanja ljubiteljske gledališke kulture

Ljubiteljsko, a profesionalno

V Celju se je začel 31. Novačanov festival ljubiteljskega gledališča. Je najbolj prepoznaven ljubiteljski gledališki festival v vzhodni Sloveniji in edini v celjski regiji. Na odru Gledališča Zarja Celje v Trnovljah se bo do 9. novembra zvrstilo pet tekmovalnih predstav, na koncu bo ena dobila tudi glavno nagrado tekmovalnega, tulipan za najboljšo predstavo po oceni občinstva, ki lahko predstavo oceni od ena do pet. V vsako predstavo je vključen tudi izbor za igralca oziroma igralko večera.

LARISA JEKNIČ

»Novačanov festival ima na lokalnem področju zelo veliko težo. Že to, da ima 31-letno tradicijo, priča, da se je v lokalnem prostoru uveljavil in pustil svoj pečat,« je poudaril programski vodja celjskega ljubiteljskega gledališča Zarja Žiga Medvešek. Ob tem je dodal, da so ga ustanovitelji že takrat zastavili tako kakovostno in

zelo rada prijavljajo in so zelo počaščena, ko pridejo v ožji izbor oziroma tekmovalni program, saj jim to pomeni potrditev, da ustvarjajo kakovostne in dobre predstave.

Gledališče naj bo za vse

Abonma za Novačanov festival stane 45 evrov, kar je glede na število predstav

»Novačanov festival ima na lokalnem področju zelo veliko težo. Že to, da ima 31-letno tradicijo, priča, da se je v lokalnem prostoru uveljavil in pustil svoj pečat,« je poudaril programski vodja Gledališča Zarja Celje.

vizionarsko, da so tudi tistim, ki ga prirejajo danes, dali pogoje, da lahko iz leta v leto raste in se razvija ter pridobiva moč, prepoznavnost in ugled. »S pomočjo festivala dobijo visoko kotirani gledališki ustvarjalci možnost, da se družijo, predstavijo in izmenjujejo znanja ter izkušnje in hkrati tudi tekmujejo, saj je festival tekmovalnega značaja,« je dodal. Ob tem je povedal, da se na tovrstne festivale ljubiteljska gledališča

cenovno prijazno. »Tudi to je eden od glavnih ciljev festivala, da ne glede na to, da na njem sodelujejo ugledna gledališča z res kakovostnimi predstavami, v katere vložijo veliko dela, ohranimo raven cenovne dostopnosti za gledalce,« je pojasnil Žiga Medvešek. »Veliko cenenih in nedodelanih stvari se prodaja za precej višje zneske. Naš cilj je, da v gledališče privabimo ljudi vseh življenjskih standardov,« je dodal. Vse

Programski vodja celjskega ljubiteljskega gledališča Zarja Žiga Medvešek je režiral tudi eno od tekmovalnih predstav. (Foto: Nik Jarh)

letošnje predstave so zelo kakovostne, meni Medvešek, ki si je vse že tudi ogledal. »Imajo vse, za kar si prizadevamo pri pripravi festivala. Vizualno in kostumsko podobo, dobre igralce in režijsko sliko. Zato menim, da bodo glede na ocene občinstva kar izenačene,« je dejal.

Katere so največje ovire pri pripravi takšnega festivala? »Glavna, čeprav simpatična ovira, ki se jo stalno trudimo premostiti, je zastavitev tekmovalnega programa tako, da bo zadostil ravni kakovosti, ki si jo v ljubiteljskem gledališču želimo,« je povedal sogovornik. »Želimo pripravljati dobre in izpovedne predstave, ki niso same sebi namen. Nočemo, da gre gledalec po predstavi domov »prazen«, torej brez kakršnihkoli razmislekov in občutkov. Nočemo, da se zjutraj zbudi in ne razmišlja o tem, kar je videl prejšnji večer,« je poudaril. Predstave, ki so dobro nare-

Na letošnjem festivalu se je med drugim predstavilo Gledališče Toneta Čufarja Jesenice s predstavo Kajmak in marmelada. (Foto: LR Foto)

jene, po njegovem mnenju ponujajo uvid v to, kako dobro razvito gledališko kulturo imamo ne le v Celju, temveč v celi Sloveniji. »S porastom hiperprodukcije in komercialne produkcije se briše meja med pravo kakovostjo in tako imenovano »hiperkakovostjo«. Zato smo predstavniki in člani kulturnih ustanov ljudem dolžni ponujati in prikazovati to, kar pomeni celostno dodelano kakovostna produkcija,« je pojasnil.

Z žabami v tekmo tudi Medvešek

Žiga Medvešek v festival ni vpel kot eden od organizatorjev, temveč tudi kot režiser tekmovalne predstave Žabe avtorice Serine Descu, ki bo na gledališkem odru 3. novembra. Predstavo je pripravil v sodelovanju s koroškim deželnim teatrom. »To je bila moja prva izkušnja z režijo zunaj moje lokalnega okolja. Uspeh, ki smo ga s predstavo dosegli, me je presenetil, saj sem si ta

projekt zastavil precej eksperimentalno,« je povedal režiser. »S koroškim deželnim teatrom sem se kot zunanji izvajalec res dobro ujel. Naše delo je bilo zelo ustvarjalno, od prve do zadnje vaje smo čutili ustvarjalni duh. Tako je nastala res odlična predstava,« je dejal. O vsebini predstave je sicer nekoč povedal: »Žabe niso politična satira. Žabe niso zgolj družbena satira. Žabe so zrcalo, v katerem se najde popolnoma vsak. Tudi tisti, ki je sveto prepričan, da je njegova duša čista.«

Živalski habitat v Celjskem domu

Plesalke in plesalca Društva za umetnost plesa Harlekin so konec prejšnjega tedna v Mali dvorani Celjskega doma pripravili premiero predstave z naslovom Živalski habitat. Ustvarila jo je ustanoviteljica društva Harlekin Ana Vovk Pezdir, v sodelovanju z mladimi plesalci, ki obiskujejo pripravnice, balet, sodobni ples in modern.

Ana Vovk Pezdir v plesni sezoni 2024/25 obeležuje 50. obletnico koreografskega in plesno-pedagoškega dela. Nova predstava Živalski habitat je nekaj, kar je želela ob tej obletnici nameniti Harlekinu, saj je ta naslednik vseh njenih oblik organiziranega plesno-pedagoškega delovanja v Celju.

Od fosilov do osla

Živalski karneval je sicer najbolj slavno komorno delo francoskega skladatelja Camilla Saint-Saënsa. Skladatelj je to delo napisal konec 19. stoletja, koreografijo pa omenjena skladba kot koreografski izziv spremlja že več kot 25 let. »V predstavi sem želela povezati plesalke baleta in sodobnega plesa. Ta spoj, ki je bil pred desetletji nerazumljen, je danes končno postal normalen,« je povedala.

Živalski karneval, kot si ga je zamislila Ana Vovk Pezdir, ima velik poudarek na naravovarstvu. »Preizkušala sem, koliko prostora mi daje 140 let stara glasba, da bi z njo in mladimi

Ana Vovk Pezdir v letošnji plesni sezoni praznuje 50-letnico koreografskega in plesno-pedagoškega dela.

zaplesali v duhu današnjega časa, ki pogosto ni prijazen živalim, o katerih je skladal Saint-Saëns. Tako je nastal Živalski habitat,« je dejala Vovk Pezdirjeva.

Zmagovalne fotografije

Pred vhodom v Malo dvorano Celjskega doma, kjer je bila plesno-gledališka predstava, so bile na ogled zmagovalne fotografije akcije Ambifoto. »To je akcija, ki sem jo začela z namenom, da bi otroci in mla-

di v času poletnih počitnic, ko ni rednih vaj, vzdrževali stik s sabo in z naravo,« je povedala Ana Vovk Pezdir. Mladi fotografi so morali izbrati zanimivo okolje in vanj postaviti svoje telo, da ga dopolnjuje. Fotografije so posneli z mobilnim telefonom, niso pa jih smeli olepšati z različnimi digitalnimi pripomočki. Ana Vovk Pezdir je prvo leto v okviru akcije prejela osem fotografij, letos pa 80.

JF, foto: Nik Jarh

Predzadnji od 15 delov predstave je bil namenjen oslu.

Balerine so na predstavi uprizorile tudi labode.

Sofinanciranje kulturnih društev v Celju

Celjski boj za kulturni denar

Veliko nejevolje sta med kulturniki, predvsem ljubiteljskimi celjskimi društvi, povzročila kulturna razpisa, ki sta bila letos namenjena sofinanciranju kulturnih programov oziroma projektov v Celju. Družbena omrežja so pokala od kritik strokovnih komisij, ki so odločale o tem, kdo bodo prejemniki celjskih kulturnih evrov. Kratko so potegnili predvsem ljubiteljska društva, ki na dveh razpisih niso dobila nič denarja. Letošnji kriteriji za prejem občinskega denarja so bili strožji, na občini pa naj bi to, da so ljubiteljska društva »izpadla«, kot pravijo, kar hitro dojel. Občina je zdaj objavila Javni poziv za izbor in sofinanciranje kulturnih programov na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti, ki letos niso bila sofinancirana iz drugih javnih razpisov oziroma javnih pozivov občine. Torej se tudi ljubiteljska društva vendarle nadajo nekaj denarja, a grenak priokus med njimi vseeno ostaja. Predvsem pa so celjski kulturniki jezni zaradi članov komisij. Zato bo občina sestavo komisij spremenila.

SIMONA ŠOLINIČ

(Foto: arhiv NT/Sherpa)

Kaj so se društva in občina iz situacije naučili?

»Človeško je, da vsako spremembo ljudje težko sprejmemo,« pravi vodja Oddelka za družbene dejavnosti na Mestni občini Celje dr. Bojan Cvelfar. Ne skriva začudenja, da kar tretjina prijaviteljev na kulturna razpisa vlog sploh ni pravilno izpolnila. Še bolj se čudi temu, da naj bi se, kot pravi, v preteklosti dogajalo, da je bil denar na razpisih razdeljen praktično vsem prijaviteljem in da se pri tem naj ne bi upoštevala nekatera ključna, tudi zakonsko predpisana pravila.

»Pri razpisih smo letos uvedli spremembe, ker želimo spodbuditi in podpreti ambicioznejše kulturne projekte. Po vzoru ljubljanskih in mariborskih razpisov, ki imajo podobne kriterije, smo postavili mejo točk, ki so jih prijavitelji morali doseči. Prav tako so pri odločanju prvič sodelovale

skromna, nekje od 1000 do 1500 evrov, le redki so prejeli nekoliko več. Vreča denarja je letos malenkostno večja, saj sledimo sprejeti strategiji na področju kulture, na podlagi katere bomo sredstva z leti zviševali. Tokrat smo želeli, da tisti, ki imajo ambicioznejše programe in projekte, dobijo nekoliko več denarja, saj lahko svoje delo tudi bolj kakovostno izvedejo. Tu ne gre – kot si lahko kdo predstavlja – za financiranje, ampak sofinanciranje oziroma podporo. Nevladne organizacije in posamezniki svoje delovanje financirajo tudi iz drugih virov.«

Izraz »ambicioznejši« verjetno mnoga ljubiteljska društva zamerijo, ker pravijo, da sta razpisa bila namenjena profesionalnim društvom.

Nekatera ljubiteljska kulturna društva izvajajo celo-

Vodja Oddelka za družbene dejavnosti na Mestni občini Celje dr. Bojan Cvelfar.
(Foto: Nik Jarh)

katerim društvom. Ker zveza v smislu zakonodaje deluje kot društvo, je vprašljivo njeno sofinanciranje ostalih društev ... Nekatero občino takšnih zvez nimajo, ker je njihovo vlogo prevzel Javni sklad RS za kulturne dejavnosti (JSKD), ki pa ima prav tako razpise za ljubiteljska društva. Rešitev za naslednje leto vidim v tem, da morda razpis za sofinanciranje programov ljubiteljskih društev prenesemo na JSKD ali pa bo občina izvedla poseben razpis za programe kulturnih ljubiteljskih društev in poseben projektni razpis, na katerega bodo društva prijavljala posamezne projekte. Ne bi pa zaenkrat govoril o profesionalizaciji, ker še nismo tam, ampak o dvigu kakovosti projektov in programov.

Nekatera društva, ki obstajajo skoraj pol stoletja in zdaj niso dobila denarja, so dvigovala raven kulture v Celju že takrat, ko marsikakega društva, ki pa je na razpisu uspelo, še ni niti bilo. Govorijo o tradiciji.

Sprejeta strategija na področju kulture predvideva spodbujanje nevladnih organizacij in posameznikov k še bolj kakovostnemu delovanju. Nekateri so letos oddali skoraj identične vloge kot v zadnjih letih. Če neko društvo trdi, da bo propadlo, ker ni od občine prejelo npr. 800 evrov, slednja pa sicer manjši del prejetih sredstev razdeli ne-

pomembna, ampak na razpisu ima kakovost prednost pred tradicijo.

Ljubiteljski kulturniki zamerijo, da so denar dobila društva, ki zaračunavajo določene storitve, medtem ko nekateri za vaje in učenje ne računajo ničesar.

Čisto iskreno, na družbenih omrežjih sem opazil, da se javno najbolj oglašajo tisti posamezniki ali predstavniki nevladnih organizacij, ki so se na razpis napačno prijavili, v veliko manjši meri pa tisti, ki niso dosegli potrebnih 81 točk. Najglasnejši so tisti, ki so napačno izpolnili vloge ali pa jih na naš poziv niso želeli dopolniti. Zanimivo je, da v preteklih letih skorajda ni bilo zavržb ali zavrnitev. Zunanji opazovalec bi lahko menil, da so prijavitelji bolje izpolnjevali obrazce. A temu ni bilo tako. Pri letošnjih razpisih se je tudi izkazalo, da moramo občinski predstavniki (z mano vred) s potencialnimi vlagatelji v bodoče izboljšati komuniciranje, večkrat pripraviti predstavitev razpisov in nenehno opozarjati na možne napake. Letos je sicer predstavitev razpisa bila in odziv nanjo je bil velik, vendar to očitno ni bilo dovolj.

Želite povedati, da se je v preteklih letih ocenjevalo »bolj po domače«?

Ne vem. Ampak, če je od 108 prijav na razpis kar tretjina takšnih, ki so napačne, potem nekaj »ne štima«. O

tem bi lahko kaj več povedali prejšnji izvajalci razpisov in člani komisije. V navodilih je bilo na primer jasno zapisano, da mora biti finančna konstrukcija uravnotežena, o čemer so prijavitelji podpisali tudi izjavo, vendar je bilo iz izpolnjenega obrazca razvidno, da to ni bilo tako. Prijavitelji so se prijavljali tudi na napačna področja in tako naprej.

Saj v ljubiteljskih društvih niso strokovnjaki s področja financ ali razpisov. Napaka, pač?

Vsak razpis ima svoje pogoje in pravila in ne moremo mimo tega ali pa kar zamižati na eno ali celo obe oči. Med drugimi smo prejeli tudi ovojnico, ki so jo v naši glavni pisarni odprli, zaradi česar smo jo morali avtomatsko zavreči. V glavni pisarni so jo odprli, ker na ovojnici sploh ni bilo napisano, da gre za prijavo na razpis z dopisom »Ne odpiraj«. To so osnovna pravila pisanja vloge. Zanimivo, ravno predstavnik nevladne organizacije, ki teh osnovnih pravil ni upoštevala, je v javnosti predstavil, da bodo zaradi neuspeha na razpisu morali prenehati delovati, v bistvu pa je bila njihova vloga neustrezna in ni izpolnjevala osnovnih pogojev. Drži pa, da je večina prijaviteljev pozorno prebrala razpisne pogoje ter vloge oddala pravilno. Rad bi poudaril, da strokovnim komisijam ne gre ničesar očitati, delo so opravile odgovorno, neodvisno in nepristransko. Lahko jim samo čestitam. Ker nekateri prijavitelji niso bili uspešni na razpisu, v javnosti pa so znani po svojih kakovostnih in priznanih projektih, smo kot strokovna služba v pogledali v njihove vloge. Ugotovili smo, da so bile te vloge resnično slabo napisane.

Se bojite zamer društev? Mnoga bi se utegnili po vsem tem odločiti za nastope v drugih občinah kot pa v Celju.

Z nastopi naših društev v drugih občinah seveda ni nič narobe. In še enkrat: glede na nov javni poziv za ljubiteljska društva bodo slednja tudi prejela določena sredstva za svoje delovanje, zato ne pričakujem zamer.

Bi ta poziv objavili, če se društva ne bi tako odzvala?

Poziv je bil pripravljen že pred njihovim odzivom v javnosti. Tudi srečali smo se z njimi in se skupaj dogovorili za pripravo javnega poziva za sofinanciranje programov ljubiteljskih kulturnih društev.

Bodo strokovne komisije v prihodnje drugače sestavljene?

Komisijo je treba sestaviti na podlagi javnega povabila, ki ga je občina objavila spomladi. Za vsako kulturno področje smo potrebovali pet članov, kar je glede na osem razpisanih področij pomenilo 40 oseb. Na prvo javno povabilo so se odzvale samo štiri osebe. Nato smo povabilo objavili ponovno, takrat se je odzvalo 14 oseb. Povabila nismo mogli objavljati v nedogled, ker bi to vplivalo na čas objave razpisa, ki je bil že tako ali tako objavljen pozno. Člane smo nato razporedili po področjih, kar pomeni, da so bili nekateri v več komisijah, saj drugače ni šlo. Je pa to vseeno velik napredek od prej, ko je bila ena tričlanska komisija za vsa področja neustrezno sestavljena. Vse to je bilo v nasprotju z državnim pravilnikom.

Verjamete v neodvisnost komisije? Vsak član komisije zagotovo pozna koga iz društev, o katerih je odločal.

Res je. Člani komisije, ki so bili v kakršnikoli pove-

petčlanske zunanje strokovne komisije. V preteklih letih je o prijavah odločala tričlanska komisija, sestavljena kar iz občinskih uradnikov. Kakšno leto se je v njej znašel kdo od direktorjev ali direktoric javnih zavodov, celo mestno svetnico smo lahko našli med njimi, lani pa je v komisiji sodeloval tudi uradnik iz druge občine. To je v nasprotju s Pravilnikom o strokovnih komisijah, ki so ga na podlagi Zakona o javnem interesu v kulturi (ZUJIK) sprejeli na ministrstvu za kulturo in ga uporabljajo tudi lokalne skupnosti, če ne sprejmejo svojega. Pravilnik določa, da mora za vsako razpisno področje biti imenovana petčlanska komisija, na naši občini pa je, kot že rečeno, doslej delovala ista tričlanska komisija kar za vsa področja. V preteklosti so praktično vsi prijavitelji prejeli sredstva, ta so bila

letne programe. Programi so zasnovani predvsem na področju druženja. Komisija je pri odločanju gledala na kakovost izvedbe, čeprav je tudi druženje pomembno za občino in za ljudi. Hitro smo ugotovili, da so ravno ljubiteljska društva bolj ali manj izpadla iz razpisa. Zato smo objavili javni poziv za sofinanciranje programov ljubiteljskih društev, zaenkrat smo prejeli 11 vloge. Posebej za ta poziv imenovana strokovna komisija bo prijave ocenila in ta društva bodo za svoje delovanje lahko prejela sredstva.

Torej sta bila prejšnja razpisa res usmerjena v profesionalna društva?

Sistem je do neke mere neurejen. Treba se bo dotakniti Zveze kulturnih društev, kajti občina s pomočjo istega razpisa sofinancira tudi zvezo, slednja pa sicer manjši del prejetih sredstev razdeli ne-

zavi s prijaviteljem, so se iz ocenjevanja takšne vloge izločili. To je tudi ustrezno dokumentirano, glede na občutljivost področja smo to tudi še enkrat preverili. Komisijam ni kaj očitati, ravno nasprotno, rad bi pohvalil in se zahvalil za njihov profesionalen in nepristranski odnos. Glede na omenjene težave s pridobivanjem zadostnega števila članov komisij pa je mestni svet že sprejel lastni pravilnik o strokovnih komisijah s področja kulture. In tako bodo v prihodnosti komisije smele biti tričlanske.

Člani pa bodo iz lokalne okolja?

Tudi od drugod.

Nekateri kulturniki pravijo, da so njihova področja delovanja zelo ozka. Za določena področja kulture ni veliko tekmovanj, ni niti veliko podobnih skupin, ki bi jih povabili na svoje

nastope. To jih omejuje pri doseganju točk, saj jih več dobijo tisti, ki navedejo reference udeležencev na nastopih. Bi bilo smiselno ta pravila nekoliko omiliti?

Vsekakor bomo vsako leto prilagajali razpise na podlagi izkušenj in vsakoletne evalvacije. To je živa stvar. Že prihajajoči razpis za leto 2025 bo imel nekoliko spremenjene pogoje in kriterije, verjetno tudi pri referencah. Sicer pa bo glavna novost že omenjeni posebni razpis za programsko delovanje ljubiteljskih kulturnih društev.

V zobeh mnogih je tudi Hiša kulture Celje, s katero sta sodelovala tako župan kot direktor občinske uprave in tudi ena izmed članic določenih komisij, čeprav se je slednja izločila v nekaterih odločanjih.

Hiša kulture je tudi v preteklosti iz občinskih razpisov pridobivala veliko sredstev,

upam si trditi, da kakšno leto celo več kot denimo letos. Vse skupaj pa pravzaprav kaže na njeno odlično delovanje.

Vas jezi to, da mnogi omenjajo ravno ta primer?

Da. Ker je bilo ocenjevanje resnično nepristransko in verodostojno. Še bolj me jezi to, da sploh niso najbolj glasni tisti, ki so bili slabo ocenjeni, ampak ravno tisti, ki so nepravilno izpolnili vloge!

Kaj ste se vsi iz tega naučili?

Da je treba spoštovati pravila in pozorno prebrati pogoje in kriterije v besedilu razpisa, ker le na podlagi tega lahko kakovostno pripraviš vlogo.

Tega so se naučila društva, kaj pa občina?

Da moramo zadeve prilagoditi segmentu ljubiteljskih društev. V Celju so do zdaj bili denimo projektni

razpisi, na katere so društva prijavljala svoje programe, občina pa je to sofinancirala. Torej je prihajalo do mešanja med pojmom programi in projekti. Naučili smo se, da je treba postaviti drugačne kriterije za ljubiteljska društva, ki s svojimi programi ne morejo konkurirati ostalim. To že pripravljamo, torej posebne kriterije in merila, ki bodo prilagojeni ljubiteljskemu izvajanju kulture.

Občina namerava naslednje leto pripraviti dva razpisa – projektni razpis za nevladne organizacije, samozaposlene v kulturi in posameznike ter programski razpis za delovanje ljubiteljskih kulturnih društev. Hkrati se bo v prihodnjem letu iztekel dvoletni razpis, ki je bil objavljen letos.

OB ROBU

Vsak vsakogar pozna

Knežje mesto ima doma in v tujini svoj sloves tudi zaradi kulture.

A v vsej razpisni zgodbi že laiku bode v oči sestava strokovnih komisij. Občina je ugotovila, da so v preteklih letih te bile sestavljene očitno »bolj po domače«, zato so letos komisije sestavljali drugače. Kaj je v strokovni komisiji v preteklih letih počela mestna svetnica, če tam ne bi smela biti? Nenazadnje občina sama pravi, da je to celo v neskladju s pravili. Kaj bi dejansko ugotovil nadzor ali pregled razpisov v zadnjih desetletjih? Na to vprašanje verjetno ne bo pravega odgovora.

Druga zadeva, ki je ne gre prezreti pri sestavi strokovnih komisij, pa je – majhnost Celja. Čisto po človeški plati: ali je resnično popolnoma možno, da član komisije, sam po duši kulturnik, zmore in premore povsem objektivno in nepristransko oceniti društvo, čigar delovanje ali njihove člane pozna? Lahko se sicer izloči iz odločanja, pa vendarle bi se po tem načelu morali izločiti večkrat ali pa celo vsi ...

Glede na boren odziv na povabilo v članstvo v strokovne komisije, je z lahkoto domnevati, kako to gre. Morda po sistemu: »Ali bi bil/-a član/-ica komisije, ker sploh ni prijav ...« Koliko samokritike nekdo premore, če je vpet v kulturno delovanje, da bi takšno povabilo odklonil, če zelo dobro pozna celjske kulturnike, o katerih bo odločal? Koliko samokritike denimo premore nekdo, ki morda pozna vodilne v občini, pa mu je lahko že vnaprej znano, da je morda nekulturno ali neetično sploh sodelovati v takšnih komisijah. Slovenija smo, ljudje. Danes nihče ne more reči, da vnaprej ne ve, da mu bo kdo kaj očital, še posebej, če pride kam zato, ker ga nekdo pozna. No, verjetno tudi članstvo v komisijah ni ravno brezplačno. Bomo videli, kako bo naslednje leto.

SIMONA ŠOLINIČ

Podal odstop, društvo že preklicalo koncert

Največ razočaranja in tudi jeze je bilo med priznanimi celjskimi imeni s področja kulture opaziti na družbenih omrežjih. Med tistimi, ki denarja na dveh razpisih niso prejeli, so namreč kulturna društva, ki že vrsto desetletij krojijo odmevno kulturno dogajanje v knežjem mestu.

Med njimi je tudi Celjski Big Band Žabe, ki je bil ustanovljen leta 1946. **Roman Fonda** je kot predsednik pred dnevi na upravnem odboru društva celo podal svoj odstop. »Na upravnem odboru smo se tudi dogovorili, da bomo izvedli kulturni molk zaradi zavrnitve na razpisu. Odpovedali smo tudi decembrski koncert, ki bi moral biti izveden z vrhunskimi instrumentalisti in eno najkakovostnejših vokalnih skupin Vox Arsana,« je dejal za Novi tednik. Dodaja, da je obstoj orkestra vprašljiv.

»Orkester Big Band Žabe nosi tudi ime Celjski. Če je tako, bi morala občina pri delovanju takšnega društva tudi finančno pomagati,« meni Fonda.

Razočarani so tudi v Kulturno umetniškem društvu Galiarda, ki obuja srednjeveške plesne in brez katerega ni nobenega srednjeveškega dne v Celju. V društvu pravijo, da so v preteklih letih prejeli občinski denar, letos pa ne. »Menimo, da ni šlo za to, da bi nekdo želel, da določen denar dobijo samo v določenih društvih, ampak da so bili kriteriji na razpisih zelo visoki. Imamo občutek, da je občina želela, da denar ne bi bil tako razpršen na majhne zneske. Čeprav bi tudi 500 evrov za naše društvo pomenilo veliko,« pravijo. Dodajajo, da samo ena srednjeveška obleka denimo stane okoli 1000 evrov. »Vadnin v društvu ne pobiramo kot to počnejo ne-

katera druga društva, zato se ne moremo »kosati« s profesionalnimi društvi. V velikem delu smo pri financiranju prepuščeni sami sebi. Če bi nastopali brezplačno, stroškov delovanja društva ne bi mogli pokriti.« Dodajo, da se prijavljajo tudi na nekatere razpise drugih občin, kjer prav tako nastopajo.

Matija Golner iz Celjskega turističnega in kulturnega društva, ki ima prav tako izjemne kulturne projekte, ki so

Na letošnjih razpisih denarja ni prejelo še več vidnejših kulturnih društev. Ko smo se pogovarjali z nekaterimi, javnih izjav niso želeli podati. Vmes je bil namreč tudi sestanek s predstavniki občine, zato je domnevati, da so se ali se še bodo prijavili na javni poziv za ljubiteljska društva.

znani tudi izven naših meja, pravi, da so v društvu nekaj denarja na razpisih vendarle prejeli. »S tem si nekoliko pomagamo,« pravi, vendar je jasno, da so določeni zneski le obliži glede na stroške, ki jih ima društvo, ki je del celjske kulture že 150 let.

Brez Galiarde ni nobenega Srednjeveškega dne na Starem gradu v Celju. (Foto: Andraž Purg)

Kako je drugje? Šentjur: društva poučijo o dobri prijavi

Občina Šentjur je letos na Javnem razpisu za sofinanciranje kulturnih programov in projektov za kulturo namenila 173.200 evrov, od tega za delovanje in opremo društev in ZKD Šentjur nekaj več kot 105 tisočakov. Na ta razpis je prešla 126 vlog. Denar je bil odobren 117 vlogam, od katerih je bilo 45 vlog za delovanje in opremo društev. Lani je bil znesek zelo podoben, predlani pa je bil celoten razpis vreden 155 tisoč evrov, od tega od tega je bilo za delovanje in opremo društev in ZKD Šentjur na voljo sto tisoč evrov.

V oddelku za družbene dejavnosti so pojasnili, da Občina Šentjur z organizacijo tovrstnega razpisa zasleduje cilje v skladu s svojim lokalnim programom kulture. Društva, vključena v zvezo, se vsako leto prijavljajo na razpis Občine Šentjur za sofinanciranje kulturnih programov in projektov.

Društva se za redno delovanje in za nakup opreme prijavljajo na sklop Program kulturnih društev in Zveze kulturnih društev (ZKD). Za ta sklop merila o sofinanciranju redne dejavnosti na področju ljubiteljske kulture pripravlja ZKD Šentjur. Omenjena zveza ima za svoje delovanje v proračunu občine lastno proračunsko postavko, sofinanciranje delovanja kulturnih društev

je odvisno od izpolnjevanja meril. Eno izmed pomembnih meril za prijavo društva na ta sklop razpisa je, da je društvo član ZKD. Za vse ostale sklope razpisa pogoje pripravlja Občina Šentjur.

Poučijo jih o prijavi

Ko je javni razpis objavljen, ZKD Šentjur pripravi posvet s predsedniki kulturnih društev, na katerem predsednike čim bolj seznani z merili in jih pouči o dobri prijavi na razpis. »Na posvet povabimo tudi predstavnike občine, ki razpis celovito predstavijo. Ti posveti so dobri tudi za izmenjavo mnenj o tem, kaj je dobro in kaj bi lahko bilo še bolje,« je povedala predsednica ZKD Šentjur **Barbara Gradič Oset**. Dodala je, da društva po-

samezne projekte prijavijo še na druge sklope razpisa, ki na primer omogočajo sofinanciranje priprave osrednje občinske prireditve, prireditev v sklopu Šentjurskega poletja, Ipavčevih kulturnih dni ter drugih kulturnih programov in projektov. Vloge na podlagi meril oceni komisija, ki jo imenuje župan. »Ko so rezultati razpisa objavljeni, lahko preverimo učinkovitost meril za sofinanciranje redne dejavnosti ter morebitne pomanjkljivosti ali nejasnosti odpravimo do naslednjega razpisa,« je povedala sogovornica. TS

Javni razpis za sofinanciranje kulturnih programov in projektov v Občini Šentjur je razdeljen na štiri sklope, in sicer za organizacijo kulturnih prireditev v občini, za program kulturnih društev in ZKD, za program stalnih in tekočih zbirk ter za sofinanciranje investicijskega vzdrževanja objektov kulturne dediščine v občini.

Šentjurska kulturna društva namenijo precejšen del prejetih občinskih sredstev za plačilo zborovodij, mentorjev in za organizacijo prireditev. (Foto: arhiv NT/Andraž Purg)

Policisti so nadzor izvajali med 14. in 20. oktobrom. (Foto: arhiv NT/Andraž Purg)

Večino kršitev storili pešci

Med preventivno akcijo 1.149 kršitev

Med preventivno akcijo Bodi viden, bodi previden, ki sta jo agencija za varnost prometa in policija organizirali med 14. in 20. oktobrom, so policisti ugotovili 1.149 kršitev cestnoprometnih predpisov, ki bi lahko ogrozili varnost pešcev. V 665 primerih so policisti izrekli zgolj opozorilo. Policisti so ugotovili, da so 119 kršitev storili vozniki motornih vozil, ostalih 1.030 kršitev so storili pešci sami.

JANŽE FRIC

Pri voznikih motornih vozil so bile kršitve najpogostejše povezane z izsiljevanjem prednosti na zaznamovanem prehodu za pešce. Pešci so najpogostejše nepravilno prečkali vozišče, oziroma so ga prečkali izven označenega prehoda za pešce.

Akcija, ki sta jo organizirali agencija za varnost prometa in policija, je v ospredje postavila pešce, najbolj ranljive udeležence v prometu. Policisti opozarjajo, da je predvsem

v obdobju, ko se dnevi krajšajo in je vidljivost na cestah slabša, treba varnosti pešcev nameniti več pozornosti.

Za svojo varnost lahko največ storijo sami

Pešci lahko za lastno varnost največ naredijo sami. Prav tako kot ostali udeleženci v prometu morajo v prvi vrsti spoštovati cestnoprometna pravila. Uporabljati morajo prometne površine, name-

njene hoji pešcev, ponoči ali ob slabši vidljivosti pa obvezno nositi odsevna telesa za večjo vidnost ali svetilko, ki oddaja belo svetlobo. V temi in mraku lahko aktivna raba odsevnikov reši življenje.

Zaradi odvrčanja pozornosti od dogajanja v prometu policisti tudi pešcem, ne le voznikom, med hojo odsvetujejo uporabo mobilnih telefonov, slušalk, pregledovanje družbenih omrežij in podobno, saj se lahko pozornost zmanjša celo za 60 odstotkov, pravijo na Policiji.

Opozorilo voznikom

Policisti vse voznike motornih vozil, pa tudi koles in skirojev, opozarjajo, da morajo biti med vožnjo izjemno pozorni na pešce. Še posebej naj bodo previdni v območju prehodov za pešce in tudi na območjih, kjer lahko priča-

kujejo prisotnost pešcev, na primer pred šolami in vrtci, v naseljih, v bližini otroških igrišč in domov za starejše. Ustrezno naj zmanjšajo hitrost vožnje in pred prehodi pešcem odstopijo prednost. Ponovno opozarjajo, da se lahko kolesarji in vozniki e-skirojev v conah za pešce gibljejo izključno s hitrostjo pešca, torej največ do 5 km/h, še bolj varno pa je, če sestopijo.

Izven naselij, kjer ni pločnikov, naj vozniki motornih vozil vozijo po sredini prometnega pasu, da čim bolj zmanjšajo možnosti trka z morebitnim pešcem, ki hodi ob vozišču. Hitrost vožnje naj prilagodijo predpisanim omejitvam in razmeram na cesti. Policisti dodajajo, naj vozniki upoštevajo, da je na mokri ali spolzki podlagi zavorna pot daljša.

Izsledili pobegli mladoletnici

Šentjurski policisti so v začetku oktobra, v podvozu Ceste Leona Dobrotinška v Šentjurju, obravnavali prometno nesrečo. Povzročila jo je takrat še neznan voznik e-skiroja, s sopotnico. Dekleti sta na hodniku za pešce trčili v dva pešca. Oba sta padla, peška se je v trčenju lažje poškodovala. Dekleti sta se za hip ustavili in se pešcema opravičili, nato pa sta se odpeljali naprej, ne da bi pešcema ponudili pomoč.

Šentjurski policisti so z ogledom kraja prometne nesreče, z zbiranjem obvestil in informacijami, ki so jim jih na podlagi objav v medijih posredovali občani, pridobili podatke o mladoletnicah, ki sta povzročili prometno nesrečo. Zoper obe so podali obdolžilna predloga na pristojno sodišče. O kršitvah so seznanili tudi starše mladoletnih deklet. JF

Policisti opozarjajo, da prevoz drugih oseb na e-skiroju ni dovoljen. (Foto: Pixabay)

V šolo s petardami

Prejšnji četrtek so bili šentjurski policisti obveščeni, da so v osnovni šoli dvema učencema odvzeli pirotehnična sredstva, in sicer 73 petard.

Na kraj je odšel policist, ki je petarde zasegel. Ker sta imela pirotehnična sredstva v lasti otroka, bodo policisti uvedli prekrškovni postopek zoper njune starše. JF

Tudi ob obisku pokopališč poskrbite za varnost

Pred nami so prazniki, ko je pričakovati povečan promet v okolici pokopališč, pa tudi na mejnih prehodih in cestah, ki povezujejo večja središča, saj bo mnogo ljudi praznične dni in prihajajoče šolske počitnice izkoristilo za obisk sorodnikov, prijateljev ali le za oddih. Policisti zato opozarjajo, da je v teh dneh treba poskrbeti tudi za varnost. Z ustreznim samozaščitnim ravnanjem lahko sami preprečimo marsikatero neprijetnost. Ob obisku pokopališč pazimo na svoje predmete, izognimo se gneči z uporabo javnih prevoznih sredstev, če se odpravljamo na pot, preverimo stanje na cestah in mejnih prehodih, ob odhodu od doma pa zavarujemo svoje nepremičnine.

Pri obiskih pokopališč in drugih javnih krajev, kjer je veliko ljudi, s sabo ne nosimo denarnic, mobilnih telefonov in drugih vrednih predmetov v odprtih torbicah ali košarah. Pri urejanju grobov imejmo vredne predmete na očeh

oz. jih ne odlagajmo tako, da bodo ostali brez nadzora.

Tarča tatov tudi parkirani avtomobili

Najbolj obiskana v teh dneh bodo parkirišča ob pokopališčih. Policisti še posebej opozarjajo, da v vozilih na vidnih mestih ne puščamo torbic, aktovk, denarnic in drugih vrednih predmetov. Dodajajo, naj svoja vozila primerno zavarujemo. Zaprimo vsa okna, vrata, zaklenimo vozilo in prtljažnik ter vklopimo alarmno napravo. Izogibajmo se parkiranju na neosvetljenih ulicah ali parkiriščih.

Zaradi pričakovane gneče v okolici pokopališč policisti svetujejo, da za obisk pokopališč raje uporabljamo javna prevozna sredstva.

Preverimo prevoznost cest

Če se odpravljamo na pot, policisti svetujejo, da se odpravimo pravočasno, dosledno upoštevajmo cestnoprometna pravila in morebitne

spremembe prometnega režima v bližini pokopališč ter upoštevamo navodila policistov in redarjev. Ob morebitnih zastojih ostanimo strpni ter ohranjamo ustrezno varnostno razdaljo.

Prepoved prometa za tovorna vozila

Med prazniki velja Odredba o omejitvi prometa na cestah, zato bo v četrtek, 31. oktobra, in v petek, 1. novembra, med

8. in 22. uro veljala prepoved prometa za tovorna vozila in skupino vozil, katerih največja dovoljena masa presega 7.500 kg, za traktorje, motokultivatorje, delovne stroje in vprežna vozila na cestah.

Če načrtujemo pot v sosednje države, pred odhodom preverimo tudi stanje na mejnih prehodih in veljavnost svojih potovalnih dokumentov. Zaradi dogajanj v širši regiji in morebitnih varnostnih

tveganj je na meji s Hrvaško in Madžarsko začasen nadzor.

Zavarujemo svoje nepremičnine

Stanovanja, hiše in drugi prostori niso med prazniki nič bolj ali manj ogroženi kot druge dni, vendar imajo storilci, če smo odsotni, več časa za pripravo in izvedbo kaznivga dejanja. Zato je pomembno, da svoje prostore in imetje ustrezno zavarujemo in vzpo-

stavimo občutek, da je v hiši ali stanovanju vedno nekdo prisoten. Vrednejše predmete shranimo v primerne sefe ali blagajne, tehnične predmete, kot so računalniki, in druge vrednejše predmete, kot je nakit pa fotografiramo in označimo.

Varnost na noč čarovnic

V četrtek je tudi vse bolj priljubljena noč čarovnic, kjer se veliko ljudi našemi v različne maske. Pri tem policisti opozarjajo, da med vožnjo v cestnem prometu vozniki ne smejo nositi mask. Zakon o pravilih cestnega prometa namreč predpisuje, da voznik med vožnjo ne sme uporabljati opreme ali naprav tako, da bi se poslabšalo njegovo slušno ali vidno zaznavanje ali zmožnost obvladovanja vozila. Sem spadajo tudi maske, lasulje, kostumi in podobno. Za neupoštevanje te določbe je za voznike motornih vozil predpisana globa 250 evrov in 3 kazenske točke. Policisti voznike zato pozivajo, da za volan sedejo brez maske in ne pod vplivom alkohola.

JF

Za praznike v okolici pokopališč pričakujemo več prometa. (Foto: arhiv NT/Andraž Purg)

Državni prvaki v futsalu brez zmage v Španiji

Dobovec končal evropsko sezono na Majorki

Slovenski državni prvak v futsalu Dobovec je nastopil na turnirju glavnega dela lige prvakov. Vknjižil je dva poraza. Boljša sta bila romunski United Galati s 3 : 1 in branilka naslova Palma s 5 : 1. Na obeh tekmah je bil strelec za slovensko ekipo Denis Knežević. Naše moštvo lahko zelo obžaluje razplet obračuna z zagrebškim Dinamom.

DEAN ŠUSTER

Vodilo je namreč z 2 : 0 po golih Mateja Fiderška in Alena Ruisa. Hrvati so na 2 : 2 izenačili v zadnji minuti.

Mordeja je bilo malo strah

»Ponosen sem na svoje fante. Pokazali so, da dobro delamo. Naša ekipa je na novo sestavljena in ima možnosti za velik napredek. Malce me je bilo strah pred turnirjem, a je ekipa pokazala močan značaj. Ostal je grenak priokus, kajti bili smo zelo blizu vnovični uvrstitvi v elitni del lige prvakov. To so nepozabne izkušnje. Večina igralcev je prvič nastopala na tako visoki ravni. Ob koncu sezone bodo vrhunsko pripravljeni za izpolnitev ciljev,« je nastope na turnirju ocenil trener **Rok Mordej**.

Vrnitev z dvignjenimi glavami

Svoje misli je dodal najboljši strelec Dobovca na španskem otoku **Denis Knežević**: »Če potegnemo črto pod turnir, smo lahko zelo zadovoljni. Odigrali smo nad pričakovanji. Po koncu tretje tekme smo si v slačilnici pogledali v oči in si rekli, da smo dali vse od sebe. Odigrali smo tri vrhunske tekme, dali pa smo tisto, kar zmoremo v tem trenutku. Osvojili smo točko, lahko bi se tudi drugače obrnilo in bi bili mi med najboljšo evropsko šestnajsterico. Z dvignjenimi glavami se vračamo v 1. slovensko ligo.« Kapetan ekipe je **Marko Peček**: »Naša glavna naloga je bila, da se predstavimo v dobri luči, da sami sebi dokažemo, da napredujemo. Marsikdo bi si želel biti na našem mestu in igrati proti tako kakovostnim ekipam. Dokazali smo, da kljub mladosti in neizkušenosti večine v moštvu sodimo med elito.«

Sergeja in Vanja po trikrat

Aktualne državne prvakinja, igralke Ženskega nogometnega kluba Celje so gostovale na Gorenjskem in visoko zmagale. V Cerkljah je bil izid 2 : 11. Po prvem polčasu so Celjanke vodile s 7 : 0. Prvi gol so si domačinke zabile same, potem so bile uspešne **Sergeja Kos** dvakrat, **Deja Adamič**, **Tanja Vrabel**, **Gaja Srnc** in **Vanja Tanšek**. V drugem delu se je med strelke vpisala še **Ines Ermenc**, **Kosova** in **Tanškova** pa sta se ustavili pri treh golih. V naslednjem krogu bodo Celjanke proste. V soboto, 23. novembra bodo gostile ekipo ŠD Bloke Pletilnica.

»Berba« samo še veteran

Po daljšem premoru imamo v Celju znova rekreativno ligo v malem nogometu. V Laškem navdušenci že dolga leta igrajo v članski in veteranski ligi. V obeh so letos zmagali Celjani. Najboljša v članski ligi je bila ekipa Cinkarne. V boju za prvo

Ekipa Dobovca na turnirju na Majorki (Foto: arhiv kluba)

Vanja Tanšek (s številko 9) je na Gorenjskem zabila tri gole. (Foto: Nik Jarh) mesto je premagala ekipo Breze s 3 : 1 in prvič po letu 2018 vrnila naslov v Celje. Najboljša v veteranski ligi pa je bila ekipa Turbine. Zanj so igrali Mito Zeme, Sebastjan Grmovšek, Aleš Marolt, Roman Iskrač, Darijo Biščan, Bojan Marković, Admir Filović, Primož Jakopič, Mišo Bodiroža, Ismir Berbič in Marko Gobec. To moštvo je četrtič zapored prvak Laške lige. Za obe celjski ekipi, tako člansko kot veteransko, je igral Ismir Berbič, ki je prenehal z igranjem v članski ligi. V 1. slovenski nogometni ligi je zbral 23 nastopov v dresih Korotana in Zagorja.

Ekipa Cinkarne je zmagala v Laški ligi. Zgoraj stojijo z leve Slaviša Kuzmanovič, Dejan Krljanovič, Rade Jovanović, Dragan Mitrovič, Goran Ninić in Mak Karabegović, v spodnji vrsti pa so Vid Vauh, Ismir Berbič, Mišo Bodiroža, Tadej Žagar Knez, Bojan Marković in Peter Ortar. (Foto: arhiv ekipe Cinkarna)

Blaža in Lea v slovenski reprezentanci

Prejšnji teden so bile v sredo vse štiri tekme četrtega kroga v ženski Jadranski košarkarski ligi.

Celjanke so s kar 50 točkami razlike odpravile gostje iz Zadra. Odlični sta bili **Lea Bartelme** z 22 in **Blaža Čeh** z 19 točkami. Po 12 sta jih dosegli **Ana Nuša Anžič** in **Thayna Silva**. Poleg Cinkarne sta neporaženi še ekipi črnogorske Budućnosti in bolgarskega Beroa. Danes se bo to število zmanjšalo. V Bolgariji se bosta namreč pomerila Beroe in Cinkarna. Celjanke so na dolgo pot s kombijema odpotovali že v ponedeljek.

V soboto so za ogrevanje odpravile ekipo kranjskega Triglava z razliko 28 točk. Najboljša strelka srečanja, ki naj bi bil slovenski derbi, je bila **Blaža Čeh** s 17 točkami. Prav tako je s 14 točkami in 11 skoki izstopala **Leticia Soares**. Ekipa Cinkarne bo v slovenski ligi na parket naslednjič stopila 6. novembra, ko bo gostila ljubljansko Ježico. V sredo, 20. novembra se bodo varovanke trenerja **Damirja Grgića** v ligi Waba v dvorani Gimnazije Celje Center pomerile s košarkaricami beograjskega Partizana.

Konec tega tedna se bo zbrala slovenska ženska košarkarska reprezentanca, ki jo čakata tekmi v kvalifikacijah za nastop na evropskem prvenstvu prihodnje leto. Proti Finski in Madžarski bodo slovenske košarkarice lovile dve zmagi. V prvem ciklu so lani zabeležile zmago in poraz. Na Madžarskem so klonile s 70 : 51, Bolgarijo pa so na domačem parketu ugnale z 78 : 63. Dva nova para točk bi jih še naprej ohranjala v boju za uvrstitev na EP. Selektor **Georgios Dikaiulakos** je na reprezentančni seznam uvrstil 15 košarkaric, tudi dve članici ŽKK Cinkarna Celje. To sta **Lea Bartelme** in **Blaža Čeh**.

DŠ, foto: Andraž Purg

Lea Bartelme

Blaža Čeh

Nič s tremi v vrsto

Hokejisti RST Pellet Celja so imeli v nedeljo lepo priložnost, da v Alpski ligi zmagajo tretjič zapovrstjo, kar jim doslej še ni uspelo.

V gosteh so bili namreč boljši od Cortine in mlade ekipe Salzburga. Na svojem ledu so proti Meranu začeli dobro, trikrat vodili po golih **Maksa Bukovca**, **Danila Carkovskega** in **Bohdana Panasenka**. A Merano je vsakič izenačil, v 51. minuti celo z igralcem manj na 3 : 3. Tik pred tem so imeli gostitelji celo dva igralca več na ledu, ko bi si lahko priigrali prvo prednost dveh golov. Končnica tekme je bila v znamenju gostov, ki so najprej ob igralcu več prvič na tekmi povedli v 59. minuti, v zadnji pa so plošček poslali v nebranjena vrata. Celjani so ostali sedmi na lestvici s 14 točkami. V petek bodo igrali v Zell am Seeju, v nedeljo pa bodo pričakali ekipo avstrijskega Unterlanda.

DŠ

Po dveh zmagah v evropskem pokalu in osvojeni točki v Ljubljani

Doma škandalozno, v »Evropi« brez težav

V nedeljo so tri celjska moštva igrala skoraj istočasno, zmagalo pa je le rokometno. Nogometaši so nenadejano klonili pri Kalcerju, hokejisti pa so v Alpski ligi morali priznati premoč Meranu. Rokometaši Celja Pivovarne Laško so na povratni tekmi 2. kroga evropskega pokala v domači dvorani premagali Gračanico s 33 : 26. V naslednji krog so po še višji zmagi v Bosni in Hercegovini (35 : 43) napredovali s 15 goli razlike.

DEAN ŠUSTER

V dvorani Zlatorog so poveli s 4 : 1, nato se jim je ustavilo v napadu. Gostje so večkrat vodili za tri gole in šele ko je portugalski strateg Paulo Pereira zamenjal celotno postavo, je prišlo do preobrata in vodstva s 15 : 13 ob odmoru.

»Potrebna bo pomoč s tribun«

Tudi drugi del je bil precej izenačen, v končnici pa so pivovarji le močnejše pohodili plin in si ustvarili varno razliko. Pet golov je dosegel Luka Perić, po štiri so prispevali Žiga Mlakar, Alex Bognar in Filip Rakita: »V celoti gledano smo igrali odlično, toda na začetku tekme smo storili nekaj napak. Za nami sta dva zahtevna tedna. Sobotni derbi s Trimom bomo začeli samozavestno in z novo energijo. Težko bo, potrebovali bomo pomoč s tribun.« Na domači sceni so celjski rokometarji v tej sezoni zelo uspešni. »Naša ekipa je mlada, trener nam je vlil veliko mero samozavesti. Dajemo vse od sebe za celjski grb,« je končal Rakita, čigar teža poškodba kolena je na srečo preteklost.

Navijači navdušili

Lepo je bilo gledati in poslušati navijače obeh klubov, ki so vzklkali imeni nasprotnih ekip. Začeli so gostje iz Gračanice: »Celje, Celje ...« Nekaj minut kasneje so Florijani, ki so se že v soboto oddolžili za gostoljubnost s prve tekme, vrnili z: »Gračanica, Gračanica ...« **Uroš Milčević** je dosegel dva gola, na prvi tekmi na severovzhodu BiH pa je bil najboljši strellec celjske ekipe s sedmimi zadetki: »Tam smo si priigrali varno razliko in ob manjšem

psihološkem pritisku v Celju smo z željo po hitrem doseganju zadetkov izgubljali žogo. Kljub temu smo zmagali z lepo prednostjo. Proti Trimu želimo nadaljevati z našim nizom brez porazov.«

Trener **Paulo Pereira** je priznal: »Seveda lahko igramo precej bolje. Nismo imeli na voljo dovolj časa za regeneracijo bolj obremenjenih igralcev. Pri nekaterih se je videlo, da so v sredo v Ljubljani porabili veliko moči. Misli smo takoj preusmerili proti Trimu. Našim mladim fantom lahko navijači zelo pomagajo.«

Žreb parov 3. kroga evropskega pokala, v katerem bo tekmovalo 32 ekip, poleg Celja še tudi Ormož in Krka, je bil včeraj. Prve tekme bodo 23. in 24. novembra, povratne pa teden dni kasneje.

»Prekrška ni bilo«

Rokometaši Slovana in Celja Pivovarne Laško so se v 9. krogu 1. slovenske lige razšli z neodločenim izidom 23 : 23. Celjani so zaostajali že za pet golov, končnica je bila zelo dramatična. Obeležila jo je izjemno sporna odločitev sodnikov Soka in Laha v škodo »pivovarjev«. Kljub temu so imeli priložnost celo za zmago, a je sirena za nekaj desetink sekunde prehitela Oleksandra Onufrienka, ki je zatresel mrežo Slovana.

V celjski ekipi je blestel Andraž Makuc z desetimi zadetki, a je slabo izpeljal zadnji protinapad. Po tri gole sta dodala Luka Perić in **Tadej Mazej**: »Sezono smo začeli neobremenjeni. Boj za najvišja mesta se bo začel šele v mesecu marcu, a kljub temu je naša zaslužena točka pri Slovanu zelo pomembna. Na začetku smo bili neučinkovi-

Tekmo sta si ogledali tudi sestri Anžič. Malce hudomušni stavek moramo popraviti. Desno je Alenka Potočnik Anžič, nekdanja slovenska košarkarska reprezentantka in kapetanka državnih prvakinj iz Celja, zdaj pa direktorica marketinga Hisense Europe Group. Levo je njena hči Ana Nuša Anžič, kapetanka Ženskega košarkarskega kluba Cinkarna Celje.

ti v napadu in zelo »mehki« v obrambi. V drugem delu je bilo vse drugače.« V 57. minuti je storil tako grob »faul«, da sta ga sodnika, o katerih govorijo, da sta najboljša na svetu, izključila za dve minuti in dosodila še sedemmetrovko. Je sploh šlo za prekršek? »Večkrat sem si ogledal posnetek. Ni bilo prekrška.

Dotaknil sem se nasprotnika, nisem pa ga odrinil. Sodnika sta se odločila ... Pravilno sta se odločila.«

Morala bi sicer za dve minuti izključiti Zobca, ki je neoviran žogo vrgel v obraz Gala Gaberška. Na posnetku je tudi dobro vidno, kako je nekaj minut prej Slatinek Jovičič povlekel Mazeja za

Z zadetkom z mesta zunanjega napadalca je prijetno presenetil krožni napadalec Celja, 204 centimetre visoki Kolumbijec Jesus Hurtado.

dres in ga zrušil, potem pa se tudi sam vrgel na tla. Sodnika sta izključila oba. Toda isti sodniški par je »zablestel« že pred dvema sezonama na derbiju Celje - Trimu. Jovičič je grobo zaustavil Gala Margača. Ta je takoj vstal, a storil ni nič. Začelo se je prerivanje. Sledili so štirje rdeči kartoni (tudi Margaču), po dva na

vsaki strani, in sedemmetrovka. Kaj pa Jovičič? Ostal je ne-kaznovan, niti za dve minuti ni bil izključen. Tudi tedaj je bil delegat Robert Krašna. In tudi takrat je bil trener nasprotnika Uroš Zorman. Se bo vse skupaj nadaljevalo? Bo predsednik RZS tudi na derbi v Celju prišel z rdečim šalom? Foto: Nik Jarh

Luka Perić je bil najboljši strellec Celja, vratar Gračanice Harun Mešinović pa je s kar 11 obrambami v prvem polčasu zaustavljal nalete gostiteljev.

34-letni Žiga Mlakar je še vedno prodoren kot mladenič.

Bašakşehirju dali pet golov, od Kalcerja dobili štiri

Nedaleč ob blagajne je stalo nekaj fantov v klubski opremi in ponujalo vstopnice. Ali so jih prodajali ali ne, ne vemo. Mimo je prišlo dekletce z dvema vstopnicama, pa sem jo vprašal, za koliko evrov proda eno. »Za nič evrov,« je prisrčno odgovorila. Pred gostinskima lokaloma so znani in neznani ponujali brezplačne vstopnice. V šopih so jih imeli. Mimoidoči je celo vprašal: »A je tudi pivo zastonj?« Pred vhodom na stadion sem zagledal nekaj vstopnic, ki so mokre ležale na tleh.

Igralci turške ekipe so se obnašali vzvišeno, tudi do sodnika, kar se jim je maščevalo. Litovec Armandas Kučis je pretrpel vse udarce, nekaj jih je tudi znal vrniti.

Podvigu s Turki sledil polom v Domžalah

Nogometaši Celja so v 2. krogu konferenčne lige na domači zelenici premagali turški Istanbul Bašakşehir s 5 : 1. Po prvem polčasu so vodili s 3 : 0 in tri tisoč obiskovalcev je bilo navdušenih. Po zgodovinski prvi zmagi v glavnih delih evropskih tekmovanj ima Celje zdaj tri točke.

DEAN ŠUSTER

Branilec **Damjan Vuklišević** je dobro povzel dogajanje: »Potrebovali smo deset do petnajst minut, da smo spoznali slog igre nasprotnika. Potem je bilo vse po naših notah. Odigrali smo skoraj popolno tekmo. Imamo lepo popotnico za naslednje tekme.«

»Še bomo osvajali točke«

Najbrž je imel v mislih zgolj tekme v evropskem tekmovanju, kajti naslednja postaja v 1. SNL ni prinesla uspeha. Dva gola je proti Bašakşehirju dosegel Armandas Kučis, po enega so dodali Tamar Sve-

tin, Ivan Brnić in **Svit Sešlar**: »Zmagali smo s 5 : 1, lahko bi bilo tudi 10 : 1 glede na naše stoo odstotne priložnosti. Odigrali smo izvrstno. Zmagati s tako visokim rezultatom na prvi domači evropski tekmi – nič ni lepšega.« Četrtekova predstava je bila povsem drugačna kot v prvem krogu na gostovanju na Portugalskem proti Vitoriji: »V Guimaraesu smo resnično trpeli, portugalska ekipa je bila precej boljša. Tokrat pa smo mi dokazali, da smo lahko za razred boljši od tekmeča v konferenčni ligi. Verjamem, da bomo še osvajali točke v letošnji ligi.«

Rozman preprečil 0 : 1

Pred 27 leti je prav Svitov oče, dolgoletni kapetan Simon Sešlar dosegel prvi gol za svoj matični klub v evropskih pokalih. To mu je uspelo v mesecu juniju leta 1997 proti – Turkom. Tedaj je na celjski Skalni kleti v pokalu Intertoto gostovala Antalya in uspela izenačiti (1 : 1). Varo-

vance trenerja Alberta Riera čakajo še štiri tekme. Najprej bodo v 3. krogu 7. novembra gostovali v Seville pri Betisu. Nato bodo 28. novembra gostili poljsko Jagiellonio, ko bo najbrž vzhodna tribuna celjskega stadiona končno polna (morda že v nedeljo proti Olimpiji). Na odlično pripravljeni zelenici so v četrtek prvi zapretili Turki, Pelkas se je že v tretji minuti po nezbranosti v celjski obrambi sam znašel pred Matjažem Rozmanom, ki pa se je izjemno odzval. Na srečo, kajti tekma bi se lahko zapeljala v povsem drugo smer. Vse, kar je sledilo, je bilo po celjskih notah.

Siti v Domžalah

Taktika Alberta Riera se je izkazala za brezhibno. Njegovi varovanci so imeli manj kot tretjino igralnega časa žogo v

LESTVICA 1. SNL									
OLIMPIJA	13	8	4	1	21:5	28			
MARIBOR	13	7	4	2	25:11	25			
KOPER	13	7	2	4	17:10	23			
CELJE	13	7	2	4	26:22	23			
BRAVO	13	5	4	4	19:14	19			
MURA	13	5	3	5	16:16	18			
KALCER	13	5	2	6	17:16	17			
PRIMORJE	13	5	1	7	15:24	16			
NAFTA	13	2	2	9	9:24	8			
DOMŽALE	13	1	2	10	7:30	5			

svoji posesti, a so dosegli pet golov. Težko je preveriti, a po učinkovitosti so glede na dani čas z žogo med vodilnimi na svetu. Če bi res dosegli deset zadetkov, kar je omenjal Sešlar, pa bi bili »svetovni prvaki«. Španec je vse skupaj pokvaril z izjavo, da ni zadovoljen, ker je njegovo moštvo prejelo zadetek. Podobne teme ni omenjal v nedeljo, ko je njegovo moštvo štirikrat zagledalo žogo v svoji mreži. »Popolnoma zaslužena zмага Radomelj. Ko ni pravega poleta, je težko osvojiti točke proti komurkoli. Tekmecem smo ponudili preveč priložnosti in skoraj vsako so izkoristili ter kaznovali naše napake. Naša predstava je bila preslaba za kakšno točko,« je bil iskren strelec prvega gola za Celje **Mario Kvesić**. Po odličnem strelu Sešlarja so Celjani povedli še drugič, nato pa so v zadnje pol ure prejeli tri zadetke. Riera je dejal, da so bili premalo lačni za zmago, zato je jezen, kajti morda bodo prav te tri točke zmanjkale za naslov prvaka. Celje bo danes v pokalnem tekmovanju gostovalo pri nižjeligašu Hodošu.

Foto: Andraž Purg

Albert Riera je kar poplesaval od radosti.

Izidi 13. kroga v 1. SNL: Primorje – Nafta 1 : 1, Mura – Maribor 1 : 1, Koper – Bravo 3 : 2, Kalcer Radomlje – Celje 4 : 2 in Olimpija – Domžale 3 : 0.

V izdihljajih obračuna je Svita Sešlarja (desno) zamenjal Luka Bobičanec.

Predstavniki navijaške skupine Celjski grofje so se zbrali v rekordnem številu v zadnjem obdobju.

Kulturne prireditve
SREDA, 30. 10.
17.00 Galerija Velenje konStruktivno naprej Voden ogled intermedijske razstave
20.00 Dvorana Golovec Celje Neda Ukraden, Grupa Vigor, Lima Len, Skater Zabava ob noči čarovnic
ČETRTEK, 31. 10.
17.00 Kulturni center Rogaška Slatina Trubarjeva nočna mora Plesno-gledališka predstava z led-rekviziti skupine Hoops dance, likovno-literarna ustvarjalnica s poslikavo obraza in ples
21.30 Celjski mladinski center MCC Halloween rave: RotorMotor Koncert
PETEK, 1. 11.
21.00 eMČe plac Velenje Oktoberfestič: Grave with RotorMotor Koncert
SOBOTA, 2. 11.
11.00 Pokrajinski muzej Celje, Knežji dvor Celeia – mesto pod mestom Javno vodstvo po razstavi
17.00 Fontana piv Zeleno zlato Žalec Zaključek sezone fontane piv s skupino Ave
NEDELJA, 3. 11.
19.30 Gledališče Zarja Celje Serina Descu: Žabe Komedija Koroškega deželnega teatra
PONEDELJEK, 4. 11.
18.00 Muzej novejše zgodovine Celje Svoboda ustvarjanja Odprtje likovne razstave
TOREK, 5. 11.
17.00 Hiša generacij Laško Prijazna misel, prijazni ljudje Recital pesmi in misli ljubiteljskih piscev občine Laško
19.19 Knjižnica Velenje Slovenci: naši davni predniki Predstavitev knjige Boruta Koruna

Podatke za napovednik je zbrala Tea Podpečan.

19.30 Kulturni center Laško Klemen Slakonja & Small band Koncert
19.30 Dom kulture Velenje Tam, v vrtu Modna instalacija <i>Draž in Zvočno-gibalna predstava Urške Centa in Domna Novaka</i>
SREDA, 6. 11.
17.00 Mestna galerija Kulturnega centra Rogaška Slatina Ples barv Odprtje likovne razstave <i>del Vojka Kumra</i>
19.00 Zdravilišče Laško <i>Samostojni koncert MePZ Jesen z Niko Deželak</i>
19.30 Gledališče Celje Emil Filipčič: Veselja dom Abonma po posebnem razporedu in izven
19.30 Avla Doma svetega Jožefa Celje Sprehod skozi življenje Odprtje razstave slik nedavno preminulega ustvarjalca Jureta Godca

Druge prireditve
SREDA, 30. 10.
7.00 do 16.00 Farmin, Trg mladosti 6 Velenje Brezplačne počitniške aktivnosti za otroke
9.00 do 11.00 TIC Laško Domači kotichek
10.00 do 12.00 Hiša generacij Laško Ustvarjalne počitnice s Hišo generacij Laško
10.00 do 12.00 Galerija Velenje Lampiončki jeseni Brezplačne počitniške likovne delavnice za otroke
10.00 Muzej novejše zgodovine Celje Denar, sveta vladar Predstavitev prenovljene Hermanove banke, igra vlog v banki in ustvarjalnica; počitniško druženje
10.00 Vila Rožle Velenje Jesenski počitniški Živ-žav
10.00 in 17.00 Knjižnica pri Mišku Knjižku Jesenska počitniška ustvarjalnica z Majdo Za otroke od 4. do 8. leta
11.00 Tehnopark Celje Čarovniška akademija Delavnica, tudi v četrtek ob istem času

17.00 do 21.00 Grad Podsreda Strašljiva noč na Gradu Podsreda Sprehod skozi zatemnjeni grad, pripovedovanje strašnih zgodb, strašljive grajske ustvarjalnice ...
ČETRTEK, 31. 10
10.00 do 13.00 Celjski mladinski center Hokus Pokus ... Čarovniške vragolije, delavnice ...
10.30 Tehnopark Celje Izdelaj Halloween svečo Delavnica
11.00 Prireditveni prostor pri grobovih 100 frankolovskih žrtev na Stranicah Žalna slovesnost ob Dnevu spomina na mrtve Možen ogled spominske sobe »100 frankolovskih žrtev«
12.00 do 18.00 Celjski grad Čarovniški dan za otroke Poslikava obraza, branje z dlani, obisk Čarovnice Kirade
14.00 eMČe plac Velenje Reause: Izrezovanje buč – bučna scena
16.00 in 17.00 Celjski grad Viteški podvigi in Veronikine čarovniške muhe Vodenja
18.00 Pri Sončnici, ob športnem igrišču Levec Noč čarovnic Animacija otrok s peko penic in čarobnimi napitki
18.00 Športni park Rifnik Noč čarovnic –keltsko novo leto
19.00 do 22.00 Celjski grad Noč čarovnic (+12 let)
19.00 Krčma TamKoUčiri Celje Tradicionalna noč čarovnic
21.00 MC Patriot Slovenske Konjice Glasbeni labirint@ Halloween
PETEK, 1. 11.
8.00 Centralni spomenik žrtvam NOB v Šmartnem ob Paki Komemoracija ob dnevu spomina na mrtve
9.00 Spomenik pred Kulturnim centrom Laško Komemoracija ob dnevu spomina na mrtve
10.00 Pokopališče v Zgornji Rečici pri Laškem Komemoracija ob dnevu spomina na mrtve

12.00 Dom krajanov Marija Gradec Komemoracija ob dnevu spomina na mrtve
12.30 Spomenik žrtvam NOB Vrh nad Laškim Komemoracija ob dnevu spomina na mrtve
SOBOTA, 2. 11.
7.00 Ploščad Centra Nova in Cankarjeva ulica Velenje Mestna tržnica Velenje
8.00 do 12.00 Tržnica Laško Tržnica Laško
9.00 Zgornja ploščad pri TIC-u Laško Pohod po nekdanjih trških mejah Laškega in razstava 10 let pohodov Po laških poteh
9.00 in 12.00 Fotohiša Pelikan Celje Javno vodstvo
10.00 do 12.00 Rokodelski center Rogatec Kiparska delavnica Vodi: Bojana Križanec
13.00 do 15.00 Muzej na prostem Rogatec Pišemo z gosjim peresom in na pisalni stroj Delavnica za otroke
21.00 Celjski mladinski center Break the Silence 20 Nastop glasbenih skupin
NEDELJA, 3. 11.
10.00 Avtobusna postaja Polana, Jursklošter Pohod po poteh Jurskloštra
13.00 Igrišče pri Fontani piv Zeleno zlato Žalec Skupinske igre z otroki
14.00 in 16.00 Fotohiša Pelikan Javno vodstvo
19.00 Šmolc Laško Skatepunkčina!: Rebuke(Swe), Nonthewiser (Swe), Harry (Slo) Koncert
PONEDELJEK, 4. 11.
10.00 do 12.00 Dvorana Centra Nova Velenje Velenje pleše Plesna delavnica
13.00 do 20.00 Mladinski center Velenje Središče mladih in otrok Vsak teden od ponedeljka do četrтка: pomoč pri učenju in domačih nalogah, družabne in interaktivne igre ...

radio celje

TOREK, 5. 11.
10.00, 12.00 in 16.00 Fotohiša Pelikan Celje Javno vodstvo
17.00 Vila Rožle Velenje Torkova peta: Kamenčki sreče in prijateljstva Ustvarjalnica za otroke in starše
17.00 Knjižnica Velenje Zeliščarna Vodi: Kata Laštro
SREDA, 6. 11.
7.00 Hiša generacij Laško Kleklanje
9.00 Muzej novejše zgodovine Celje Vrtljak čustev Hermanova otroška ustvarjalnica
9.00 do 11.00 TIC Laško Domači kotichek
16.30 Laška hiša Mlinci, mlinci, mlinci Delavnica izdelave domačih mlincev
17.00 Knjižnica Velenje Pravljčna joga
18.00 Sejna soba Občine Tabor Predavanje pranoterapevta Tomislava Brumca
18.00 Knjižnica Rogaška Slatina Iz Štajerskega Triglava na Triglav Potopisno predavanje Helene Fric Križanec
18.00 Knjižnica Velenje Želodec zahteva komunikacijo s stvarstvom Predavala bosta Rajko Škarič in Adriana Dolinar
19.00 Občinska knjižnica Žalec S konji po Altaju Potopisno predavanje

Razstave
Pokrajinski muzej Celje, Razstavišče Stara grofija: »Prevzeto v zaščito« Poskus rekonstrukcije provenience predmetov na primeru Zbirke vzhodnoazijskih predmetov Pokrajinskega muzeja Celje, Obtežilniki za papir, spregledana steklarska dediščina Slovenije; do konca leta 2024 Pokrajinski muzej Celje, Razstavišče Knežji dvorec: Jupiter – ljubimec; do konca leta 2024, Otroci ustvarjamo – kolišča in situle; do konca leta 2024 Muzej novejše zgodovine Celje: spletne razstave: Biti ženska v času korone, Njena zgodba o vojni; do nadaljnjega Galerija sodobne umetnosti Celje: Prišla bo smrt in imela bo tvoje oči, razstava fotografa Gorana Bertoka; do 8. 12. Galerija Božena Celje: občasna fotografska razstava Vrnitev Marije Braut; do 31. 10 Likovni salon Celje: Modri sev, mednarodna skupinska razstava; do 17. 11 Drevesna hiša, mestni gozd Celje: Gozdne zgodbe 2, razstava ilustracij Nee Likar, do 31. 10. Galerija Zgornji trg Šentjur: Ipavčeva paleta VIII – Domov, razstava del likovno-kiparske kolonije; do 29. 11. Mestna galerija Kulturnega centra Rogaška Slatina: Barvni zapisi, likovna razstava dr. Tiho-mirja Ratkajca; do 3. 11. Dom kulture Velenje: Podobe Doma kulture Velenje, fotografska razstava; do 30. 11.

Galerija Velenje: konStruktivno naprej, intermedijska razstava; do 2. 11.
Muzej na Velenjskem gradu: Velenjski grad: Maček Muri in Muca maca (1984 - ...), gostujoča fotografsko-dokumentarna razstava; do 7. 11.; Atrij: razstava ob 30. obletnici Šaleškega muzejskega in zgodovinskega društva; do 30. 11.; Rondela Velenjskega gradu: Venček intimnosti, skrinja pravil in duhovi na pragu: Nevestina bala skozi čas; do 30. 11.
Podhod Pesje: razstava 65 stvari o Muzeju Velenje do 31. 12.
Razstavišče Standard Velenje: Z dobro energijo naprej!, razstava najpomembnejših projektov za lokalno skupnost MOV; do 30. 11.
F-bunker, fotografsko-filmska galerija: Srebrni vrt Grilove domačije, fotografska razstava litovske fotografije Emilije Petrauskiene; do 14. 11.
Podhod pri Vili Bianci: Mesto se spominja, fotografska razstava; do 30. 11.
Knjižnica Velenje: Osrednje razstavišče: Ko iz knjig zadiši po kavi ..., razstava knjig; do 30. 11.; Promenada: razstava o življenju in delu Rudolfa Maistra, v sodelovanju z Zvezo društev generala Maistra in Šaleškim društvom »general Maister« Velenje; do 30. 11.; Sončna stena: Svet filma in glasbe v risbah Lidije Zagoričnik; do 30. 11.; Mladinska soba: Barva, oblika, črta in pika, razstava likovnih del učencev OŠ Gustava Šiliha Velenje; do 30. 11.; Steklena dvojčka: Bralci meseca: Slovensko društvo Hospic, člani društva; do 30. 11.; Otroški oddelek: Jesensko listje, kam hitiš?, izbor aktualnega gradiva za otroke in mladino; do 30. 11.; Že berem in pišem, izbor gradiva iz sveta branja in pisanja; do 30. 11.; Barve otroških pravic in dolžnosti. Ustvarjamo za boljši jutri., razstava likovnih del otrok Vrta Velenje; do 30. 11.; Predverje: Knjiga je bila vseeno boljša!, izbor knjig s filmsko različico; do 30. 11.; Domoznansko razstavišče: Maribor na starih fotografijah v obdobju Maistrovega prevzema oblasti, razstava iz zbirke Janeza Osetiča; do 30. 11.
Muzej premogovništva Slovenije Velenje: Vezna soba: Velenjske glinene ploščice – Herbarij, brezplačni zapis narave avtorice Kate Laštro; do decembra; **Črna garderoba:** Slike, likovno združenje Čakovec; do decembra; **Podzemni del muzeja 1:** Podzemni Nezemljani – Stane Špegel, razstava skulptur; do decembra; **Ligijev salon – jamski del salona:** Poetična podzemna proga – poezija na predstavitvenih tablah avtorjev, ki so ustvarjali v podzemlju: Tatjana Pregl Kobe, Zlatko Kraljič, Božica Jelušič, Tomaž Letnar, Kristian Koželj, Vlado Poredoš in Stojan Špegel; do 31. 12.; **Muzejski park:** Rudarji, fotografska razstava Aleksandra Kavčnika; do 31. 12.
Avla Mestne občine Velenje: Z roko v roki – korak pred rakom, predstavitev aktivnosti Društva za boj proti raku velenje; do 11. 11.
Galerija eMČe plac Velenje: Oktoberfestič – je pivce res za živce?; do 14. 11.
Razstavišče Vila Bianca Velenje: Anton Ajnik, pregledna razstava likovnih del člana Društva šaleških likovnikov; do 12. 11.
Pošta Velenje: Pikan festival in Pika v filateliji, filatelistična razstava Koroškega filatelističnega društva in Festivala Velenje; do 30. 11.

Podjetje NT&RC, d. o. o.
opravlja časopisno-založniško, radijsko in agencijsko-tržno dejavnost
Naslov: Prešernova 19, 3000 Celje,
telefon (03) 42 25 100, fax: (03) 54 41 032.
Direktorica: Saša Pukl
Tisk: Salomon, d. o. o.
Novi tednik sodi med proizvode, za katere se plačuje 5-% davek na dodano vrednost.

NOVI TEDNIK
Odgovorna urednica: Manca Mirnik
E-mail uredništva: tednik@nt-rc.si
RADIO CELJE
Odgovorna urednica: Saša Pukl
E-mail: radio@nt-rc.si, **v studiu:** info@radiocelje.com
UREDNIŠTVO
Bojana Avguštinčič, Janže Fric, Barbara Furman, Janja Intihar, Sintija Jurič, Tina Strmčnik, Simona Šolinič, Dean Šuster

AGENCIJA
Opravlja trženje oglasnega prostora v Novem tedniku in Radiu Celje ter nudi ostale agencijske storitve.
Telefon: (03) 42 25 100
Fax: (03)54 41 032, (03)54 43 511
Sprejem oglasov po elekt. pošti: agencija@nt-rc.si
Vodja marketinga: Bojan Kunc
NAROČNINE
Telefon: (03) 4225 171
E-pošta: narocnine@nt-rc.si

Mesečna naročnina je 13,71 EUR (4 izvodi) oz. 17,16 EUR (5 izvodov). Za tujino je letna naročnina 363,96 EUR. Številka transakcijskega računa pri OTP banka d. d.: SI56 0400 1005 0141 617. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.
MALI OGLASI, OSMRTNICE IN ZAHVALE
Telefon: (03) 4225 144, **e-pošta:** oglasi@nt-rc.si
Vsak obiskovalec gostinske verige Mediabar z nakupom pijače, ne pa hrane in cigaret, prejme določeno število točk, za katere lahko dobi brezplačen izvod revije, časopisa ali križank. Vsak tiskan izvod ima na naslovnici označeno vrednost v točkah. Za vsak porabljen evro stranka pridobi eno točko. Več informacij o gostinski verigi Mediabar na www.mediabar.si.

30 LET

tvc

**Ponosni prejemnik
bronastega
celjskega grba 2024**

Prst med prsti

Vsak ponedeljek ob 11:20 na Radiu Celje

radio celje

Poroke

Žalec
Poročili so se: Tamara TOMŠIČ iz Podvina in Nicholas Frank CRANDRALL iz Amerike ter Ana RIBIČ iz Zgornjih Roj in Jonas HENGER iz Žalca.

STROJI

PRODAM

HOBELNI stroj »cirkularjem« in mlin za žito Kladivar prodam. Telefon 041 578-046. 578

ELEKTROMOTOR z reduktorjem (mešalec mesa) in kompletno os za traktorsko prikolico prodam. Telefon 031 798-375. 580

ELEKTRIČNI turbo sesalnik listja, na štirih kolesih, nov, prodam. Telefon 041 629-644. 581

ŽIVALI

PRODAM

NESNICE, rjave, grahaste, črne, tik pred nesnostjo, prodamo. Brezplačna dostava. Prodaja tudi na Vranskem. Vzreja nesnic Tibao, telefon (02) 582-1401. n

KOKOŠI nesnice, rjave, brezove, rdeče, trikol in zelenočajne, prodamo in dostavimo. Kmetija Šraj, telefon 031 751-675. n

KOKOŠI nesnice, rjave, črne in grahaste, možna dostava, že v nesnosti, prodam. Telefon 051 720-294. p

KUPIM

PITANE krave in telice za zakol, po širši Štajerski, kupim. Plačilo takoj + davek. Telefon 040 647-223. p

PODARIM

PSIČKE manjše rasti podarim. Telefon 051 214-033. 577

OSTALO

PRODAM

DRVA, kratko žagana, z dostavo, prodam. Telefon 040 211-346. p

BI-PEDALER prodam za 60 EUR. Telefon 041 266-322. 582

BUKOVA drva, razrezana ali metrska, z dostavo, v okolici Celja, Vojnika in Šentjurja, prodam. Telefon 070 360-551. 584

Smrti

Celje
Umrli so: Marija KRPAN iz Celja, 92 let, Frančiška BERGLEZ iz Ljubnega ob Savinji, 94 let, Zdenko PLAZAR iz Celja, 67 let, Alojz KOK iz Vinske Gorice, 81 let, Ivan PODVRŠNIK iz Celja, 78 let, Veljko JURAK iz Celja, 68 let,

Za vedno v spominu boš ostal, hvala, ker svoje darove si nam dal. Končale so se naše skupne poti, sedaj si na poti v večnosti. Današnji trenutek bolečine bo čez čas postal le še boleč spomin ...

ZAHVALA

K večnemu miru je odšel mož, ati, dedi in brat

FRANCI KOROŠEC

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavcem in znancem za izrečena sožalja, besede tolažbe, stiske rok in objeme ter darovane sveče, cvetje in svete maše.

Zahvaljujemo se gospodu župniku Antonu Pergerju, gospodu škofu Slavku Lipovšku, gospodu župniku Mateju Jakopiču, gospodu župniku Bogdanu Kolarju in diakonu Karliju Brezovšku za lep pogrebni obred. Iskrena hvala vsem molitvenikom in vsem, ki ste sodelovali pri molitvah, govornicama Stanki in Emiliji za besede slovesa, Tomažu Adamiču in Tomažu Marčiču za odigrano Tišino in pogrebni službi Raj.

Posebej se zahvaljujemo cerkvenemu mešanemu pevske-mu zboru in moškemu pevske-mu zboru.

Vsem skupaj in vsakemu posebej iskrena hvala, da ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: vsi njegovi

579

Ivan CENE iz Celja, 81 let, Ana PETECIN iz Vojnika, 96 let, Emilijana Milena ŠUNKO iz Celja, 91 let, in Elizabeta Marta HOČEVAR iz Celja, 86 let.

Šentjur
Umrli so: Alja HRIBERNIK iz Hruševca, 21 let, Matilda ŠPOLJAR iz Košnice, 93 let, in Martin PAJEK s Planinskega Vrha, 68 let.

Velenje
Umrli so: Tomislav PANIČ iz Velenja, 68 let, Jožefa GROBELNIK iz Velenja, 88 let, in Milan ROŽIČ iz Velenja, 61 let.

Žalec
Umrli so: Adolf COKAN iz Velike Pirešice, 81 let, Ida OCVIRK iz Dolenje vasi, 89 let, in Marjan ZAGOŽEN iz Podvina.

INFORMACIJE:
WWW.POKMUZ-CE.SI
MUZEJ@POKMUZ-CE.SI
03/42 80 962
031 612 618

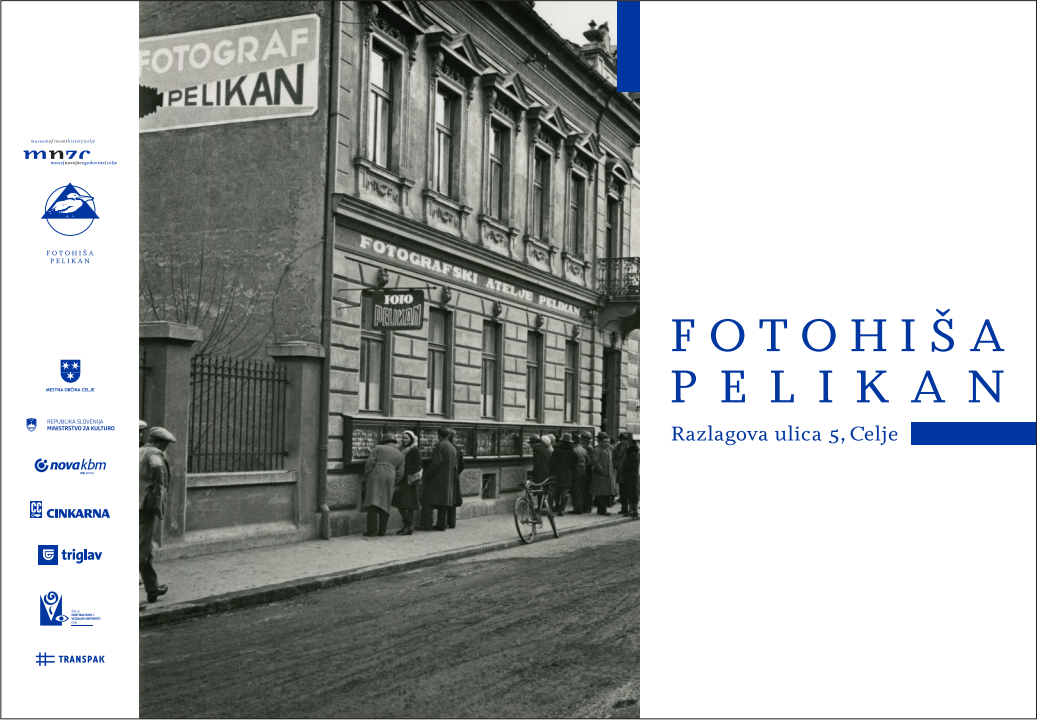
**JAVNO VODSTVO
CELEIA - MESTO POD MESTOM**

**SOBOTA,
2. NOVEMBER 2024,
OB 11.00,
KNEŽJI DVOR.**

ODPIRALNI ČAS:
TOREK - PETEK 10.00 - 16.00
SOBOTA 9.00 - 13.00

**PONEDELJEK, ZAPRTO
NEDELJA, PRAZNIKI**

VSTOPNINA: 5€

FOTOHİŞA PELIKAN

Razlagova ulica 5, Celje

SPONSORJI:
mnzr, FOTOHİŞA PELIKAN, MESTNA OBČINA CELJE, REPUBLIKA SLOVENIJA, MINISTRSTVO ZA KULTURO, novaakbm, CINKARNA, triglav, TRANSPIK

klikni!

Prve in verodostojne informacije s Celjskega

www.novitednik.si

novi tednik

Na pomoč v Turčijo tudi Celjan in njegov ovčar Gringo

Nagrade tudi za obstoječe naročnike

Nagradili smo zvestobo

V novi akciji Novega tednika vsakdo, ki postane naš naročnik, prejme set treh kuhinjskih posod. A ker nikoli ne pozabimo tudi na naše

zveste naročnike, smo med njimi pretekli teden izžrebali pet srečnežev, ki so prav tako prejeli tri praktične rdeče posode podjetja

Svet posode. S tremi nagrajenkami smo tudi poklepotali o tem, kaj najraje berejo v našem časopisu in kako dolgo so nanj že naročene.

Zdenka Šega iz Žalca

»Naročnica Novega tednika sem že dolgo, približno 20 let,« je povedala Zdenka Šega. Najraje bere Kroniko, prav ji pridejo tudi oglasi za službo. »Seznajena sem z vsemi informacijami, ki se dogajajo v mojem okolju,« je povedala.

Marija Polšak iz Loke pri Žusmu

Marija Polšak je na Novi tednik naročena že 16 let. »Vedno prelistam Kroniko in osmrtnice, poleg tega rada berem tudi o drugih stvareh, ki se dogajajo v naših krajih,« je povedala. Kot prebivalka Loke pri Žusmu si želi, da bi v časopisu kdaj prebrala še kaj o svojem kraju.

Marija Rojc iz Celja

»Na Novi tednik sem naročena že zelo dolgo,« je povedala Celjanka Marija Rojc. »Brati je treba. Preberem vse v časopisu,« je povedala. Marija nas je presenetila tudi z odličnim kostanjem. Bila je tako pridna, da je vstala že ob šesti uri zjutraj, da nam ga je lahko skuhala.

LJ, foto: LJ

SVET POSODE

Ipavčeva ulica 21, 3000 Celje

www.svetposode.si

SET TREH POSOD

ZA VSE NOVE NAROČNIKE NOVEGA TEDNIKA

Naročniška akcija bo trajala do razdelitve posod oz. do 31. 12. 2024.

NAROČILNICA ZA

novi tednik

NT & RC, d.o.o.
Prešernova 19, 3000 Celje

Ime in priimek:

Naslov:

Telefon:

E-naslov:

Datum naročila:

Podpis:

Naročnino bom plačeval:

☐ mesečno

☐ na 6 mesecev

☐ na 3 mesece

☐ letno

☐ Soglašam s prejetjem računov na elektronski naslov (e-mail)

S podpisom potrjujem naročilo Novega tednika do pisnega preklica, vendar za najmanj 12 mesecev.

Pogoji in spletna prijava: www.novitednik.si/postanite-narocnik

SET 3 POSOD AMAZON

Nizka kozica 16 cm, 1,5 l, s stekleno pokrovko

Nizka kozica 20 cm, 2,75 l, s stekleno pokrovko

Visoka kozica 20 cm, 4 l, s stekleno pokrovko

To pa še ni vse!

Med vsemi obstoječimi naročniki bomo izžrebali 10 prejemnikov setov posod.

Informacije in naročila:

narocnine@nt-rc.si, telefon: 03 422 51 71, www.novitednik.si.svet24.si/postanite-narocnik.

Je Velenje sinonim za vezenje?

Ko nit in igla ustvarjata čudeže

Mednarodni festival vezenja, letošnji je bil že sedmi, je namenjen promociji vezenja kot pomembnega elementa naše kulturne dediščine in tudi širšega področja tekstilne in oblačilne dediščine. Vezeni namizni prtji in prtčki so bili rdeča nit letošnjega festivalnega dogodka, ki je v velenjsko Rdečo dvorano ponovno privabil veliko obiskovalcev. Občudovali so unikatne vezenine 240 vezilj iz domovine in tujine. Na Velenjskem gradu so v sklopu festivala odprli osrednjo občasno razstavo, posvečeno ženitovanjskim šegam.

BARBARA FURMAN

Šivi so osnova za izdelovanje oblačil in gospodinjskega tekstila, vezenje pa je umetnost, ki jih ozaljša. Po besedah kustosinje **One Čepaityte Gams** iz Muzeja Velenje, je festival vsakokrat tematsko obarvan. Tema letošnjega so bili vezeni namizni prtji in prtčki. Zato so prevladovali na razstavnih stojnicah, obiskovalci pa so lahko občudovati tudi druge izdelke, povezane z vezeninami. Tako so se lahko prepričali, da nit in igla v spretnih rokah ustvarjata čudeže.

Od Srbije do Francije

Poleg domačih mojstric vezenja so na letošnjem festivalu svoje vezene umetnine predstavili tudi razstavljalci iz Srbije, Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Litve, Italije in

Francije. V razstavnem kotičku so obiskovalci lahko videli zbirko narodnih noš Šaleškega folklornega društva Koleda, zbirko vezenih prtov iz Litve ter keramične izdelke velenjskega kulturno-umetniškega društva Gambatte. Na ogled so bili tudi izdelki dijakov Šole za storitvene dejavnosti Velenje ter Gimnazije Velenje.

Vsako leto v festivalsko dogajanje vključijo tudi strokovna predavanja. Jožica Grobelnik se je v svojem predavanju osredotočila na vezenine od zibel do groba, Mateja Krašovec Pogorelnik je svoje predavanje naslovlila Veziljstvo v izživu časa: med tradicionalnim in sodobnim.

Ženitovanjske šege

Na Velenjskem gradu so v sklopu festivala odprli razstavo

Vezenje je obrt okraševanja blaga ali drugih materialov z uporabo igle za nanašanje niti ali preje. Vezenje lahko vključuje tudi druge materiale, kot so biseri, perle, peresa in bleščice.

»Veseli smo, da se veziljam, ki se s tem ukvarjajo že vrsto let in negujejo to tradicijo, pridružijo tudi mladi. Preskusijo se v vezenju, s čimer ohranjajo tovrstna znanja in veščine. Posebej dragoceno je, da jih obogatijo s svojim mladostnim pogledom in interpretacijo,« poudarja kustosinja Ona Čepaityte Gams.

Nevestina bala skozi čas, ki je namenjena predstavitvi ženitovanjskih šeg in navad skozi

čas v Šaleški dolini. Nekoč so bili namreč vezeni kosi domačega tekstila in oblačil obvezen

sestavni del nevestine bale. Pri razstavi z zbirko tkanin in vezenin sodeluje tudi Znanstveni muzej iz Litve.

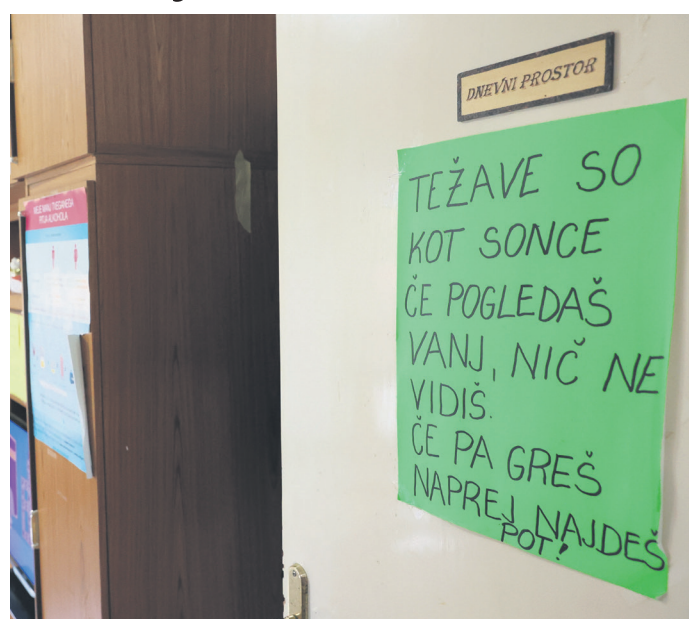
Avtorica razstave, **Špela Regulj**, višja kustosinja etnologije iz Muzeja Velenje vabi, da obiskovalci vstopijo v »nevestino balo« – veliko skrinjo materialne in duhovne dediščine od preloma iz 19. v 20. stoletje pa vse do danes. Spoznali bodo lahko navade, predmete, spomine in zgodbe, ki so še danes

prisotne v našem prostoru in nevede narekujejo dejanja, vendar se je njihov pomen morda sčasoma že izgubil. »Prehod iz samskega v zakonski stan naj bi bil po ljudskem verovanju nevaren čas. Ponekod še vedno postavljajo šrango, trobijo v avtomobilskem spremstvu, nosijo nevesto čez prag ... Pa res vemo, zakaj?« Tako sprašuje avtorica razstave, zato vabi, da si jo ogledamo.

Foto: Andraž Purg

Med brezdomci v Velenju **Str. 24**

V vodi se počuti kot riba **Str. 25**

Ljubno in Luče »nesel« s sabo v vesolje **Str. 30-31**

Prof. dr. Radko Komadina, dr. med.: »Ponosen sem na celjsko bolnišnico«

»Konkurenca z zasebnim kapitalom prehiteva javne zavode«

»Saj se lahko malo nasmehnete, da ne boste vedno videti tako resni,« smo mu dejali, ko smo ga fotografirali za intervju. Vemo namreč, da je strokovnjak na področju poznavanja ustroja slovenskega zdravstva, je tudi strokovni direktor Splošne bolnišnice Celje. Pred kamerami pogosto deluje zelo resno. Prof. dr. Radko Komadina, dr. med., višji svetnik ter predvsem specialist splošne kirurgije in travmatologije. Komadina je tudi dolgoletni raziskovalec in predsednik Slovenskega zdravniškega društva, v zdravstveni stroki zelo priznan, saj predava tudi študentom. »Ni razloga za smeh,« je dejal, a vendar se je pri tem nekoliko nasmehnil. Pravi, da se na delovnem mestu zaveda resnosti in odgovornosti vodenja tretje največje bolnišnice v Sloveniji.

SIMONA ŠOLINIČ

»Sploh če gledamo na vodenje v kontekstu napovedanih zakonskih sprememb in različnih pogledov nanje, ki izražajo tudi različne interese. Potem je to delo res zahtevno, saj moramo ostati znotraj varnega in kakovostnega obravnavanja bolnikov. Ravno pred časom so nam na sestanku predstavili vseh bolnišnic in ministrstva predstavili rezultate poslovanja bolnišnic na podlagi nove metodologije. Na sestanku je bilo večkrat poudarjeno, da se celjska bolnišnica ne more meriti z regijskimi bolnišnicami, ker je ta okvir prerasla in je primerljiva z obema slovenskima kliničnima centroma. To je torej resna stvar, a tudi resna odgovornost, zato hodim po bolnišnici z resnim obrazom ...«

Čestitke za prejeto pohvalo. Toda kaj ta pomeni za celjsko bolnišnico? Da bo nekoč postala tretji klinični center?

Ne, ne. Dvomilijonska država ne potrebuje treh kliničnih centrov. Kaže na to, in to je bilo lepo slišati, da je celjska bolnišnica prepoznana kot pomemben igralec, brez katerega bi se slovensko zdravstvo destabiliziralo. Spomnimo se samo časa epidemije, ko smo izkusili koncept enotne slovenske bolnišnice. V začetku leta 2020 so mediji pomirjujoče sporočali, da imamo približno 160 dihalnih naprav, če bi epidemija ljudi respiratorno ogrožala. Kasneje, ko smo se približali 300 razpoložljivim respiratorjem, je republiška komisija za medicinsko etiko že začela počasi slovensko javnost pripravljati na to, da bo morda za dva bolnika, starejšega bolnika z rakom in nosečnico, na voljo samo en respirator ... Govorim o tem, da so bile razmere nemogoče, a smo zvozili in vsakomur pomagali. Da smo to dosegli, sta bila ključna izvrstna koordinacija in koncept enotne slovenske bolnišnice. Imeli smo štiri stebre, na vzvodu sta bili mariborska in celjska bolnišnica, na zahodu države ljubljanski UKC in bolnišnica Golnik. Vsi smo sodelovali, vozili bolnike v druge kraje, da smo pomagali vsem. Zdaj ko ni več epidemije, nas medicinska znanost postavlja pred nove zahteve. Stroka sledi razvoju znanosti, a nove ideje vedno presegajo razpoložljiva denarna sredstva. Pred dvajsetimi leti smo v Celju želeli nabaviti napravo za magnetno resonanco, a je takrat država temu najprej nasprotovala. Danes ima aparat za magnetno resonanco vsaka bolnišnica. Nekako uspevamo.

Ali bo primerljivost s kliničnima centroma celjski bolnišnici prinesla več zdravstvenih storitev, več denarja? Pogosto je mogoče zaznati, da ko v Celju želite širiti program storitev, v Ljubljani takoj pravijo, da ni denarja. Kot da bi nekje zavirali razvoj celjske bolnišnice

... ker tudi v Ljubljani potrebujejo denar. Ampak poglejte to pogodbo ... (op. p., pokaže dokumente)

... pogodba med celjsko bolnišnico in Medicinsko fakulteto Univerze v Ljubljani? Torej bo celjska bolnišnica vendarle postala »enota« medicinske fakultete?

Postala bo tako imenovan kampus. Ta pogodba, ki jo bomo podpisali, je dosežek vseh generacij zdravnikov, medicinskih sester in drugih, ki so v celjski bolnišnici delali po drugi svetovni vojni. Celjska bolnišnica bo tako postala organizacijska enota, ki bo povečala možnosti za vpis na medicinsko fakulteto za dodatnih petdeset študentov.

Ti se bodo v Celju učili v kliničnem okolju?

Klinični učitelji bodo naši zdrav-

niki. Vaje za študente v kliničnem okolju so že zdaj, ampak v 4., 5. in 6. letniku in v omejenem številu, ko so študentje že skoraj zdravniki. Zdaj bodo te vaje pomembne že od prvega letnika. Tudi način učenja se je med epidemijo in po njej spremenil, na drugi strani je ves čas izkazana potreba po večjem številu vpisanih študentov. Pogodba pomeni, da bomo določili novo število učiteljev kliničnih veščin na različnih področjih, saj so tudi v ljubljanskem kliničnem centru kadrovske in prostorske omejitve. Torej mi ne bomo tretji klinični center, ampak dobra učna bolnišnica. Poleg tega, da so naši zdravniki dobri kliniki, bodo zdaj dobri učitelji, a hkrati bodo imeli možnost samoizpraševanja, ali res »delajo najsodobnejšo medicino«.

Bo to motivacija, da zdravniki ne bodo odšli drugam?

Seveda. In ne le to. Gre za motivacijo mladih perspektivnih študentov oziroma zdravnikov, da bodo svoj karierni razvoj nadaljevali v Celju. Celjska bolnišnica ima sicer približno petdeset zdravnikov, ki bi lahko predavali, vendar tega vsi niso počeli, ker ni bilo toliko možnosti. Zdaj so. Ti zdravniki so poleg svojega rednega dela naredili tudi doktorate. Veliko škode je pred leti storil

»Obstajata dve vrsti čakalnih dob. Prve, ki so ogromne – 140 tisoč čakajočih – so populistično zlorabljene. Druge so nevidne čakalne dobe bolnikov z resnimi boleznimi, ki pa so oskrbljeni v varnih časovnih okvirih. Analiza, ki smo jo v Slovenskem zdravniškem društvu opravili skupaj z NIJZ o primerjavi umrljivosti glede na nekatere bolezni s podatki iz tujine, je pokazala, da smo v evropskem povprečju, pogosto pa je stanje pri nas celo boljše kot drugod in je umrljivost glede na bolezni manjša.«

Zakon o uravnoteženju javnih financ, ki je uvedel veliko finančnih rezov, med drugim je zmanjšal možnosti za izobraževanje zaposlenih zdravnikov. Do takrat smo namreč lahko financirali doktorski študij zdravnikov. Nato se je zgodilo, da je moral zdravnik sam plačati približno dvanajst tisoč evrov šolnine, če je želel opraviti doktorat. Seveda vsi tega niso mogli. Z medicinskega vidika je omejen zakon pomenil, da smo žagali vejo, na kateri smo sedeli.

Kampus bo torej dober za bolnišnico in tudi za Celje. Kaj kaže sedanje stanje na kadrovskem področju? Je zdravnikov v Celju še vedno premalo ali se situacija popravlja?

Popravlja se na posameznih področjih, a vemo, da imamo trenutno vseslovenski problem s privatizacijo na primer na področju radiologije. Podobno je bilo pred petnajstimi leti z dentalno medicino. Polletni podatki za Slovenijo kažejo, da je bilo več storitev s področja radiologije opravljenih pri koncesionarjih, ki delajo po Zakonu o gospodarskih družbah. Javni zavodi, ki delujejo po Zakonu o javnih zavodih, so opravili manj teh storitev. Razmerje je 60/40. Podobno je tudi na področju lastnine aparatov, kot sta CT in MR, ki jih je letos več v lasti zasebnikov kot v lasti javnih zavodov. Slednji imamo tako ali tako že težave z zastarelo opremo. Ko neko napravo kupimo, je na tržišču že na voljo sodobnejša. Konkurenca z zasebnim kapitalom nas prehiteva. Na to, ali bo zdravnik odšel drugam, vpliva tudi način plačila. Ne gredo vsi na bolje samo zaradi boljše tehnične opreme. Zasebnik ali koncesionar ima nižje režijske stroške, ne zagotavlja neprekinjenega zdravstvenega varstva, zdravniki pri zasebniku ne dežurajo. Javne bolnišnice pa moramo denar nameniti tudi za neprekinjeno zdravstveno varstvo. Imamo tudi nov heliport, da lahko sprejemamo ali transportiramo bolnike, kar pomeni, da moramo zagotoviti zdravnika, ki je več reanimacijskih postopkov med transportom. Tudi denar za to mora zagotoviti bolnišnica, ki je velika »tovarna« z ogromno stroški.

Ko ste omenili neprekinjeno zdravstveno varstvo. Je zdaj situacija v Urgentnem centru Celje boljša? Ali se zdravniki iz zdravstvenih domov zdaj v večjem številu odločajo za dežurstva? Bolnišnica je opozarjala, da velikega zanimanja za to delo ni bilo.

Ideja urgentnih centrov (UC) je leta 2016 nastala zaradi želje o združitvi primarne in sekundarne ravni zdravstva na enem mestu ter zaradi zmanjšanja »veriženja obravnave bolnika na več postajah«. V UC bi morali delati zdravniki s primarne in sekundarne ravni zdravstva. Celje je bilo nekoliko specifično,

saj je bil program službe nujne medicinske pomoči iz zdravstvenega doma prenesen na bolnišnico. Leta 2016 v Sloveniji tudi ni bilo dovolj specialistov urgentne medicine, ki bi morali delati na urgencah. Ker ob ustanovitvi urgentnih centrov druga reorganizacija ni bila takšna, kot bi morala biti, so postali urgentni centri psevdozdravstveni domovi. Zakaj? Ker je urgencia 24 ur odprta in pridejo tudi bolniki, ki nimajo osebnega zdravnika ali ne morejo priti do njega. Ravno pred dnevi je prišla v kirurško ambulantno na urgenco gospa, ki je potrebovala le potrdilo za otroka za šolo v naravi ...

Če so to nepotrebni prihodi, ki mašijo urgentni center, imate možnost zaračunavanja takšnih storitev.

ZZZS res pravi, da je to možno zahtevati. Toda predstavljajte si zdravnika, ki obravnava bolnike, to počne po svojih najboljših močeh, da ne bi polna čakalnica »eksplodirala«, nato pa naj bi se z bolniki prepiral, ali so tam upravičeno ali ne? Po oceni strokovnega sveta za urgentno medicino je v urgentnih centrih kar 80 odstotkov obravnav, ki tja ne spadajo. Le 20 odstotkov obravnav je nujnih. V UC Celje obravnavamo tudi veliko paliativnih bolnikov, predvsem iz domov za starejše. Dejansko je res veliko veliko tistih, ki sistem urgence zlorabijo. Predsednik strokovnega sveta za urgentno medicino je dejal, da nekateri ljudje uporabljajo urgentne centre kot trgovska središča, samo še frizerske usluge manjkajo ... Toda v tako preobremenjenem urgentnem centru smo zdravniki tisti, ki hodimo po minskem polju. V množici bolnikov je lahko kdo v predinfarktnem stanju ali z rakom. Toda zdravnik se mora vsem enako posvetiti. Ob tako visokem številu bolnikov se hkrati povečuje tudi verjetnost za napake. Dogajajo se tudi komunikacijski odkloni. Nekomu lahko kot zdravnik povem, da obraba kolenskega sklepa ne spada v urgentni center, čeprav hkrati vem, da je danes do ortopeda težko priti. Torej je na koncu zdravnik tisti, ki izpade cinik, čeprav ve, kaj vse bolnik plačuje za zdravstveno varstvo. In ravno zaradi zmešnjave, ki tako nastaja v urgentnih centrih, ki imajo ves čas »dvignjeno zapornico«, kar povzroča priliv bolnikov, ki nimajo nujnega zdravstvenega stanja, so se specialisti urgentne medicine umaknili.

Kaj so naredili družinski zdravniki?

Lekarniška zbornica je mirno odredila, da sta edini dežurni lekarni v celi savinjsko-šaleški regiji v Velenju in Celju. Družinski zdravniki so uvideli, da mora nekdo, ki pride v dežurno ambulantno v zdravstveni dom na primer v Laškem, v Celje po zdravlila. Uvideli so, poleg tega, da so tudi sami obremenjeni in jih je premalo, da je enako, če gre bolnik na pregled v Celje, kjer ima lekarno sto me-

trov od bolnice. O dežurstvu zdravnikov s primarne ravni je bilo kar nekaj sestankov tudi z ministrstvom, družinskimi zdravniki in župani. Slednji so rekli, da ne podpirajo združenih dežurstev primarnih zdravnikov v UCC, ker je družinskih zdravnikov že tako ali tako premalo, ampak reorganizaciji ne nasprotujejo. Morate pa vedeti, da je za družinskega zdravnika varneje, če dežura v urgentnem centru, kajti tu je ves čas več zdravnikov različnih strok, s katerimi se lahko posvetuje, v dežurni ambulanti zdravstvenih domov pa je sam.

Ampak zakaj so čakali do zdaj? O tem, da bi morali več dežurati na urgenci, se govori že od leta 2016. Bolnišnica je zato imela težave, posledično tudi bolniki. Zdaj so se za dežurstva na urgenci družinski zdravniki odločili zaradi bližine lekarne?

Naredili smo si medvedjo uslugo, ker smo program službe nujne medicinske pomoči prenesli na bolnišnico. Toda Zakon o javnih zavodih ne predvideva, da bi uslužbenca, v tem primeru zdravnika iz zdravstvenega doma, lahko njegov delodajalec prisilil, da dela v drugem javnem zavodu. Veliko zakonov je, ki nekaj predpisujejo, vendar ni sprejetih ustreznih podzakonskih aktov. 43. in 44. člen Zakona o zdravniški službi denimo predvidevata, da mora zdravnik sodelovati v neprekinjenem zdravstvenem varstvu. In tu je pika. Toda kje je podzakonski akt? Enako je pri novem zakonu o zdravstveni dejavnosti, ki pogojuje svojo učinkovitost s sočasno sestavljenom mrežo javnega zdravstva v Sloveniji. Toda v tridesetih letih samostojne Slovenije ni bilo junaka, ki bi upal takšno mrežo urediti. Morda bodo politiki kje zaprli porodnišnico. Nato pa kaj? Bodo ob naslednjih volitvah v tem kraju res računali na uspeh?

Politika ima velik vpliv na sistem zdravstva. Kaj pričakujete od tega zakona, če bo sprejet?

Zanimivo je, da je ministrica za zdravje v enem od intervjujev dejala, da pričakuje turbulence, ampak natančnega razpleta ne upa napovedati. Zakon bi moral biti napisan tako, da bi bil v središču bolnik in da bi se povečal izkoristek javnih zavodov. Vsi kričimo, da smo za javno zdravstvo. Ampak zakon mora poskrbeti, da bodo javni zavodi čim bolj izkoriščeni in da bodo v podrejenem odnosu z zasebniki, ker slednji ponujajo takšno ceno dela, da se jim splača delati to, kar delajo. V javnih zavodih moramo upoštevati kolektivno pogodbo in nesrečne plačne razrede. Lahko sicer sodelujemo z lastnimi zaposlenimi po podjemnih pogodbah, a še vseeno nismo konkurenčni ponudbi zasebnikov. V bolnišnici je namreč ogromno stroškov, ki so »obešeni« na neko storitev, zasebniki pa toliko stroškov nimajo, tudi ne dežurajo. Tudi to – govorim

»Časovnica novogradnje celjske bolnišnice je že zdavnaj povožena. Ne glede na to komaj čakamo, da bodo vsi prostori zgrajeni in urejeni.«

o tem, kar slišim od pravnih strokovnjakov – da nekdo pri istem delodajalcu dela po dveh različnih pogodbah oziroma oblikah, je lahko ustavno pravno problematično. Javni zavodi smo kot neokretna ogromna letala, zasebni pa kot majhni aviončki, ki se lažje prilagajajo turbulencam in vetrovom. Zakon o zdravstveni dejavnosti je bil prvič napisan leta 1993. V Sloveniji vemo, da se tudi ministri za zdravje hitro menjujejo, medicina pa je v tem času ta zakon že prerasla in vse to zahteva hitrejšo odzive na spremembe. Slovensko zdravniško društvo je svetovalo oblikovanje novega zakona.

Pri zasebnikih dela tudi veliko celjskih zdravnikov.

Morate vedeti, da je delo pri drugih delodajalcih specifično tudi glede na regijo, več je tega v velikih urbanih središčih z višjo kupno močjo prebivalstva. Toda v državi, kjer primanjkuje zdravnikov, kako bi dober gospodar ravnal? Mobiliziral bi vse zdravnike. Če želimo, da so obravnavani vsi bolniki, se moramo na to odzvati, ne pa postavljati požarnih zidov in omejevati delo tistim, ki zmorejo delati še več. Še enkrat: ideja, da je zdravniku v istem javnem zavodu ponujeno dodatno delo za dodatno plačilo, je dobra, če bo zakon »šel« skozi ustavno sodišče. A je vprašanje, če bo takšna ponudba v primerjavi z zasebniki konkurenčna.

Marsikateri zdravnik pravi, da je obremenjen. Ima zahteven delovnik, nato se odpelje v drug kraj, kdo tudi v zasebno kliniko na Primorsko in tam opravlja zahtevne posege – kako lahko ta človek stoodstotno opravi to delo kakovostno?

Že v socializmu so se dogajale administrativne neumnosti, nekdo je imel v soboto priznanih 25 ur za neko delo, ki ga v urah sploh ni bilo možno meriti. Če si na primer predstavljate zdravnika v raziskovalnem delu: za isto delo, torej za raziskovanje in obravnavo bolnika, ne more biti dvojno plačan. Poglejte moj primer raziskovanja na področju starostne travmatologije. V raziskovalnem projektu mora biti opredeljeno plačilo raziskovalca. Če sem nekoga operiral, tega bolnika ne morem prikazati – kljub njegovemu soglasju – v raziskovalnem delu, čeprav je v njem sodeloval. Ker to pravno ne gre skupaj, saj da za isto delo ne moreš biti plačan dvakrat. Na drugi strani je res, da osem, dvanaest ali šestnajst ur ne moreš ves čas operirati. Lahko po osmih urah svojega delovnika opravljaš manj zahtevno delo, na primer kontrolne preglede. Tega, o čemur govorite, ne moremo primerjati z dežurstvom. Kirurg pride zjutraj v službo, opravi osem ur dela, ampak ob 15. uri ne gre domov. Od takrat je dežuren do 7. ure naslednjega dne. Prevzame skrb za preostale bolnike, rešuje primere hudih poškodb v nesrečah, odprte zlome, počene vranice ... Želim povedati, da je dežurno delo zdravnika neprimerno težje kot delo pri drugem delodajalcu, ki je praviloma ambulantno

in manj zahtevno. In ravno zato, ker je urgencia tako živalsko psihično in fizično zahtevna, a malo plačana, se zdravniki umikajo. Se pa strinjam, da je neprenehoma 16-urno maksimalno zahtevno operativno delo nemogoče. Pred kratkim smo na srečanju z zdravniki iz tujine analizirali težave sodobnega zdravstva. Vsepovsod so težave, čakalne dobe, previsoke cene in premalo denarja. Toda tuji zdravniki so vprašali, zakaj se zdravniki v Sloveniji ukvarjamo s tem, kdo plača zdravstvene storitve, češ da je to naloga zdravstvenih zavarovalnic. Res je tudi, da cena ene ure dela ne more biti 12 evrov, a tudi 600 evrov ne. Cene morajo biti evropsko primerljive. In zato je bil predlog zdravniškega društva, katerega predsednik sem, da sicer pozdravljamo noveliranje Zakona o zdravstveni dejavnosti, ampak bolj pametno bi bilo spisati nov zakon, v sredino postaviti bolnika ter izkoristiti vse vire v javnem zdravstvu, vključiti vse zdravnike z licenco.

Jih v celjski bolnišnici izkoristite dobro? Pogosto je mogoče slišati, da z oddelkov odhajajo mladi zdravniki, razlogi naj bi bili predvsem odnosi, tudi s predstojniki.

Morda je to posplošeno. Ne želim biti pristranski do nekaterih medicinskih strok, ampak na tistih področjih, kjer lahko delaš sam, se mladi osamosvajajo. Največje zanimanje mladih zdravnikov ni več za specializacije na področju kirurgije ali interne medicine kot nekoč, zdaj je zanimanja največ za okulistiko, dermatologijo, ORL, radiologijo ... Gre torej za stroke, kjer lahko delaš individualno in kjer je pot do zasebnitva lažja.

Menite torej, da za nekatere odhode niso krivi odnosi?

Težko sodim o tem. Toda če kdo reče, da s kom ni zadovoljen, moram prisluhniti tudi drugi strani. Predstojniki bi sicer morali biti kot dobri menedžerji in bi morali poskrbeti, da so notranje napetosti na oddelkih čim manjše. Mandat predstojnika je štiri leta, na nekaterih oddelkih smo imenovali nove predstojnike, tudi mlajše. Toda to, ali si starejši ali mlajši, ne vpliva toliko na to, ali si sprejet ali ne, zlasti v medicinskih strokah, kjer je pomembno timsko delo. Večji problem vidim v načinu razpisa specializacij na ravni države. Včasih smo bolnišnice same povedale, koga potrebujemo. Zdaj način specializacije dopušča, da nekdo opravi specialistični izpit na državni ravni, nato lahko odide delat drugam. Pred dnevi mi je mlad kolega rekel, da mu v avstrijski bolnišnici ponujajo osem tisoč evrov za osemurni delovnik. Če bi odšel, bi si kdo lahko mislil, da je odšel zaradi odnosov, čeprav je razlog več kot očiten. Nikakor pa ne zagovarjam načela senioritete, daleč od tega. Tudi ko sem bil jaz mlad, sem videl, da imajo ljudje različne značaje, toda predvsem pri timskem temu moramo biti vsi osredotočeni na zrel odnos in se moramo zavedati, da je treba trenja ustrezno rešiti.

Foto: Andraž Purg

»Ponosen sem na celjsko bolnišnico in zaposlene. Smo popolnoma primerljivi z drugimi bolnišnicami v Evropi, ZDA, na Japonskem ali v Avstraliji. To vidim tudi na srečanjih s kolegi v tujini. Kriza je normalno stanje. Kljub različnim mnenjem v Sloveniji sistem bolnišnic deluje.«

Med brezdomci v Velenju

Boleče zgodbe pod skupno streho

Oktober obeležujemo mednarodni dan brezdomcev. Brezdomstvo razumemo kot skrajno obliko revščine, s katero se žal vedno bolj soočamo tudi v Sloveniji. Po neuradnih podatkih je v naši državi več kot 3 tisoč brezdomnih oseb, saj v to skupino umeščamo tudi vse brezdomce, ki niso vključeni v socialnovarstvene ali druge programe podpore in pomoči. V Velenju je Center za brezdomne osebe vrata odprl pred trinajstimi leti, zadnja leta deluje pod okriljem neprofitnega Društva hiša in ob finančni podpori Mestne občine Velenje. Sprejme lahko 12 moških, trenutno jih v njem biva osem. Po besedah vodje centra Brigite Šinigoj vsak od njih nosi bolečo zgodbo in upanje, da bo nekoč lahko živel v svojem najemniškem stanovanju ali se vrnil k svoji družini. Kar nekaj jih je v centru pristalo zaradi odločbe o prepovedi približevanja.

BARBARA FURMAN

Velenjski center za brezdomne osebe vodi Društvo hiša – za pomoč in samopomoč socialno izključenih skupin, ki ima status nevladne, prostovoljske in humanitarne organizacije. Brezdomnim osebam zagotavlja prenočišče, prehrano in pogoje za vzdrževanje osebne higiene ter psihosocialno podporo. Lani je bilo v centru 16 uporabnikov, povprečno je mesečno oskrboval 11 brezdomnih moških. Sočasno jih lahko v centru biva 12, trenutno je v njem osem moških, starih od 27 do 77 let. Ženski ne sprejmejo, ker jim zaradi prostorske stiske v hiši ne morejo zagotoviti ločenih prostorov.

Sobivanje

Glavnino denarja za delovanje centra zagotavlja Mestna občina Velenje, nekaj primarne država, a tudi porabniki centra prispevajo polovico prejete socialne denarne pomoči. Dva hodita v službo. V center sprejmejo le polnoletne osebe, ki zmorejo same skrbeti zase. Kot je še povedala vodja centra, psihologinja Brigita Šinigoj, si ekipa šestih zaposlenih prizadeva zagotoviti čim bolj prijetno vzdušje domačnosti, kar jim enkrat bolj, drugič manj uspeva. »Gre za ljudi z globokimi čustvenimi ranami, večina se jih zateka v uživanje alkohola ali prepovedanih drog, nekateri imajo težave z duševnim zdravjem. Zato med njimi prihaja tudi do sporov, celo nasilja,« priznava.

Vodja centra, psihologinja Brigita Šinigoj, pravi, da je njeno delo pogosto stresno, a tudi prijetno.

Ob tem hitro doda, da do hujših izgrezov k sreči ne prihaja in da jim kljub temu uspeva zagotavljati varno sobivanje. »Če ima uporabnik psihične težave, zahtevamo, da je v procesu psihiatričnega zdravljenja in da je dostop do zdravlil pod našim nadzorom. Skrbimo, da zdravila dosledno jemljejo po navodilih psihiatra in da ne prihaja do zlorab zdravlil.«

»Mi smo njihov glas«

V centru imajo za lažje sobivanje postavljena hišna pravila, ki uporabnikom med drugim nalagajo dnevne obveznosti. Poskrbeti morajo za red in čistočo v bivalnih prostorih in okoli hiše. Nekateri obdelujejo vrt, na katerem pridelujejo raznovrstno zele-

nje, ki jo darujejo Karitasu. Izdajajo interni časopis Hof, v katerem pišejo o prigodah iz svojega vsakdana, večinoma na hudomušen način.

Ponavadi zajtrkujejo, kosijo in večerjajo skupaj. Hrano jim dostavljajo iz Doma za varstvo odraslih Velenje. V manjši kuhinji v centru si občasno tudi sami kaj skuhamo ali spečemo. Imajo različne skupne dejavnosti. »Ob prihodu v center za vsakega pripravimo individualni načrt psihosocialne podpore, v katerem opredelimo, kaj zmore sam in na katerem področju potrebuje pomoč in podobno. Na različne načine jih motiviramo, da bi ponovno našli smisel v življenju. Da bi

»Zelo dobro se spomnim prvega delovnega dne v centru pred dvanajstimi leti. Imela sem povišano temperaturo. Stanovalci so me lepo sprejeli in mi skuhali čaj. Bili so pozorni.«

vsaj nekoliko premostili čustveno otopelost, s katero se soočajo. Spremljamo jih, ko gredo k zdravniku in po drugih opravkih. Želijo si, da je takrat nekdo ob njih, saj so nesamozavestni v komunikaciji z drugimi. Zato smo, ko je to potrebno, mi njihov glas,« doda vodja centra.

Selitev naslednje leto

V centru lahko bivajo neomejeno dolgo, a si želijo, da bi nekoč vendarle lahko zaživel v svojem neprofitnem najemniškem stanovanju. To uspe le redkim. Tisti, ki so v center prišli zaradi ukrepa prepovedi približevanja kateremu od družinskih članov, upajo, da se bodo lahko vrnili v domače okolje. Sicer je v velenjski občini kar nekaj brezdomcev,

Hišo, v kateri je center za brezdomne osebe, bodo porušili. Kam se bodo preselili, še ni znano.

»Gre za ljudi z globokimi čustvenimi ranami, večina se zateka v uživanje alkohola ali prepovedanih drog, nekateri imajo težave z duševnim zdravjem. Zato med njimi prihaja tudi do sporov, celo nasilja.«

Društvo hiša izvaja tudi preventivni antideložacijski program So-potnik, ki je namenjen preprečevanju deložacij. Lani so s tem programom pomagali 57 uporabnikom, pri čemer je poudarek na podpori pri ohranjanju varnih in dostopnih bivališč ter nudenju pomoči socialno šibkejšim. Mestna občina Velenje letos namenja 104 tisoč evrov za podporo programom – 88 tisoč evrov centru za brezdomne osebe in 16 tisoč evrov za program So-potnik.

ki bivanje v centru zavračajo, ker se ne želijo podrediti hišnim pravilom in raje bivajo v kakšni kleti ali pod mostom.

Hiša v Velenju, v kateri so prostori centra za brezdomne osebe, je zaradi gradnje tretje razvojne osi predvidena za rušenje. »Mestna občina Velenje išče nadomestno stavbo. Želimo si, da bi bila nekoliko bolj prostorna,« poudarja psihologinja Brigita Šinigoj, ki se zelo dobro spomni svojega prvega delovnega dne v centru pred približno dvanajstimi leti. »Spomnim se, da sem imela povišano temperaturo. Uporabniki centra so me lepo sprejeli in mi skuhali čaj. Bili so res pozorni. Želim si, da bi lahko še več časa posvečala njim, a imam veliko opravka z birokratskimi zadevami. Moja služba je zelo dinamična, stresna, a tudi prijetna.«

Pred odhodom sem poklepala z dvema uporabnikoma centra, ki sta mi povedala, da zaposleni lepo skrbijo zanje. Da se v tem okolju dobro počutita in da si dnevne krajšate z različnimi dejavnostmi. S ponosom sta mi pokazala interni časopis Hof, ki smo ga skupaj prelistali.

Foto: Andraž Purg

Ponosni so na interni časopis Hof.

V sobah imajo razobešene navdihujoče misli.

Bivalne prostore sami pospravljajo.

»Ob prihodu v center za vsakega pripravimo individualni načrt psihosocialne podpore, v katerem opredelimo, kaj zmore sam in na katerem področju potrebuje pomoč in podobno. Na različne načine jih motiviramo, da bi ponovno našli smisel v življenju.«

Obroke hrane jim dostavljajo iz velenjskega doma za varstvo odraslih.

89-letni veteranski plavalec Viktor Andrej Suša iz Celja zgled mlajšim in starejšim

»V vodi se počutim kot riba«

89-letni Viktor Andrej Suša iz Celja je zagotovo najstarejši veteranski plavalec pri nas in verjetno tudi v evropskem območju. V uredništvu se je pripeljal na kolesu. Tudi kolesarjenje predstavlja njegovo strast in ljubezen. Ne mine dan, da ne bi sedel na kolo – tudi pozimi – in ne mine teden, da vsaj trikrat ne bi treniral v bazenu. »Veselim se plavanja in druženja,« doda.

SIMONA ŠOLINIČ

V mladosti je bil štajerski prvak v teku na smučeh, bil je član Atletskega društva Kladivar, rad je tudi smučal. A plavanje ima v njegovem srcu prav posebno mesto. Ko je kot veteran začel plavati in tudi tekmovali v panogi 50 metrov hrbtno, je bil star 81 let. Kdo je kriv za ljubezen do plavanja? Njegova hči Barbara. Leta 2016 je namreč imela težave s hrbtenico in ravno zaradi plavanja si je opomogla, nato je k plavanju in tekmovalstvu pritegnila tudi očeta. Od takrat se udeležujeta veteranskih plavalnih tekmovalj v različnih državah Evrope.

Hči Barbara je eden največjih očetovih virov motivacije in spodbude. Skupaj zmoreta marsikaj. Sta prejemnika številnih pokalov. (Foto: Andraž Purg)

Slovenija, ceniš, kar imaš?

Iz tujine sta domov prišla že ogromno medalj in priznanj, a najbolj ju ganejo pristrčni sprejemi in aplavzi na tujih tekmovanjih, kjer ljudje znajo ceniti nekoga, ki se pri teh letih tekmovalj še vedno udeležuje in doseže dober rezultat. Marsikdaj so nad dosežki in trudom 89-letnega plavalca navdušeni tudi sodniki. »Nekoliko manj je

tega v Sloveniji, kjer se zdi, da je ljudem čisto samoumevno videti 89-letnega človeka na plavalnem tekmovalju. V Sloveniji ni takšnega odnosa do starejših v športu kot v tujini, kar je škoda in žalostno,« pravi Barbara. In res. Popolnoma drži, da bi v Sloveniji lahko 89-letnemu Suši podelili vsaj kakšno priznanje za njegov trud. Medtem ko takšnega priznanja v Sloveniji ni dobil, so mu takšno spoštovanje že izkazali v tujini.

Ne nazadnje je Suša zgled številnim starejšim. »Vsem polagam na srce, da je plavanje šport, kjer niso možne takšne poškodbe kot v drugih športih, plavanje dobro deluje na telo in tudi pomaga ohranjati zdravje. Marsikdaj od vseh športov osebi v starosti ostane samo plavanje,« doda Suša. Zdravnike obiskuje zelo redko. »Pred meseci sem si sicer zlomil kolk, a mi je rehabilitacija pomagala, predvsem pa plavanje. Tudi zdravniki so mi dejali, da prej kot bom začel plavati, prej bom ozdravel, saj so videli, da sem športnik,« doda. Le nekaj mesecev po zlomu kolka je spet plaval na plavalni progi v Beljaku. »Nekateri znanci so mi rekli, da ne bom zmogel tekmovali. A sem,« se nasmeji.

Druženje del plavanja

Za njim je od 81. leta, ko je začel veteransko tekmovali, že skoraj 50 tekmovalj. S hčerko sta se udeleževala tekmovalj na Hrvaškem, Madžarskem, v Italiji in drugod. Predvsem v Italiji ima plavanje svoje mesto v športnih panogah. Tam je tudi odnos do tega športa nekoliko drugačen kot v Sloveniji, dodata, več je tudi navdušenega navijanja s tribun. Samo leta 2022 sta bila s hčerko na devetih tekmo-

(Foto: Osebni arhiv BS)

Plavalsko nerazdružljiva hči Barbara in oče Viktor Andrej Suša (Foto: Andraž Purg)

Udeležujeta se različnih plavalških srečanj in tekmovalj. (Foto: osebni arhiv BS)

vanjih, kar je za starost Suše svojevrsten podvig. Na tujih tekmovanjih pogosto slišita, kako pomembno mesto ima Slovenija v športu. »Slovenija je zelo uspešna, saj ima glede na število prebivalcev veliko izjemno dobrih športnikov. Tudi v plavanju je bila naša država v preteklosti uspešna in vidna v svetu,« doda Suša. Omeni, da je bilo ne glede na vse športnih panoge, s katerimi so se ljudje lahko v preteklosti ukvarjali, manj kot danes: »Bili so plavanje, nogomet, smučanje, tudi kolesarstvo, vendar ne v takšnih oblikah kot danes. Zdaj je vrst športa ogromno.«

A ni le plavanje tisto, kar ga drži pokonci, ampak tudi druženje, pravi: »Po plavanju se dobimo s prijatelji, se malo pogovorimo in tudi to mi veliko pomeni. Predvsem se ob tem dobro počutim.« Doda, da na tekmovanjih mlajši plavalci

cenijo, ko opazijo njegovo starost. »Na to gledajo vedno bolj s spoštovanjem. Včasih, ko sem plaval bolje, nihče ni ploskal, danes se tudi to zgodi,« se nasmeji. S hčerko Barbaro se že veselita novih podvigov, čeprav plavanje ni ravno brezplačno. Startnine, ne nazadnje tudi obleke z napisom Slovenija, stanejo. »In tudi pot do tekmovalnih prizorišč ni poceni. Morate vedeti, da se je treba v eno smer kdaj voziti tudi nekaj ur, kar je tudi naporno,« doda Suša.

Letos Suša tekmuje še v svoji starostni skupini, a naslednje leto bo tekmoval že v skupini od 90 do 95 let, kar pomeni, da bo eden redkih, če že ne skoraj edini športnik v tej starostni kategoriji, na kar je Slovenija lahko ponosna. Kdo ve, morda se bo naslednje leto država vendarle spomnila in mu podelila posebno priznanje.

Nad Viktorjem Andrejem Sušo so pogosto navdušeni tudi mlajši plavalci, saj vidijo, da leta niso pomembna, kadar ima človek voljo in moč. (Foto: Osebni arhiv BS)

Na startu! (Foto: osebni arhiv BS)

Martina Plesnik, lastnica hotela Plesnik v Logarski dolini

Martina Plesnik je z odprtjem hotela uresničila očetovo željo.

Logarska dolina sama je največji glamur

»Logarska dolina je s svojimi osupljivimi naravnimi lepotami ena najlepših ledeniških dolin, obenem pa tudi zelo zahtevna za življenje in podjetništvo. Za preživetje je bilo treba trdo delati. Mene pa je že od nekdaj zanimalo, kar je onkraj naših gora, in pred več kot 50 leti sem šla odkrivati nove možnosti po svetu. Obenem sem izpolnila del očetovih sanj in pred skoraj tridesetimi leti v Logarski odprla hotel, kamor radi zahajajo imenitneži od blizu in daleč,« pripoveduje Martina Plesnik. Vsa njena družina je vpeta v trajnostni turizem njene doline. Nedavno jim je na pomoč priskočil pionir sodobne slovenske kuhinje Janez Bratovž, nadgradili so kulinarično ponudbo. Martina, ki živi med Logarsko dolino, Savudrijo in Veldnom, še vedno navdušuje z optimizmom in svetovljanskostjo, čeprav počasi stopa v osmo desetletje.

ANDREJA COMINO

»Obožujem svojo domačo dolino! Nanjo sem od malega zelo navezana in ponosna sem, da prihajam iz teh krajev. Vsakič znova mi je

toplo pri srcu ob spominu na zime mojega otroštva, ko je zapadlo dva metra snega. Otroci, imam dve sestri in dva brata, smo po ozki gazi vsak

dan sedem kilometrov v eno stran hodili v šolo v Solčavo. Starši nas v gazi sploh niso videli. Če je zapadlo preveč snega, smo na naše veselje lahko ostali doma. Višje ležeči kmetje pa so se kar z nahrbtniki spuščali v dolino. Danes si takih zim ne moremo niti predstavljati,« pripoveduje Martina in dodaja, da so v njihovih koncih ljudje od nekdaj težko živeli. Peščena zemlja je slabo rodovitna; zraste nekaj krompirja, zelja in solate. Ljudje so večinoma živeli od spravila lesa, katerega cena je zelo nihala. Ko je na prelomu devetnajstega stoletja v Logarsko prišel matematik, fizik, geodet, astronom in alpinist dr. Johannes Frischau, je z domačinom

Piskernikom označil kup gorskih poti. Nad pokrajino je bil tako navdušen, da je tja privabil ljubitelje gora od drugod. Zаметki turizma v dolini so začeli domačinom rezati malo manj trd kruh. Med pionirji je bil Martinin stari oče, ta je najprej odprl gostilno, njegov sin Franc pa je leta 1932 odprl hotel in imel še veliko načrtov za razvoj. Vojsna vihra je v hipu uničila sanje, saj je bil hotel požgan, rešiti mu je uspelo samo načrte, pisalni stroj in radio.

Podedovane sanje

»Starša sta nam vsem petim otrokom dala veliko ljubezni, naučila sta nas spoštovanja, dela in poštenosti.

Sploh oče je bil tih, klen in strog človek, a je imel svoje otroke iskreno rad. Poslal nas je v šolo v Celje, vendar ni zaupal dijaškemu domu, bivali smo v stanovanju, kjer je bilo več nadzora. Tudi ko smo dekleta pomagala v domači gostilni in smo se kdaj preveč zatopile v pogovor s kakšnim gostom, je to opazil in hitro dejal, mama te kliče, pojdi v kuhinjo,« se spominja Martina. Pozimi je ob koncih tedna s konjem hodil po otroke v Luče, avtobusa v Logarsko dolino ni bilo. Martina se je po končani ekonomski šoli vpisala na fakulteto v Mariboru in nato dobila službo v Münchnu.

»Najprej sem doživela šok, ko sem z vasi prišla v veliko mesto. A sem se hitro prilagodila. Po štirih letih sem šla delat v Gorenjevo predstavništvo v Münchnu. Takrat so izdelovali tudi varilne aparate. Na sejmu o varjenju sem spoznala postavnega podjetnika Horsta Koulna in moja usoda je bila v hipu zapečatena,« se smeji. Najprej je delala pri njem, nato pa sta šla vsak svojo poslovno pot, saj je želela biti neodvisna. »Babica, velika dama, ki je delala za zelo bogato družino

ženske močno želele luksuza in glamurja. Nakupila sem za 30.000 takratnih mark kozmetike in jo šla prodajat na sejem v Bolgarijo. Dobila sem veliko naročil. Naredila sem tudi lastno dekorativno kozmetiko: na Tajvanu sem kupila embalažo, jo polnila v Italiji in Franciji, imela veliko skladišče v Münchnu, od tam pa sem jo prodajala na vzhod. Dodatno sem podjetjem Chanel, Dior, Yves Saint Lauren, Guerlain in drugim napisala pismo, da bi jim lahko prodajala kozmetiko v Rusijo. Takoj so bili za sodelovanje in tri leta sem prodajala na veliko, dokler se trg ni odprl in so tam odprli svoja velika podjetja,« se spominja Martina, ki je zelo uživala pri tem delu, a to so bili čisto drugi časi. Danes je trg tako nasičen, da je težko prodajati.

Zmenki po celem svetu

Medtem ko je ona gradila svojo poslovno pot, je bil Horst uvoznik za Porsche in BMW na Kitajskem, nato pa sta združila moči in postala še uvoznika za Češko, Slovenijo ter Ukrajino. »Uživala sva v skupnem delu. Veliko sva delala in potovala, nič nama

»Starša sta nam vsem petim otrokom dala veliko ljubezni, naučila sta nas spoštovanja, dela in poštenosti. Sploh oče je bil tih, klen in strog človek, a je imel svoje otroke iskreno rad.«

na Dunaju in z njimi potovala na Azurno obalo, je že zelo zgodaj doživljala lepe hotele in luksuz, o čemer nam je potem pripovedovala, ter nam nosila blago – iz njega nam je šivilja sešila prekrasne obleke, kakršnih v Sloveniji takrat ni bilo. V tem sem videla svojo poslovno priložnost. Denarja za butik nisem imela, zato sem prihranke vložila v kozmetiko. Med potovanji sem namreč spoznala Šveda, ki je delal v Švici in mi ponudil, da bi njegovo kozmetiko prodajala po deželah vzhodne Evrope, kjer so si

ni bilo težko. Srečevala sta se v Hongkongu, Singapurju, Ameriki in drugod po svetu. Ko sva šla pred časom za teden dni na dopust, je po dveh dneh najprej Horst rekel, da bi bilo fino biti doma, da bi lahko to in to postoril, nato pa je zagrabilo še mene. Spakirala sva in šla domov delat. Vendar sva se kljub temu vedno znala imeti lepo. Kjerkoli sva bila, sva prenočevala v najboljših hotelih in obiskovala najboljše restavracije. Vendar je bilo pred mnogimi desetletji v Rusiji precej drugače. Velikokrat so bili hoteli

Za njo je dolga pot do uresničenja sanj, a zdaj jih uživa v polnosti. (Foto: osebni arhiv)

Hotel Plesnik je priljubljen med gosti, ki iščejo prestiž.

Navajeni preizkušeni krute narave

Lanske poplave so močno prizadele tudi Logarsko dolino. »Vodo – za hotelom izvira slap Palenk – smo imeli povsod v hotelu in depandansi. Skozi okna je drla noter, veliko je bilo uničenega. Najhuje pa je bilo, da so nas za mesec dni zaprli in odrezali od preostalega sveta. Vendar smo povezani premagali tudi to. Kot pred leti vetrolom, ko je bilo res veliko škode. A kot je dolina lepa, je tudi narava kruta.«

katastrofalni in so iz kopalnic lezli ščurki. V zadnjih letih se je to zelo spremenilo in imajo tam res luksuz na svetovni ravni,« pripoveduje Martina.

Dolga pot do uresničenih sanj

Z vseh poti pa jo je vedno vlekle nazaj v Logarsko dolino. »Z bratoma in sestrama smo zelo povezani. Še danes vse praznike preživimo skupaj, zdaj nas je z vsemi njihovimi otroki, parterji in vnuki že več kot štirideset. Veliko tudi poslovno sodelujemo in razvijamo skupne zgodbe o napredku naše doline. Po očetu pa sem podedovala tudi sanje, da bi v Logarski dolini naredila hotel. Nikoli ni neposredno izrekel, da si tega želi, vendar sem čutila to njegovo hrepenenje. Naključje je hotelo, da me je konec osemdesetih let prejšnjega stoletja poklicala direktorica celjskega podjetja Izletnik in mi povedala, da bodo planinski dom, ki je stal na mestu današnjega hotela, prodali in da se ji zdi prav, da bi morala to družina dobiti nazaj. Odkupila sem ga in dolgo je trajalo, da smo izpeljali vse procedure in se lahko lotili gradnje novega hotela. Graditi na zaščitenem območju, kjer te omejujejo strogi zakoni, še malo ni lahko. Vendar smo vse spoštovali

in našli ustrezne rešitve. Presrečna sem bila, ko smo junija leta 1995 končno odprli hotel Plesnik,« se spominja Martina, ki sicer živi med Münchnom, Veldnom in Savudrijo, a nikoli ni dvomila, da bo luksuzni butični hotel v preprosti Logarski dolini, oddaljeni od vsega vrveža, zaživel.

Prestiž neokrnjene narave

»Logarska dolina je prestiž sama po sebi, samo videti ga moraš. Znati začutiti neokrnjeno naravo in mir, ko se pobesneli čas ustavi. Seveda je vodenje takega hotela izziv vsak dan. Pridejo tudi težki trenutki. S tem se je treba sprijazniti. Včasih je bilo težje privabiti goste. Danes pa se vse vrača k tradiciji, povezanosti z naravo, trajnosti, naravni hrani ... Mi že vsa ta leta prisegamo na lokalno, sveže, naravno ter sodelujemo s kmeti iz doline in okolice. Veseli me, da so se nam prekrizale poti z izjemnim kulinaričnim mojstrom Janezom Bratovžem, ki ne miruje niti v pokoju. Hitro sva se dogovorila za sodelovanje,« pove Martina, ki je nedavno vodenje hotela zaupala direktorici Urški Kolar. Navdih za prenovalno hotelske kulinarike pa so bili recepti babice Marije, stari več kot devetdeset let.

Stari recepti v novi preobleki

Marija je že leta 1935 skrbno zapisovala recepte, po katerih je kuhala v gostilni. Listanje po starih beležkah je navdušilo Janeza in mladega kuharskega mojstra Toma Coparja, ki od nedavnega vrti kuhalnico v hotelu, in na jedilnik sta uvrstila stare jedi iz Zgornje Savinjske doline, od domačih govejih salam in sirov do grušavih žlinkrofov, ki jih pripravljajo kot samostojno slano jed, pa zgornjesavinjski želodec in druge suhe mesnine iz domače govedine. Seveda s sodobnim pridihom. Na novem meniju sta med drugim obudila biftek, hišno specialiteto, po kateri so Plesnikovi sloveli že v 30. letih 20. stoletja. Poleg govedine z

V hotelu prisegajo na domačnost in lokalne okuse.

domačije Plesnik so na njem postrvi iz ribogojnice Špegej, gojene posebej za hotel, omaka iz gob iz solčavskih gozdov (kadar je vreme naklonjeno gobarjenju) in zelišča, nabrana na lastnem vrtu in bližnjem travniku. Vrhunsko kulinarično ponudbo dopolnjuje hrana za dušo – ročno

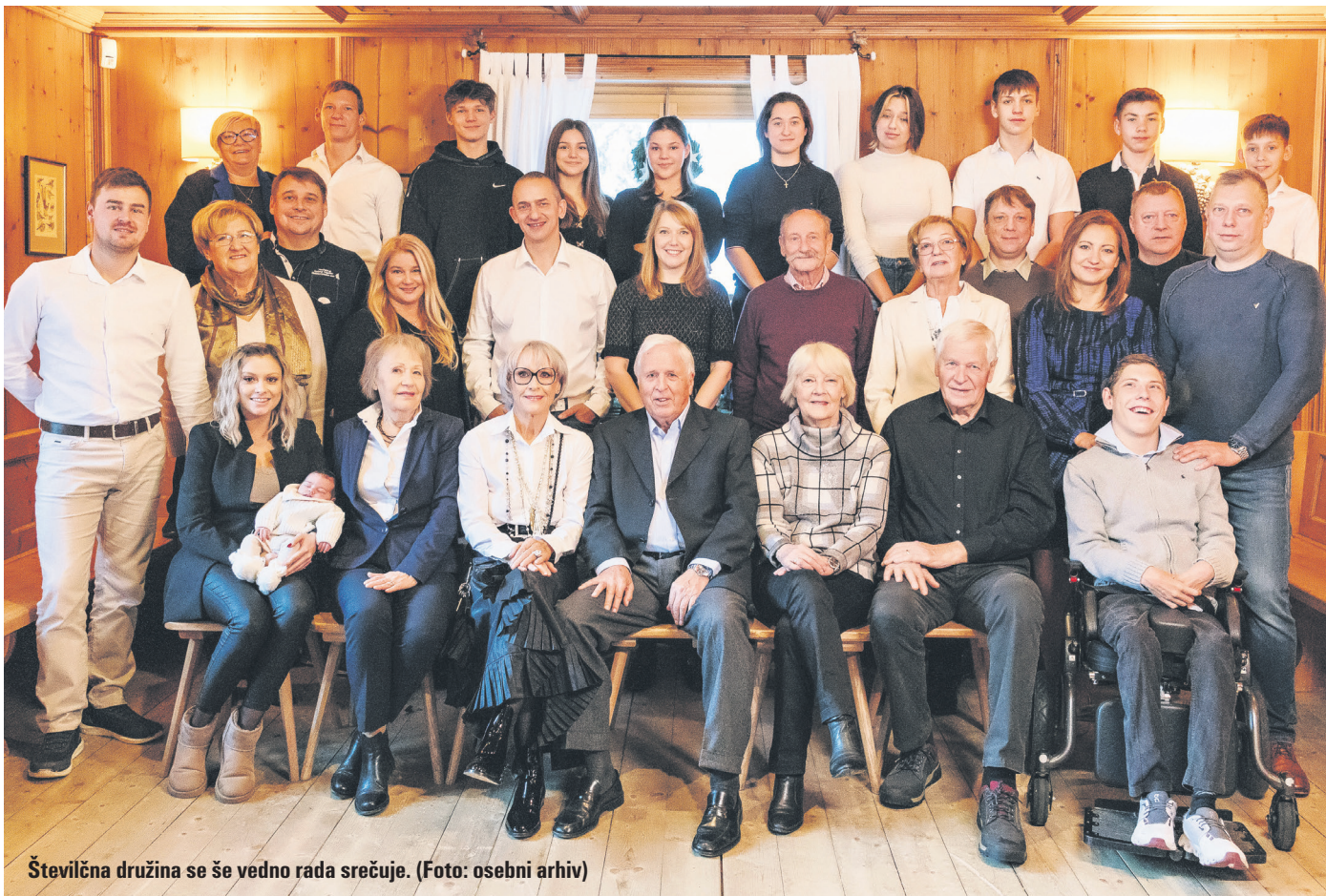
izdelani njoki in ravioli do luštrekovih štrukljev in telečje ličnice v rožmarinovi omaki. Ter seveda pregrešno dobre sladice. Martina prizna, da je tudi sama velika gurmanka. Kljub temu, da se počasi bliža osemdesetemu rojstnemu dnevu, ji energije zlepa ne zmanjka. Zdaj bo veliko pra-

znovala. Najprej trideseto obletnico hotela, potem pa se bo v kratkem času zvrstila še kopica pomembnih obletnic, ko se bodo zbrali tako člani družine Plesnik kot zvesti gostje hotela, saj so z mnogimi v vseh teh letih postali prijatelji.

Foto: Jure Klobčar

Vsi povezani, vsi uspešni

Turizem povezuje vseh pet otrok: Martina ima hotel, njen brat Darko s sinom vodi kmetijo, sestra Dragica in njen sin Primož vodita penzion Na razpotju, nečak Franci ima gostišče Ojstrica, celo brat, ki živi v Kranju, ima bar, ki ga je prevzel njegov sin. Lani pa so obnovili pastirsko hišo Na planini, ki je prekrasna, a težko dostopna. Kljub temu bo zagotovo pritegnila številne ljubitelje tradicije in neokrnjene narave.

Številčna družina se še vedno rada srečuje. (Foto: osebni arhiv)

Vivi rada pride v bližino ljudi in kot vse srake tudi njo pritegnejo svetleči predmeti.

Radovedna in družabna ptica, ki je vedno tam, kjer se kaj dogaja

Vivi in njena pasja prijateljica Lava

Vivi je s svojo živahnostjo in pogumom postala ne samo simbol preživetja, temveč tudi povezovanja med živalmi.

Upajo, da se bo uspešno vključila v življenje v naravi

Zgodba o mladi sraki, ki jo je Velenjčanka Mojca rešila, je resnično ganljiva in kaže, kako lahko sočutje in skrb pomagata živali preživeti. Srake so resnično ene izmed najbolj inteligentnih ptic na svetu, in ta mlada sraka je lahko srečna, ker je našla nekoga, ki ji je pomagal preživeti v trenutku, ko je bila najbolj ranljiva. Hkrati je to tudi opomnik, kako pomembno je, da se zavedamo in znamo videti življenje okrog nas in tudi živalim pomagamo, kadar potrebujejo našo pomoč.

JASMINA ŠKARJA

Mojca je med sprehodom ob Velenjskem jezeru na pasji plaži opazila majhno, nemočno srako, ki je padla iz gnezda in obupano klicala na pomoč. Ptico je našla v travi pod drevesom. »Bila je zelo majhna, gospod, ki je prišel mimo, jo je dvignil na vejo drevesa, vendar je kmalu spet padla na tla,« se spominja.

Mojca je dalj časa opazovala ptičko iz varne razdalje in ugotovila, da ne bo preživela brez pomoči. Ves čas so mimo nje hodili ljudje in psi, zato se ji mama sraka ni približala. »Na spletu smo poiskali informacije in ugotovili, da tako mlada ptica potrebuje hrano na pol ure,« je pojasnila Mojca, ki je nato srako vzela domov. Doma so zanjo pripravili začasno gnezdo v posodi, kamor so položili suho travo in seno. Gnezdo so položili v pokrito ogrado, ki je bila varna pred vsiljivci.

Vivi kot življenje

Srako je poimenovala Vivi, kar pomeni življenje, saj so bili vsi odločeni, da ji pomagajo preživeti. Prvi dnevi so bili zahtevni. »Ni znala sama jesti, saj je bila navajena, da ji mama daje hrano v kljun. Tako smo jo hranili na pol ure in jo počasi učili tudi samostojnega jemanja hrane.« Vivi se je hitro učila veččin, ki jih je potrebovala za preživetje.

Ko se je začela sama hraniti, je kmalu začela tudi raziskovati okolico. Mojca in njena družina so se potrudili, da so ji omogočili čim bolj naravno prehrano: »Prvi dan smo začeli z mačjo hrano, ki smo jo imeli pri roki, potem smo ji poiskali deževnike, priskrbeli mokarje, jagode in borovnice. Naš cilj je bil, da jo vzgojimo tako, da bo enkrat znala sama živeti.«

Po nekaj dneh je začela skakljati naokrog, kasneje je začela prhutati s krili in se pripravljati na letenje. »Prvi polet je bil čez borovničev grm, nato pa je počasi začela leteti dlje in dlje,« je opisala Mojca. Nekega večera, ko se je običajno vračala v svojo kletko, je Vivi namesto tega odletela na oreh in tam zaspala. Mojca je dejala: »Pustili smo jo, saj

smo vedeli, da mora enkrat sama začeti spati zunaj. Prespala je na orehu in takrat smo vedeli, da je naredila velik korak proti samostojnosti. Potem je začela raziskovati vedno širšo okolico doma.

»Je zelo radoveden in družaben ptiček, ima rada živ-žav in je vedno tam, kjer se kaj dogaja. Pri košnji trave, zalivanju vrta, pri vseh opravilih – karkoli počnemo, pride nadzorovat.« Zdaj obiskuje sosede, srečujemo jo v Sončnem parku, ob Škalskem jezeru ...

Od nemočne do svobodne ptice

Mojca poudari tudi, da je Vivi živela skupaj z Mojčino invalidno labradorko Lavo. Sraka je bila od začetka navajena na psičko, ki jo je spremljala, jo zabavala s svojimi vragolijami in ji nudila družbo v težkih trenutkih. »Vivi je bila veliko časa s kužkom, bila je njena »televizija«. Zaradi poškodbe hernije diska namreč Lavo trenutno ne more hoditi in potrebuje dodatno skrb, a njuna povezanost je neverjetna,« pravi Mojca.

Danes je Vivi skoraj popolnoma samostojna in raziskuje širšo okolico. »Zdaj prihaja k nam bolj na obisk, večino časa pa preživlja naokrog,« je pojasnila Mojca. Hkrati pa je poudarila tudi skrb zaradi možnosti nevarnosti, ki nanjo prežijo: »Morala se bo sama naučiti, kaj je nevarnost. Mi smo jo vzgojili, kolikor smo lahko, zdaj pa mora sama naprej.«

Vivi bo poiskala vašo družbo

Mojca si srčno želi, da bi ljudje razumeli in sprejeli njeno srako: »Vivi ni nevarna, to je radoveden ptiček, ki si želi človeške družbe. Seveda se lahko ljudje srake nekoliko ustrašijo, če nenedoma prileti v njihovo bližino. Če ji damo priložnost, se bo približala, si vas bo ogledala in bo začela komunicirati z vami na svoj način. Če ji boste všeč, lahko pristane na vaši roki, rami ali celo na glavi. Morala bo dovolila, da se dotaknete njenega kljuna ali krempljev, nima pa rada božanja po perju.« Zdaj je Vivi stara okoli tri mesece, postaja odrasla sraka in si že samostojno išče hrano. Kruh, slaščice in začinjena človeška hrana ji povzročajo prebavne težave, zato Mojca prosi vse, naj je ne hranijo s človeško hrano. Njena hrana so predvsem črvi in žuželke, pa tudi jagodičevje in semena.

Foto: osebni arhiv

Mojca in njena družina upajo, da se bo Vivi uspešno vključila v življenje v naravi, saj so naredili vse, da bi jo naučili veščin preživetja. »Mi smo jo poskušali vzgojiti tako, da bo samostojen ptič,« je sklenila Mojca. »Naprej bo pač morala sama. Želim ji, da najde svoje mesto, tudi družbo v naravi in da je srečna.«

Razbijanje predsodkov o slepih in slabovidnih

»Namesto aktivnosti invalidov nekateri spodbujajo pasivnost«

44-letni Boštjan Štefanič iz Radeč s hudo okvaro vida živi že od rojstva, vendar ne govori rad, da je slep. Ima 99,5-odstotno izgubo vida, razloči lahko barve in svetlobo, zelo pomemben mu je kontrast. Že 12 let uspešno vodi svoje računovodsko podjetje Eviras v Celju in je prvi takšen računovodja v Sloveniji. Leta 2020 je ustanovil tudi Zavod prava možnost, ki izvaja osebno asistenco za invalidne osebe po celi Sloveniji. Septembra letos je zavod za nedoločen čas zaposloval 42 ljudi in imel 22 uporabnikov.

LARISA JEKNIČ

Pri šestih letih je iz Radeč šel v Zavod za slepe in slabovidno mladino Ljubljana, za stalno se je domov vrnil pri 18 letih. V času šolanja se je v Radeče vračal le ob koncih tedna in med počitnicami. Nato se je po končani osemletki vpisal v triletni program za telefonista v Škofji Loki in ga uspešno dokončal. Potem se je zalomilo. »Invalide sistem izobrazijo, a ko jih je treba zaposliti, se to ne zgodi in večina jih konča na zavodu za zaposlovanje. Če imajo srečo, se nekateri invalidsko upokojijo že pri tridesetih letih,« je pojasnil Boštjan Štefanič.

Generacija, ki ji pripada Boštjan, je v velikem številu invalidsko upokojena, on pa si je takrat želel več. Vendar je tudi sam pristal na zavodu za zaposlovanje in bil tam prijavljen 14 let. »Ves čas sem iskal rešitve in se udeleževal na različnih področjih. Med drugim sem delal tudi kot organizator taborov za slepe in slabovidne v Ljubljani in Celju.« Leta 2008 je šel na zaposlitveno rehabilitacijo po Zakonu o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov. Tako je dobil možnost, da je delal v radeški občini, kjer je bil mesec in pol. »Takratni župan Matjaž Han mi je obljubil, da če bo izvoljen, bom ostal v občini. Izvoljen je bil, a na obljubo je malo pozabil,« je pojasnil. Kmalu je Boštjan zasledil informacijo, da podjetje Amiga v Šoštanju izvaja izobraževanje za delo na domu. V podjetju se je naučil računovodstva, nato je opravil nacionalno poklicno kvalifikacijo. Leta 2012 je želel opraviti izpit, a mu ga zaradi slepote Državni izpitni center ni dovolil opravljati. »Moral sem poslati kar nekaj ostrih sporočil, da so mi v izpitnem centru dovolili opravljanje izpita,« je povedal. Izpit je vendarle opravil in leta 2012 začel samostojno poslovno pot.

Delo z okvaro vida

Boštjan dela na podlagi zvoka in ima namočeno običajno računalniško opremo. Na računalniku ima naložen bralnik zaslonske slike, ki pove, kaj se dogaja na računalniškem zaslonu. Tako izvaja svoje računovodske dejavnosti. »Imel sem tudi brajevo vrstico, ki slepim nadomešča zaslon, vendar je branje s prsti prepočasno. Tudi druge stvari raje berem s pomočjo zvočnih zapisov,« je povedal.

»Pri navezovanju stikov z drugimi ljudmi, tudi romantičnih, nastane problem, da vsak opazi najprej to, česa ne zmoreš, kar zmoreš, pa ni tako pomembno.«

»Imam 99,5-odstotno izgubo vida. Levo oko imam umetno, na desno vidim tako, kot bi gledal skozi cev. Vidim svetlobo in barve, zelo pomemben mi je kontrast. Ne morem videti podrobnosti, na primer kako je videti neka oseba, človeka vidim kot celoto,« je pojasnil. Po poteh, ki jih pozna in ne pozna, hodi s pomočjo palice. Ponoči, če res ni nujno, ne hodi naokoli. »Tudi ko sem doma v stanovanju, imam prižgane luči. Svoj vid izkoriščam v največji možni meri,« je pojasnil.

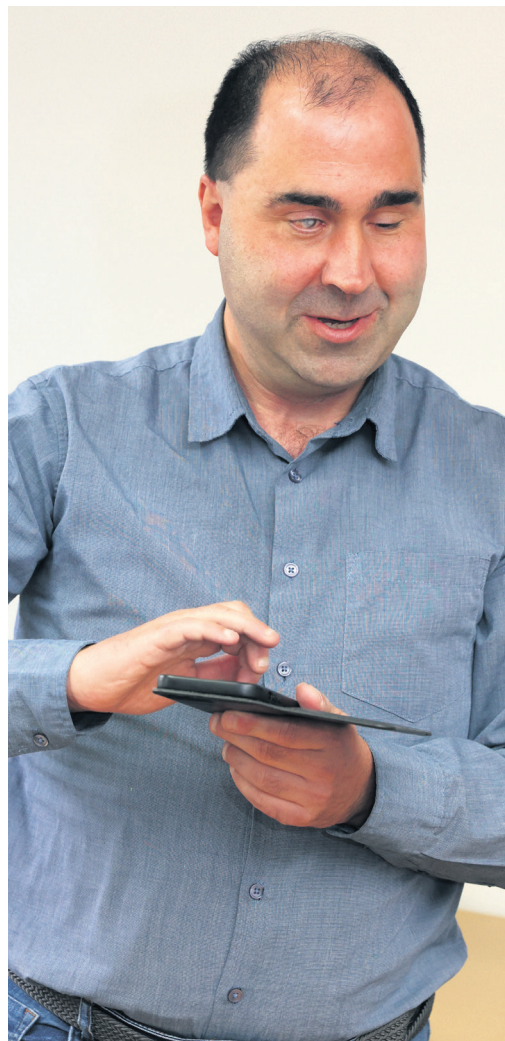
Prepreke pri osebni asistenci

Boštjan Štefanič meni, da je treba področje osebne asistencije za slepe in slabovidne v Sloveniji bolje urediti. »Slepi in slabovidni smo skupina, ki ni zelo številna,« je dejal.

»Imam prijatelja, ki mu je strokovna komisija zavrnila osebno asistenco, saj naj bi bil preveč dejaven. Bizarno je, da se namesto aktivnosti invalidov spodbuja pasivnost,« je prepričan. Prijatelj je na koncu asistenco vseeno dobil, saj je s pomočjo Boštjana in še nekaterih drugih ljudi na ministrstvo poslal nekaj dopisov, s katerimi je dosegel pravico. »Če slepa ali slabovidna oseba danes dobi 30 ur osebne asistencije na teden, je lahko srečna. Bolj kot si nedejaven, več ur dobiš. Razumem, da niso vsi nedejavni po svoji želji, vendar se mi ne zdi pravično, da je, če poskuša biti invalidna oseba čim bolj samostojna in želi čim več narediti, za to kaznovana,« je pojasnil. Opozoril je tudi, da so slepi in slabovidni velikokrat spregledani. »Druge oblike invalidnosti so bistveno bolj videne, zato lahko drugi invalidi tudi več dosežejo, medtem ko se moramo mi bojevati za vsako stvar, vedno, ko so spremembe, smo mi na udaru,« je poudaril. Z Zavodom prava možnost si zato prizadeva, da bi do pravične in ustrezne obravnave prišli tisti, ki jo potrebujejo. »Asistenca je kot stori-tev sicer dobra, vendar ostaja vprašanje, kdo in kako jo bo izvajal tako, kot se spodobi.«

Biti slep v očeh družbe

»S tem, kako me družba vidi kot slepega, se ne obremenjujem več,« je dejal Boštjan Štefanič. Vseeno ga moti, da so stereotipi in diskriminacija glede slepote in slabovidnosti v Sloveniji še vedno globoko zakoreninjeni. »Pri navezovanju stikov z drugimi ljudmi, tudi romantičnih, nastane problem, da vsak opazi najprej to, česa ne zmoreš, kar zmoreš, pa ni tako pomembno,« je poudaril. »Če človeka takoj ne uspeš prepričati, za kaj vse si sposoben, ti sploh ne da možnosti,« je pojasnil. »Zato vedno pravim, da so vrata moje pisarne odprta in da lahko pride vsak pogledat, kako in kaj delam. V življenju sem dosegel vse, kar sem hotel. Svojega podjetja nisem ustanovil, da bi postal milijonar. Imam delo, plačujem davke in prispevke, imam streho nad glavo,« je dejal. Kljub globalizaciji in di-

Najraje dela in bere s pomočjo zvoka, saj mu je branje s pomočjo brajeve pisave prepočasno.

gitalizaciji po njegovem mnenju zmote o slepih in slabovidnih še vedno ostajajo. »Včasih smo morali slepi kupovati dodatne programe, danes imam na svojem telefonu že vgrajeno funkcijo za slepe in slabovidne. Tehnologija torej danes omogoča marsikaj, tisto, kar je v človeški glavi, pa je drugo.«

Foto: Andraž Purg

»Če je videti, da nam ni udobno, imate prav.« je o ruski raketi Sojuz povedal Randolph Bresnik (na desni). Tukaj je v družbi italijanskega in ruskega kolega. (Foto: osebni arhiv)

Astronavt Randolph Bresnik na obisku v naših krajih

Ljubno in Luče »nesel« s sabo v vesolje

Skoraj 150 dni je ameriško-slovenski astronavt preživel na Mednarodni vesoljski postaji. Na enega od svojih obiskov vesolja pred leti je s sabo vzel tudi zastavi Ljubnega ob Savinji in Luč. Iz teh zgornjesavinjskih krajev namreč izhajata njegova prastara starša. Randolph oziroma Komrade, kot je znan med svojimi astronavtskimi kolegi, sicer živi v Kaliforniji. Slovenijo in tudi naše kraje je večkrat že obiskal, nazadnje se je pri nas mudil prejšnji teden, ko se je med drugim oglasil tudi v vitanjskem Centru Noordung. Na Mednarodni vesoljski postaji je trenutno še astronavtka slovenskih korenin Sunita Williams. Če ne bi bila v vesolju, bi mu pred dnevi delala družbo v Vitanju.

JANŽE FRIC

Njegova slovenska prednika sta se oba rodila v Zgornji Savinjski dolini, vendar se nista spoznala v naših krajih. Poznanstvo sta spletla šele po tem, ko sta se oba preselila v zvezno ameriško državo Wisconsin. »Kot suhljat deček s slovenskim priimkom si nikoli nisem mislil, da mi bo v življenju uspelo toliko, kot mi je,« je Bresnik povedal na dogodku v vitanjskem Centru Noordung. Slovenijo je tokrat obiskal, da bi predstavil vesoljski program Artemis, ki bo človeštvo znova popeljal na Luno. Udeležil se je tudi odprtja razstave o omenjenem programu, ki ponuja vpogled v prihodnost raziskovanja Lune in Marsa.

Zastavi prepotovali milijone kilometrov

Kot je povedal, si njegova prednika verjetno nista nikoli mislila, da bo eden od njunih potomcev v vesolje nesel fotografijo njunih vasi in zastavi občin. Bresnik je zastavi po vrnitvi na Zemljo predal županoma Ljubnega in Luč. »Vrnil sem jima zastavi, ki sta imeli veliko dodatnih »prevoženih« kilometrov za sabo. Z mano sta namreč prepotovali 109 milijonov kilometrov. Iz vesoljske postaje mi je uspelo tudi fotografirati Ljubno, ko smo leteli čez Slovenijo 400 kilometrov nad površjem Zemlje, s hitrostjo 9 kilometrov na sekundo.« S sabo je Bresnik v vesolje nesel tudi slovensko zastavo, ki jo je nato

»Ker smo na vesoljski postaji vsak dan telovadili dve uri in pol, sem se na Zemljo vrnil bolj mišičast. Ko me je žena prvič videla, je rekla: »Merry Christmas to me (vesel božič meni)!«

izročil takratnemu slovenskemu predsedniku.

Začel kot marinec

Bresnik je sicer svojo kariero začel pri ameriških marincih kot pilot letal F-18. »Kasneje sem postal testni pilot, a nobeno letalo ni bilo dovolj hitro, da bi lahko

»Ko se prižgejo motorji na raketi, je to hkrati vesel in žalosten trenutek, saj veš, da za sabo na Zemlji zapuščas svojo družino.«

Na vesoljski postaji

Vas zanima, kako je videti mednarodna vesoljska postaja? Astronavt je pojasnil, da je velika približno kot igrišče za ameriški nogomet, njena prostornina pa je podobna prostornini petsobne hiše. Po njegovih besedah je postaja najbolj ekstremno okolje,

»Najboljša stvar pri tem, ko se usedeš v vesoljsko plovilo, je to, da je s tem treninga konec in boš končno opravljal delo, za katerega si treniral.«

zbežalo zemljini gravitaciji,« je dejal. Astronavt je postal leta 2004, hkrati s še desetimi kolegi, ki so imeli različne poklicne poti. Njegovi »sošolci« na izobraževanju za astronavta so bili vse od astrofizikov do srednješolskih učiteljev, je povedal gost slovenskih korenin in poudaril, da astronavti niso nič drugačni od drugih ljudi. »Tudi mi si oblečemo hlače tako, da damo vanje najprej eno, nato drugo nogo. Razen v vesolju,« se je pošalil. V vesolju lahko namreč zaradi manjka gravitacije med lebdjenjem oblečejo obe nogi naenkrat.

»Če v vesolju kaj spustiš iz rok, takoj odlebdni stran.«

Prvi polet

Na prvo misijo je v vesolje poletel z raketoplanom Atlantis. Ta polet so v Nasi med drugim izkoristili tudi za to, da so na Mednarodno vesoljsko postajo pripeljali potrebno opremo, polete z raketoplanom so nato končali dve leti kasneje. Ko je bil prvič v vesolju in je tam opravljal prve sprehode, so se na Zemlji dogajale še pomembnejše stvari. Dve uri po prvem sprehodu, je njegova žena Rebecca rodila hčer, kar je povezano z zanimivo anekdoto. »V Ameriki imamo staro tradicijo, da med prijatelje razdelimo cigare, ko se nam rodi otrok, tako da sem takrat v vesolju razdelil cigare med kolege na postaji. A cigare niso bile prave, tobačne, ampak so bile narejene iz žvečilke.«

»Vesolje je zelo lepo, a še lepše je prvič videti svojega otroka.«

Randolphova žena Rebecca je sicer prav tako povezana z vesoljem, saj je Nasina strokovnjakinja za vesoljsko pravo, ki ga je poučevala tudi na slovenskih pravnih fakultetah.

Našitek s številko 100 pomeni, da je Randy Bresnik v vesolju preživel več kot 100 dni. Le nekaj manj kot 12 ur mu je zmanjkalo in preživel bi jih 150.

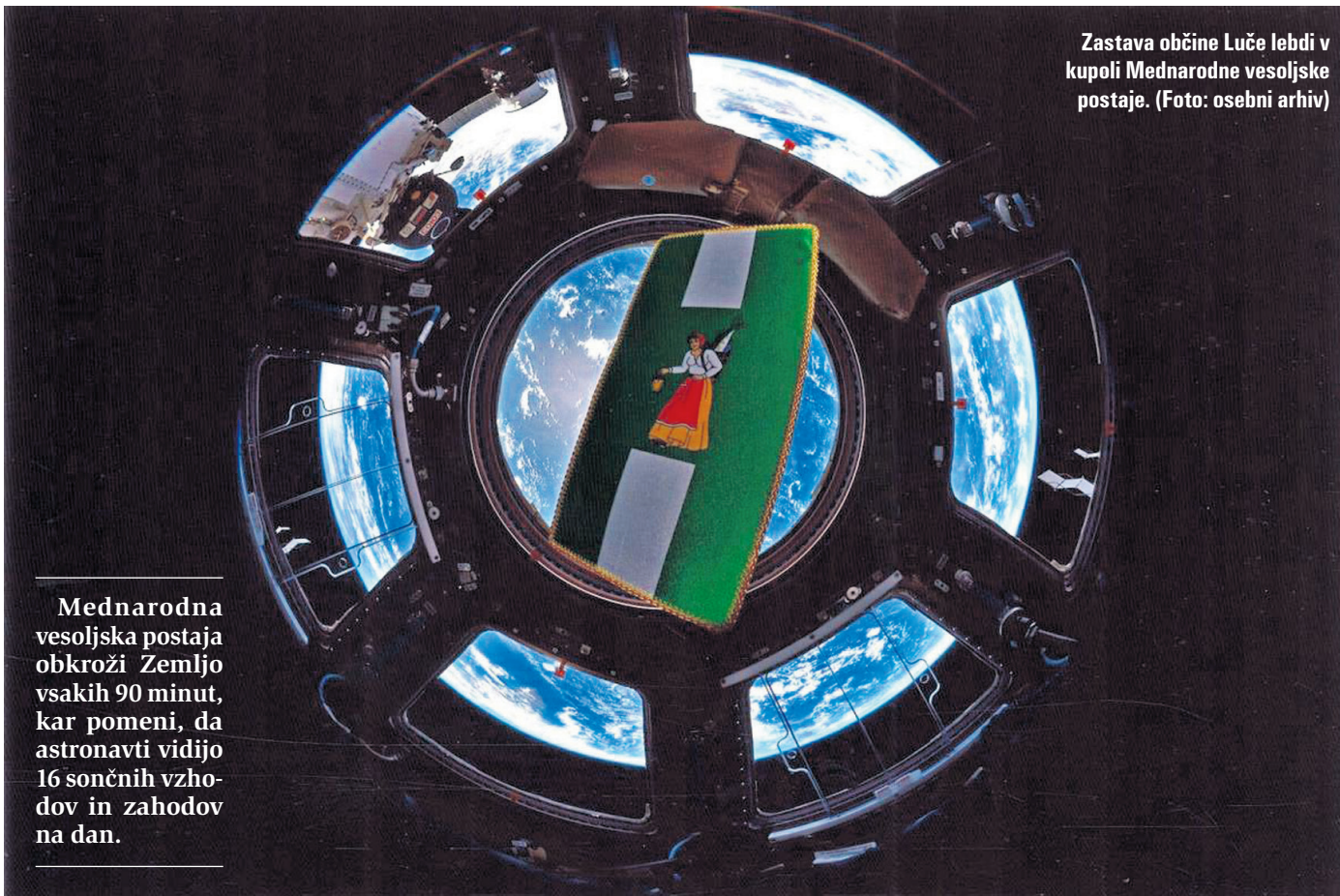
Randolph Bresnik sicer ni edini Nasin astronavt s slovenskimi koreninami. Poleg njega je slovenski javnosti verjetno najbolj znana Sunita Williams, v skupino ameriških astronavtov s predniki iz Slovenije spada tudi Ronald Michael Sega in Jerry Michael Linenger. Vsi so tudi že obiskali Slovenijo.

Priprave za življenje v vesolju

Da se astronavti pripravijo na življenje v vesolju, na Zemlji trenirajo v pogojih, ki so čimbolj podobni tistim, ki jih čakajo 400 kilometrov nad površjem našega planeta. »V sodelovanju z Evropsko vesoljsko agencijo smo trenirali v jamah. Ko živiš pod zemljo v popolni temi, kjer lahko en nepreviden korak pomeni razliko med življenjem in smrtjo, se veliko naučiš o sebi in svojih kolegih.« Jama, v kateri so trenirali, ni bila kot Postojnska jama, v katero se obiskovalci zapeljejo z vlakcem in se po njej sprehajajo po urejenih poteh. »Ko si v jami, moraš biti previden na vsak korak, ki ga narediš, zato je to okolje zelo podobno raziskovanju novega planeta.«

Predniki astronauta Randolpha Bresnika izvirajo iz Luč in z Ljubnega.

Zastava občine Luče lebdi v kupoli Mednarodne vesoljske postaje. (Foto: osebni arhiv)

Mednarodna vesoljska postaja obkroži Zemljo vsakih 90 minut, kar pomeni, da astronauti vidijo 16 sončnih vzhodov in zahodov na dan.

»Razgleda z vesoljske postaje se nikoli ne naveličaš, saj je za vsako, ko pogledaš skozi okno, drugačen.«

Jamsko okolje sicer ni edino, v katerem se astronauti pripravljajo na življenje v vesolju. Na Floridi so se usposabljali tudi pod vodo, 15 metrov pod gladino morja. Šest udeležencev programa je v bivalniku, ki je bil velik kot manjši avtobus, živelo približno dva tedna. Pod vodo so simulirali tudi vesoljske spreho-de. Ker so dalj časa živeli pod vodo, se niso smeli takoj dvigniti na površje, da ne bi šlo kaj narobe. »Zanesti smo se mogli na opremo, ki smo jo imeli s sabo na dnu morja, in na zna-nje, ki smo ga pridobili med usposabljanjem.« Cilj tovrstnih usposabljanj je bilo, da so astronauti zapustili svoje območje ugodja in

se fizično in psihično pripravili na življenje v vesolju. »Tako smo se naučili bolje razume-ti sebe in svoje kolege. S pomočjo tovrstnih usposabljanj smo dobili občutek, da je vesolje samo še eno ekstremno okolje in ne prvo, s katerim smo se mogli soočiti.«

Foto: Andraž Purg

Slovenija bo 1. januarja prihodnje leto postala polnopravna članica Evropske ve-soljske agencije, kar pomeni, da bodo astro-navti postali tudi Slovenci.

»Ko sem bil v vesolju, je moja žena Rebecca sama ostala z otrokoma. Poleg tega da je pravnica za vesoljsko pravo pri Nasi, je morala sama skrbeti tudi za osem in dvanajst let stara otroka.«

Po vrnitvi na Zemljo je Randolph županoma predal zastavi njunih občin, ki sta z njim potovali v vesolje. (Foto: Občina Luče)

Vitanjski Center Noordung je gostil pogovor z astronautom.

MojeDelo.com

Delavec v skladišču svežega mesa (m/ž) (Celje)

Kratek opis del: skladišči meso na lokaciji klavnice, sortira meso glede na vrsto konfekcioniranega mesa ... Celjske Mesnine, Cesta v Trnovlje 17, 3000 Celje. Prijave zbiramo do 24. 11. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Monter strojnih inštalacij in hladilne opreme (m/ž) (Žalec, terensko delo v Sloveniji in tujini)

Iščemo kandidata za montažo strojnih inštalacij in strojne opreme. Eho, d.o.o., Ob Dragi 7, 3220 Štore. Prijave zbiramo do 24. 11. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Kuhar (m/ž) Novo Celje (pri Žalcu)

Iščemo samostojnega in odgovornega kuharja, ki bo pod vodstvom chefa opravljal različne kuhinjske naloge. Galerija okusov, d.o.o., Novo Celje 9, 3301 Petrovče. Prijave zbiramo do 15. 11. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Upravljavac žerjava (m/ž) (Store)

Opis delovnega mesta: razkladanje in nakladanje materiala ... Kovintrade, mednarodna trgovina, d.d., Mariborska 7, 3000 Celje. Prijave zbiramo do 8. 11. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Bančni svetovalec (m/ž) (Mozirje)

Zavedamo se in smo prepričani, da naše stranke zaslužijo le najboljše. Zato v poslovalnici Šoštanj iščemo nove člane ekipe, ki delijo našo strast do odličnosti in so pripravljeni sprejeti izzive, povezane z bančnim svetovanjem in trženjem raznovrstnih bančnih produktov. Nlb, d.d., Trg republike 2, 1520

Ljubljana. Prijave zbiramo do 15. 11. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Vodja ekipe vzdrževanja sončnih elektrarn (m/ž) (Prebold)

Ambiciozni, bistri in delavni sodelavci so ključni za vsako uspešno podjetje, da mu omogočajo rast in širitev na nove trge z novimi produkti. Trudimo se zaposlovati le najboljše! Ste med njimi? Bisol Group, d.o.o., Latkova vas 59a, 3312 Prebold. Prijave zbiramo do 25. 11. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Iščemo sodelavce za restavracijo McDonald's Velenje (m/ž)

Zagrabite priložnost, začni svojo kariero pri nas. Pridruži se naši super ekipi! Alpe-Panon, d.o.o., McDonald's DL, Dunajska cesta 151, 1000Ljubljana. Prijave zbiramo do 21. 11. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Vodja pravne službe v Vojniku (m/ž)

Opis: reševanje pravnih in upravnih zadev; oblikovanje pravnih mnenj in stališč; priprava pogodb in internih splošnih aktov; sodelovanje pri pripravljanju analiz; spremljanje aktualne zakonodaje s področja delovanja družb ... Mik, d.o.o., Celjska cesta 55, 3212 Vojnik. Prijave zbiramo do 14. 11. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Prodajalec (m/ž) (36 ur) (Žalec)

Kot naša prodajalka ali prodajalec boš obraz Lidlja in glavna vez z našimi kupci. S svojim odgovornim in predanim delom boš vsakodnevno prispeval/-a pomemben delež k temu, kako ljudje dojemajo naše podjetje in naše izdelke. S timskim delom boš poskrbel/-a, da bo prodajalna delovala skladno z željami in pričakovanji naših kupcev. Lidl Slovenija, d.o.o., k.d., Pod lipami 1, 1218 Komenda.

Prijave zbiramo do 5. 11. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Izkušeni natakak (m/ž) (Petrovče)

Vaše zadolžitve bodo obsegale: strežbo hrane in pijače strankam pri mizah, komunikacijo s strankami ... Aena, d.o.o., Mala Pirešica 20, 3301 Petrovče. Prijave zbiramo do 24. 11. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

PHP-razvijalci (m/ž) (Celje, hibridno ali od doma)

Zaposlimo razvijalce z izkušnjami s PHP-razvojem, ki se bodo pridružili ekipam Laravel, Drupal ali Magento. Agiledrop, d.o.o., Stegne 11a, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 13. 11. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Poslovodja (m/ž) za polni delovni čas (Celje)

Naloge: vodenje in organizacija poslovalnice v skladu s smernicami podjetja, vodenje in motivacija zaposlenih, načrtovanje urnikov, uvajanje novih delavcev, izvedba inventur in pospeševanje prodaje ... New Yorker, d.o.o.,

Verovškova ulica 55, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 13. 11. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Skladiščnik/komisionar (m/ž) (Šentjur)

Vaše naloge bodo: prevzem in nadzor blaga, odprema blaga iz skladišča, skladiščenje blaga, sprejemanje naročil in spremljanje zaloga ... Kea, d.o.o., Obrtna ulica 2, 3230 Šentjur pri Celju. Prijave zbiramo do 21. 11. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Elektro projektant industrijske avtomatizacije (Celje)

Zakaj vi? Ker imate vsaj tri leta dokazljivih izkušenj na področju projektiranja elektroomar v industriji oziroma strojogradnji, zaključeno izobrazbo s področja elektrotehnike, industrijske avtomatizacije ali sorodnega področja, ste natančni, odgovorni, proaktivni in vztrajni, projektiranje vam predstavlja izziv, elektrotehnika pa je vaša strast. Ema, d.o.o., Teharje 7b, 3000 Celje. Prijave zbiramo do 10. 11. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Prst med prsti

Vsak ponedeljek ob 11:20 na Radiu Celje

radio celje

POROČNA DVORANA LA VIE – KOSTANJEVICA NA KRKI

Poroka kot iz sanj

- Dvorana za 250 svatov
- Catering v sodelovanju s Hotel Dolenjc
- Izvedba civilnega obreda
- Organizacija poroke

La Vie CENTER

Več informacij in rezervacija: ☎ 041 595 595 ✉ info@center-lavie.si
Ljubljanska cesta 10, 8311 Kostanjevica na Krki

trgotur Trgotur kadrovski outsourcing, d.o.o.
VELENJE | trgotur.si | 041 445 550

ZAPOSILIMO

MONTER (M/Ž)

Zainteresirane kandidate vabimo, da nam pošljejo svojo prijavo na tajnistvo@biroogis.com.

SKLADIŠČNIK (M/Ž)

Zainteresirane kandidate vabimo, da nam pošljejo svojo prijavo na tajnistvo@biroogis.com.

VOZNIK, SKLADIŠČNIK (M/Ž)

Zainteresirane kandidate vabimo, da nam pošljejo svojo prijavo na tajnistvo@biroogis.com.

VARILEC (M/Ž)

Zainteresirane kandidate vabimo, da nam pošljejo svojo prijavo na tajnistvo@biroogis.si.

PRODAJALEC, SKLADIŠČNIK – V TPC ŠOŠTANJ (M/Ž)

Zainteresirane kandidate vabimo, da nam pošljejo svojo prijavo na info@kz-saleskadolina.si s pripisom »Prodajalec, skladiščnik«.

PRODAJALEC (M/Ž)

Zainteresirane kandidate vabimo, da nam pošljejo svojo prijavo na info@kz-saleskadolina.si s pripisom »Prodajalec«.

VODJA KOMERCIALE (M/Ž)

Zainteresirane kandidate vabimo, da nam pošljejo svojo prijavo na info@kz-saleskadolina.si s pripisom »Vodja komerciale«.

trgotur.si/zaposlitev/prosta-delovna-mesta

Znanstvena monografija o sakralnih spomenikih v zreški župniji

Zgledna skrb za sakralno dediščino

»Sakralni spomeniki na Zreškem so zgledno vzdrževani in obnovljeni, kar pomeni, da ima lokalna skupnost spoštljiv odnos do kulturne dediščine,« je ob predstavitvi knjige *Sakralni spomeniki v zreški župniji – Umetnostnozgodovinski pregled cerkva in kapel v župniji sv. Egidija v Zrečah* poudarila njena avtorica, umetnostna zgodovinarica dr. Simona Kostanjšek Brglez. V njej je na razumljiv in zanimiv način predstavila zgodovino cerkva na tem območju vse od njihovega nastanka do danes. Knjigo, ki jo je oblikoval Dejan Brence, prav tako bogatijo številne fotografije. Nekatere med njimi so objavljene prvič.

BARBARA FURMAN

Izdaja knjige *Sakralni spomeniki v zreški župniji* – Umetnostnozgodovinski pregled cerkva in kapel v župniji sv. Egidija sovpada s častitljivo obletnico, saj letos mineva tristo let, odkar je bila postavljena cerkev sv. Neže na Goliki, leta 1909 pa je dobila še mogočen zvonik. Ob tem se je pokazala potreba po temeljiti poljudnoznanstveni knjigi, saj je bila zadnja na to temo izdana leta 1906.

Zgleden primer

Knjiga je znanstvena monografija, saj so v njej zelo natančno opisane cerkve – tako njihova arhitektura kot tudi njihova notranjost z ol-

tarji in drugimi umetniškimi ter mizarskimi deli. »Posebno poglavje je posvečeno kapelam. Pod drobnogled sem vzela vse štiri cerkve in poslovilni objekt na zreškem pokopališču. Vrednost teh stavb je neprecenljiva. To so zelo kakovostni sakralni spomeniki tako z vidika arhitekture kot tudi slikarstva in kiparstva. V njih najdemo dela najbolj vidnih umetnikov s takratne Spodnje Štajerske, kot sta slikar Jožef Anton Lerchinger in kipar Mihael Pogačnik, slednji je ustvarjal v prvi polovici 18. stoletja. Knjiga prinaša nove podatke o umetnikih in stavbni zgodovini, a tudi

o zgodovini zreške župnije,« je ob predstavitvi knjige poudarila avtorica dr. Simona Kostanjšek Brglez. Ob tem je dodala, da zreška občina v slovenskem merilu izstopa po skrbi za sakralno in pro-

fano umetnostno dediščino. Glede tega je zgleden primer. »Cerkve so dobro vzdrževane. Letos je bila cerkev sv. Neže deležna temeljite obnove, opravljena so bila restavratska in konzervatorska dela. Upam, da bo ta knjiga

diščine, ki so jo postavili naši predniki. Našim naslednikom ob tem dajemo jasna sporočila spoštovanja in ljubezni do preteklosti, sedanjosti in prihodnosti.«

Kar nekaj sakralnih spomenikov na Zreškem je bilo

tovrstne obnove naša občina žal ni bila uspešna. A smo se kljub temu lotili obnovitvenih del.«

Župan je rekel še, da je ves izida knjige, ki je zapolnila 115-letno vrzel na področju raziskovanja in popisovanja sakralne in umetniške dediščine v naših krajih. Avtorici dr. Simoni Kostanjšek Brglez je izrekel zahvalo in čestitke za poglobljeno in obsežno knjižno delo, ki temelji na znanstveno-raziskovalnem delu. »Marsikaj se je spremenilo od leta 1909, ko je o tem opisal pionir slovenske umetnostne zgodovine Avgustin Stegenšek. Zato je nova knjiga nadvse dobrodošla.«

Foto: Martin Mrzdovnik

Knjiga Umetnostnozgodovinski pregled cerkva in kapel v župniji sv. Egidija v Zrečah je izšla v 600 izvodih. Nima prodajne cene, so pa dobrodošli denarni prispevki, ki jih bo zreška župnija porabili za kritje stroškov obnove cerkve sv. Neže na Goliki.

Na predstavitvi knjige z leve: župnik Peter Leskovar, Simona Kostanjšek Brglez, župan Boris Podvršnik in oblikovalec knjige Dejan Brence.

Avtorica knjige Simona Kostanjšek Brglez.

»Cerkve na Zreškem so dobro vzdrževane. Upam, da bo knjiga spodbudila župnijo in občino k nadaljnji skrbi ter obnavljanju sakralne dediščine,« je med drugim poudarila avtorica knjige dr. Simona Kostanjšek Brglez.

spodbudila župnijo in občino k nadaljnji skrbi in obnavljanju sakralne dediščine.«

Spoštljiv odnos

Obnova sakralnih objektov terja velik finančni zalogaj. Po besedah zreškega župnika Petra Leskovarja so denar za obnovo cerkev sv. Neže na Goliki poleg župnije in občine prispevali številni donatorji. »Obnova cerkve ima tudi simbolni pomen, saj z njo dokazujemo, da imamo kot dediči spoštljiv odnos do bogate stavbne in umetniške de-

obnovljenih v zadnjih letih, medtem v župniji snujejo načrte za nove posege. »Hvaležni smo, da je glavnina obnovitvenih del opravljena, k obnovi sicer kliče še zakristija v cerkvi Matere božje na Brinjevi gori. Če bo mogoče, bo obnove deležen tudi glavni oltar v cerkvi sv. Neže, ki je res veličasten.«

Zreški župan mag. Boris Podvršnik si želi, da bi bogato sakralno dediščino v večji meri vključevali tudi v turistične namene. »Na razpisih za državno sofinanciranje

Godalci knežjega mesta z novo sezono

Celjski godalni orkester je razpisal abonma za koncertno sezono 2024/25. V letošnji sezoni bo orkester obeležil tudi 80 let svojega delovanja, obstaja namreč že od leta 1945 in od takrat deluje neprekinjeno.

Orkester vsako leto pripravi pet abonmajskih koncertov. Prvega nove sezone so izvedli preteklo sredo, kjer so zaigrali s solistko, violinistko Boženo Angelovo. Naslednji koncert, in sicer novoletni, bo 26. decembra. Preostale tri koncerte načrtujejo v marcu, aprilu in maju naslednje leto. Vse razen marčnega koncerta, ki bo v stolnici svetega Danijela, bo orkester izvedel v Narodnem domu Celje. Orkester trenutno šteje 43 glasbenikov, že več kot 35 let pa mu uspešno dirigira skladatelj Nenad Firšt, ki z glasbeniki goji zelo poseben odnos. V nedavnem intervjuju za Novi tednik je povedal, da je orkester po vseh letih še vedno v zelo dobri ustvarjalni kondiciji. »Kakovost glasbenikov je v tem, da so to ljudje, ki so odprti za različne izvajalske prakse in dobro glasbo sprejemajo ne glede na to, ali je bila napisana danes ali pred tristo leti,« je takrat dejal.

LJ

Utrinek s prvega koncerta nove abonmajске sezone Celjskega godalnega orkestra. (Foto: Nik Jarh)

3D-večer s Sevnškim bandom

V Salezijanskem mladinskem centru Celje smo v petek, 19. oktobra, začeli tretjo sezono 3D-večerov, ki so namenjeni druženju, debati in duhovnosti. Mladim želimo vsak mesec ponuditi en tak dogodek, poimenovan 3D-večer. S temi dogodki želimo odgovoriti predvsem na potrebe mladih kristjanov tako po letih kot po srcu, ki iščejo priložnosti za srečevanje in notranjo obogatitev.

Prvi glasbeni gostje v novi sezoni, ki je že tretja po vrsti, so bili člani Sevnškega banda, mladi glasbeniki, člani

Salezijanskega mladinskega centra Sevnica, s katerimi se redno povezujemo.

Na začetku je zbrane pozdravil predstavnik Salezijanskega mladinskega centra Celje, nato so nas v približno uri in pol člani zasedbe Matija, Jana, Rok, Maj, Ivana in Katarina popeljali skozi pestro paletu številnih pesmi sodobne krščanske glasbe.

Prijeten večer smo končali z druženjem v prostorih mladinskega centra in z vabilom na prihodnji 3D-večer. V petek, 15. novembra, ob 19.30 bodo prišli člani slavnolne skupine Rapha Worship.

KLEMENTINA FIDLER

Ob 50-letnici Vrtca Vransko

Vrtec Vransko že 50 let predstavlja varno zavetje, učno okolje in drugo družino za številne generacije otrok. Njegova zgodovina je prepletena z zgodbami uspehov, predanosti in skupnostne povezanosti. Praznovanje 50-letnice Vrtca Vransko v tamkajšnji športni dvorani je bilo slovesno in polno veselja.

V uvodnem govoru je Mojca Brglez, pomočnica ravnateljice, pozdravila otroke, njihove starše, zaposlene ter posebej povabljenе goste. Zahvalila se je vsem, tako nekdanjim kot sedanjim sodelavcem, staršem in Občini Vransko za skupno prizadevanje pri dvigu kakovosti predšolske vzgoje. Županja Nataša Juhart je delila novico o prizadevanjih in obetih za nov vrtec ter poudarila, da Občina Vransko, ustanoviteljica vrtca, od začetka zagotavlja prostorske in materialne pogoje in s finančno

pomočjo ter plodnim sodelovanjem prispeva k visoki kakovosti. Ravnateljica Majda Pikel je obudila spomine na pretekla desetletja in izrazila hvaležnost vsem, ki so prispevali k razvoju vrtca. Ob 50-letnici je v Vrtec Vransko vključenih 152 otrok v 9 oddelkih.

Sledili so izvirni nastopi oddelkov, ki so s plesom, z glasbo in dobro voljo potovali po svetu. Najmlajši so se znašli doma, v Sloveniji, in se predstavili s posnetkom iz svojih igralnic. V nove prostore vrtca sta se skrili tudi mravlji, ki sta ušli svojima kolegicama, igrivima povezovalkama prireditve. Presenečenje večera je bil Rok Trkaj, ki je repal otroško poezijo in ob tem povabil vse otroke na plesišče. Ob koncu dogodka so si obiskovalci ogledali razstavo likovnih del otrok vrtca ter se družili ob pogostitvi.

TT

Večer čustev, smeha in razbijanja stereotipov

Ob mednarodnem dnevu bele palice je vedno več dogodkov, ki odstirajo predsodke in tabuje o slepoti in slepih. Takšen dogodek je bil 18. oktobra tudi v Vili Mayer v Šoštanj.

Petkov večer, ki sta ga organizirala društvo Harmonija in Združenje prijateljev slepih Slovenije, bo v srcih vseh prisotnih še dolgo odmeval, pozitivni odzivi nanj so kar deževali. Morda res ni bilo na njem toliko ljudi, kot bi jih lahko bilo, a obisk je bil

dober in vsi, ki so se prireditve udeležili, so vedeli, da jih kljub deževnemu vremenu čaka prijeten večer. Morda je turobnost vremena še bolj poskrbela, da je ustvarjalnost treh slepih nastopajočih v srcih vseh zbranih prižgala še močnejše sonce.

Kot prva je nastopila Metka Pavšič, ki ne mara konotacije slepa igralka, saj pravi, da je zgolj igralka, ker tudi drugih umetnikov ne naslavljamo z njihovimi duševnimi, bolezenskimi ali telesnimi posebnostmi. Res je, da je kot prva slepa oseba pri nas diplomirala na AGRFT kot igralka. Vendar ni zgolj igralka, je tudi odlična pevka in interpretatorica. Na stop je začela z odlomkom iz

njene vloge Fehtarce, nadaljevala z recitacijo o domovini in zaključila z ljudsko pesmijo in še s pesmijo Edith Piaf z naslovom Ničesar ne obžalujem. Kot drugi je svojo novo, peto pesniško zbirko predstavil znan Celjan Vlado Skale, pesnik, skladatelj, glasbeni pedagog in vsestranski glasbeni umetnik. Navdušil je s svojo enkratno poezijo, ki ni povsem tipična, a je zato

še bolj pristrčna, zanimiva, kakovostna in navdušujoča. Pogovor z njim sem vodil Sebastjan Kamenik, ki v vodenju takšnih prireditev neskončno uživam, saj lahko z odra med ljudi pošljem svojo dušo in srce. Vse skupaj zavijem še malo v humor, da je šopek dogajanja še bolj pester in barvit.

Vse skupaj je z odličnim povezovanjem obogatila in oplemenitila ga. Sonja Bercko Eisenreich, ki zna s svojo toplino nastopa pripraviti ob-

činstvo do tega, da prisluhne res zbrano, da v njenih besedah zazna bistvo namena in pomena večera. V Vili Mayer je bil res prekrasen, čudovit in navdihujoč večer, ki bo morda postal skozi vsa leta stalnica ob mednarodnem dnevu bele palice. Slepih, ki so ustvarjalni na tak ali drugačen način, je zares veliko. Kakovost njihovega ustvarjanja je velika, pogosto presega kakovost polnočutnih ustvarjalcev.

SEBASTJAN KAMENIK

Zgodba o prijateljstvu

Osnovno šola Franja Malgaja Šentjur so v začetku oktobra obiskali učenci in učitelji OŠ Emilije Ostojić iz srbske Požege. Zanje smo pripravili izmenjavo s številnimi zanimivimi dejavnostmi. Od svojih prijateljev smo se poslovili v petek, 11. oktobra, in si obljubili, da se spet srečamo aprila prihodnje leto.

V nedeljo, 6. oktobra, zvečer smo učitelji, učenci in starši pričakali naše goste. Najbolj vznemirjeni so bili učenci, saj so se z vrstniki videli prvič. A niso potrebovali veliko časa, pogovor je hitro stekel, dogovorili so se, kdo bo koga gostil,

in že delali načrte, kam vse bodo šli, kaj vse bodo počeli. Seveda niso bili prepuščeni sami sebi, teden je bil skrbno načrtovan.

V ponedeljek so dopoldne preživeli v šoli, z veseljem so prisostvovali pouku in tako sklepali številna prijateljstva z drugimi učenci naše šole. Pri pouku angleščine, biologije, likovne umetnosti, športa, matematike ... so bili prisotni tudi srbski učitelji in so tako z našimi učitelji izmenjali izkušnje.

Torkovo dopoldne je bilo športno obarvano, saj smo imeli športni dan. Fantje so tekmovali v nogometu in košarki, dekleta so tekmovala v odbojki. Na koncu so odigrali tekmo v odbojki naši učenci proti učencem iz Požege. Rezultat ni bil pomemben, pomembna sta bila druženje in tekmovalni duh, ki se je prebudil v vseh. Učitelji so svoje športne spretnosti pokazali v igranju namiznega tenisa, nekateri so se z učenci pomerili tudi v igri košarke. Športni dan se je končal z obiskom župana mag. Marka Diacija, ki se je z veseljem odzval našemu

vabilu in pozdravil goste, saj smo sodelovanje med šolami obudili prav na pobudo občine in našega župana.

Od plesa do izletov

Ob peti uri smo se zbrali v šoli na šolskem plesu. Naši gostje so bili nad organizacijo zelo navdušeni, poskrbljeno je bilo za hrano in pijačo, srbski učenci so se hitro pomešali med naše in uživali v glasbi in plesu.

V sredo smo goste z vlakom popeljali v Ljubljano. Že vožnja z vlakom je bila zanje posebno doživetje, uživali so tudi v našem glavnem mestu. Sprehodili smo se po starem mestnem jedru, jim na Prešernovem trgu predstavili našega največjega pesnika, se povzpeli na grad in si privoščili kosilo v McDonaldsu. Seveda so imeli čas tudi za nakupovanje, kar so s pridom izkoristili.

Načrte za četrtek smo na željo učencev nekoliko spremenili, ti so namreč želeli še eno dopoldne preživeti v šoli, z vrstniki. Tako smo se v Rogaško Slatino odpravili samo učitelji. Ta majhen turistični kraj jih je

zelo prevzel. Sprehodili smo se skozi park, pili zdravilno vodo iz izvira, se ustavili pri Pegazovem kipu, kjer smo izvedeli vse o nastanku kraja, na koncu pa smo se povzpeli na razgledni stolp, od koder smo imeli prekrasen pogled na bližnjo in daljno okolico. Tudi nad Termami Olimje, kamor smo jih odpeljali na popoldansko razvajanje, so bili zelo navdušeni. Petek, zadnji dan obiska, dan slovesa, je bil za vse zelo težek. Seveda je bilo tudi tokrat najtežje za učence, pet dni je bilo dovolj, da so se spletle vezi prijateljstva. Objemi, obljube, da se bodo slišali, videli, da se ne bodo pozabili ..., in že so jim mahali v slovo.

Preživeli smo še en nepozaben teden, ki nikakor ne bi bil tako pester brez gostoljubnih otrok – Urške, Đorda, Lee, Amine, Vida, Matjaža – in njihovih staršev. Seveda ne smemo pozabiti donatorjev, s pomočjo katerih smo lahko gostom pokazali delček naše lepe dežele in poskrbeli zanje tako, da jim bo obisk ostal v lepem spominu.

JASNA DREŠČEK

Tabor za dijake prvega letnika gimnazije

Šolski center Rogaška Slatina je za dijake novince ob začetku šolskega leta organiziral dvodnevni tabor, da bi bolje spoznali nove sošolce in sošolke ter da bi se znotraj oddelka in med programoma povezali dijaki splošne in športne gimnazije.

Po prihodu na Boč nas je pozdravil oskrbnik tamkajšnjega planinskega doma Oliver Cobec ter nam predstavil hišni red in pravila vedenja v planinskem domu. Dijaki smo se namestili v sobah ter pojedli dobro kosilo, nato smo popoldanski čas posvetili delavnici preživetja v naravi z vaditeljema iz šole preživetja. Dijaki smo sodelovali v zanimivih pogovorih, ki so spodbujali razmišljanje in kritično mišljenje v čisto življenjskih situacijah, ki bi se lahko pripetile nam vsem, recimo na taborjenju, ob pohodniških dejavnostih v gorah, ob potresu ali pri prometni nesreči, kjer bi morali pomagati ponesrečencem.

Teorijo smo nadgradili tudi s praktičnimi dejavnostmi, saj smo se naučili, kako izde-

lamo improvizirana nosila in zaščitimo poškodovanca ter ga s skupnimi močmi prenesemo na varno. Inštruktorja preživetja v naravi sta nas razporedila v tri skupine, nam pokazala postopek izdelave nosil, nato smo skupine tekmoval v natančnosti izvedbe naloge. Vse skupine smo »ponesrečenca« uspele varno prenesti nazaj do izhodiščne točke, pri čemer so bile minute opravljanja izziva tudi polne smeha, prevzemanja pobude, organiziranja sošolcev z jasnimi in nedvoumnimi navodili, vezanja in popravljanja vozlov, opremljanja ležišča na nosilih z odejo in s šotorskim krilom ter z izbiranjem udeleženca v vlogi ponesrečenca, ki ga je bilo treba varno zaščitene prenesti po poligonu nazaj do izhodišča izziva.

Tudi spoznavne in družabne igre

Dijaki smo nato dobili nov izziv – postaviti smo morali bivak, pri čemer smo morali napeti vse sile in sodelovati vsi, če smo želeli postaviti takšno strukturo, ki bi nam za-

res nudila zavetje, ko narava ponoči oživi. Sledilo je malce sprostitve ob igrah z žogami in ob večerji, nato smo ob tabornem ognju uživali v medgeneracijskem druženju z učenci tretjega razreda OŠ Artiče. Naučili smo se še ene zelo uporabne veščine – kako prižgati taborni ogenj s pomočjo tega, kar najdemo v naravi, in kako ogenj ohraniti ter vzdrževati. Ob zvokih kitare in pesmih je druženje ob tabornem ognju trajalo še dolgo v noč.

Tabor se je naslednji dan po zajtrku nadaljeval z delavnicami, ki so jih za nas v mešanih skupinah pripravile profesorice Anja Banković, Tatjana Cirer, Lidija Posilović in Maja Marija Sedmak. Dijaki smo se po krožnem sistemu preizkusili v različnih spoznavnih in socialnih igrah. Ob tem smo sošolce in sošolke še bolje spoznali ter stkali vezi prijateljstva, zaupanja in sodelovanja, ki se bodo med šolskim letom samo še krepile in ustvarjale povezane razrede oz. novo generacijo dijakov ŠCRS.

JOŠT VAUKAN, 1. a-letnik

Podpisali listino sodelovanja in prijateljstva

V soboto, 12. oktobra, smo se člani Območnega združenja slovenskih častnikov Šentjur odpravili na Hrvaško, natančneje v Koprivnico. Društvo prostovoljcev in veteranov domovinske vojne Koprivnica nas je povabilo na podpis listine o sodelovanju in prijateljstvu.

Že kar nekaj let na različne načine tesno sodelujemo z omenjenim društvom. Udeležujemo se strelskih tekmovanj in obiskov ter sodelujemo pri skupnih projektih. Eden takšnih projektov je bil v času, ko je mesto Petrinja

na Hrvaškem prizadel močan potres. Takrat smo z nekaterimi člani združenja častnikov stopili skupaj ob pomoči Društva likovnih ustvarjalcev Rifnik Šentjur ter uspeli organizirati humanitarno akcijo.

Preteklo soboto smo se z veseljem odzvali povabilu k podpisu listine. Organizatorji podpisa so za nas pripravili čudovit dan. Skupaj smo si pogledali znamenitosti mesta Koprivnica, šli na ogled podjetja Podravka ter si ogledali še razstavo slikarske umetnosti naiva v Hlebinah in dvorec Đurđevac. Resnično nas ve-

seli, da smo lahko podpisali listino. V veliko zadovoljstvo nam je, da bomo lahko še naprej uspešno sodelovali in tkali prijateljstva. Nismo pa bili edini, s katerimi je Društvo prostovoljcev in veteranov domovinske vojne Koprivnica podpisalo listino. Listino so podpisala še tri prijateljska društva, in sicer Nagitada iz Madžarske, Usor iz Bosne ter Veterani vojne za Slovenijo iz Ormoža. Podpisu so prisostvovali še predstavniki drugih društev ter predstavniki koprivniške občine.

MARTIN ČATER

Obilna letina v sadovnjaku kozjanskega parka

V Kozjanskem parku smo pred časom doživeli prav poseben dogodek – naš kolekcijski sadovnjak je prvič obrodil v izjemnem obilju. Pod krošnjami dreves v sadovnjaku na Gradišču, kjer uspeva kar 125 različnih sort jablan in 60 sort hrušk, smo se zbrali, da bi proslavili to čudovito letino.

Sadovnjak Kozjanskega parka, ki je registrirana genska banka, nosi dragoceno dediščino avtohtonih sort, katerih sadove so v ponedeljek okusili tudi otroci bližnje osnovne šole.

K sodelovanju smo povabili učence Osnovne šole Kozje, ki so se z veseljem odzvali. Otroci so pod vodstvom mentorice Lidije Čepin marljivo obirali jabolka, ki so jih ob koncu odnesli v šolo za zdrav obrok, iz preostalega sadja pa bomo v parku pripravili svež sok, ki bo dobrodošla jesenska osvežitev v šolskih klopih. Med pobiranjem so imeli otroci priložnost spoznati in okusiti nekaj tradicionalnih kozjanskih sort jabolk, ki jih danes skoraj ne najdemo več.

Direktorica Kozjanskega parka mag. Valerija Slemenšek in Adrijan Černelč, agronom, sta zbranim predstavila poslanstvo Kozjanskega parka in prizadevanja za ohranjanje travniških sadovnjakov, ki niso le vir sadja, temveč tudi izjemno bogato

okolje za številne živalske in rastlinske vrste.

Dogodek je s prisotnostjo počastila tudi županja Občine Kozje Milenca Krajnc, ki že vrsto let podpira prizadevanja Kozjanskega parka. Zaradi odličnega odziva in veselja, ki

ga je dogodek prinesel, smo se odločili, da bo postala ta akcija tradicionalna – tako bomo še naprej obujali vezi med ljudmi, naravo in dediščino, ki jo ohranjamo za prihodnje generacije.

MOJCA VALENČAK

Dejavni v barviti jeseni

Jesen je za marsikoga najlepši letni čas, ki nas razvaja z različnimi darovi in barvitostjo. Pri kuharski urici nam je prostovoljka Cvetka Koradžija pripravila jabolčno in bučno pito, oboje iz domačih sestavin. Stanovalci so tradicionalno obiskali Grilovo kapelo, kjer so nabrali kostanj za kostanjev piknik. Stanovalke skupine Zarja so pripravile kostanje za peko, nekaj smo jih skuhal. Brez dobrega mošta tudi kostanji niso tako sladki. Sladek muškat nakazuje odlično vinsko letino in se je h kostanjem odlično podal. Vse skupaj smo popestrili s petjem ljudskih pesmi.

Nikoli nismo prestari, da se naučimo česa novega. V slatinski podružnici podjetja Mavida domovi veliko telovadimo in smo dejavni, zato smo veseli in še toliko bolj navdušeni, kadar obiščemo trening kakšnega lokalnega

kluba. Tokrat smo spoznali zelo zanimiv šport – karate. Odpravili smo se v II. OŠ Rogaška Slatina, kjer treninge izvaja Karate klub Kozjansko in Obsotelje. Sprejela sta nas glavni trener in predsednik kluba Miha Romih ter Suza-

na Ravnikar. Naši stanovalci so bili navdušeni že med opazovanjem ogrevanja različnih generacij karateistov. Miha je predstavil karate, nato so malce presenečeni morali v akcijo tudi naši stanovalci. Najprej so se ogreli, nato so prešli na osnove karateja. Stanovalci so trening vzeli resno in pokazali, da so kljub različnim zdravstvenim težavam pravi športniki. V nadaljevanju so uživali ob opazovanju karateistov, ki so pokazali različne tehnike. Polni pozitivnih vtisov smo se vrnili domov. Hvala Mihi in Suzani za trud in čas, ki sta ga namenila našim stanovalcem.

VALENTINA JECL

Kronoterm – Že prvi prototipi toplotnih črpalk so pritegnili pozornost

Slovenska zgodba o tehnološkem inovatorju iz garaže

Pred 35 leti je v majhni garaži v Savinjski dolini Rudi Kronovšek s svojo neomajno vizijo in izjemno predanostjo postavil temelje podjetja, ki je kasneje postalo sinonim za inovacije na področju ogrevalnih sistemov – Kronoterm. Danes Kronoterm ni le vodilno podjetje v Sloveniji, temveč je eden najpomembnejših igralcev v Evropi na področju toplotnih črpalk.

Začetki podjetja Kronoterm segajo v leto 1976, ko je Rudi Kronovšek razvil svojo prvo sanitarno toplotno črpalko. Z ženo Cvetko se je leta 1990 podal v samostojne podjetniške vode in ustanovil njuno prvo podjetje, takrat Termo-tehnika, d. o. o. V garaži, kjer je Rudi z neizmereno strastjo začel svoj podjetniški podvig, so nastali prvi prototipi toplotnih črpalk, ki so hitro pritegnili pozornost zaradi svoje kakovosti in inovativnosti. Podjetje je hitro raslo in pridobilo zaupanje strank ter v le nekaj letih začelo lastno testiranje proizvodov. To testiranje je še danes pomembna prednost gospodarske družbe Kronoterm. Leta 2010 je podjetje prevzela nova generacija – vodnje družinskega podjetja je Rudi predal sinu Bogdanu Kronovšku, pod okriljem katerega še naprej piše izjemne uspehe.

Izdelano s ponosom v Sloveniji

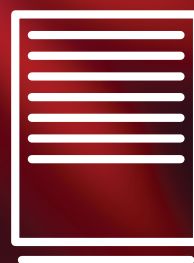
Danes Kronoterm ponosno proizvaja vse svoje izdelke v Sloveniji in z njimi postavlja smernice po vsej Evropi. Vsaka toplotna črpalka Kronoterm je namreč v celoti izdelana v poslovnem objektu v Savinjski dolini. Za brezhibnost črpalk skrbijo lokalni zaposleni, pri izdelavi se trudijo uporabiti čim več materialov slovenskih proizvajalcev. S tem podpirajo domačo industrijo in ustvarjajo trajnostne rešitve.

Lasten razvoj in laboratorij

Ponos podjetja je prav tako lasten razvoj proizvodov, ki ga vodita inovativnost in brezkompromisna uporaba najboljših materialov in tehnologij prihodnosti. V njihovi poslovni stavbi je tudi laboratorij za testiranja s tehnologijo najvišjega razreda. V tem laboratoriju včasih sneži tudi poleti, da zaposleni zagotovijo, da so njihove toplotne črpalke pripravljene na ostre alpske zime. Predvsem tam skrbijo za natančno testiranje vsake toplotne črpalke, ki zapusti proizvodnjo, in za zagotavljanje najvišje kakovosti izdelkov.

KRONOTERM 1976

TOPLOTNE ČRPALKE

IZBERITE
SLOVENSKI
RAZVOJ & PROIZVODNJO

POKLIČITE 080 23 22

»Nekatere največje tehnološke zgodbe na svetu so se začele prav v domači garaži. Tudi Rudi Kronovšek je začel v garaži in iz tega ustvaril nekaj velikega,« pravijo v podjetju Kronoterm.

klikni!

BiRObit

VSE ZA PISARNO

- Prodaja, najem in servis multifunkcijskih naprav
- Celovita ponudba pisarniškega materiala

W: birobot.si
T: (03) 425 6100

Menjalnica Žnidars, Gosposka ulica 7, Celje.

**Odkup neveljavnih starih
švicarskih frankov serije 8!**
Samo do konca novembra 2024!

03 490 03 36

www.znidars.com

www.kamra.si

ZGODBE IZ DOMOZNANSKE KAMRE

Rubriko ureja Osrednja
knjižnica Celje.

Čitalnica in knjižničarstvo na Vranskem (11)

Ohranjene kopije zapisnikov nam poročajo o delovanju vranske čitalnice in knjižnice do leta 1933, potem pa se končajo. Med drugo svetovno vojno knjižnica ni delovala. Na začetku 50-ih let 20. stoletja pa je v Savinjskem vestniku izšel obširen članek o vranski knjižnici.

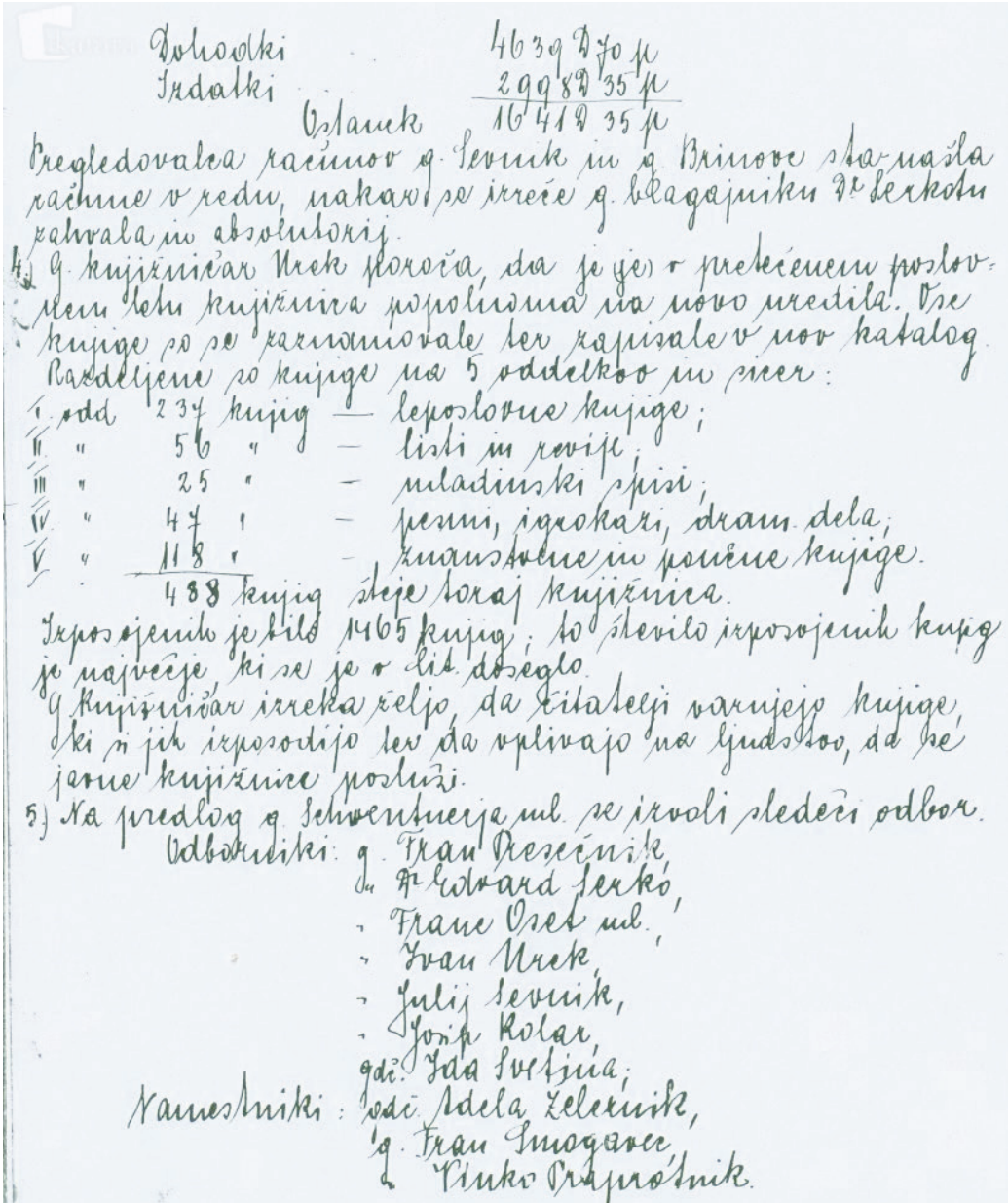
Savinjski vestnik je leta 1952 v številki 4 objavil obsežen članek o zgodovini in delovanju vranske knjižnice. Piše, da »... zgodovina ljudske knjižnice Vransko sega v leto 1869. Ohranjeno je vabilo k slovesnemu odprtju, ki je bilo 31. januarja 1869. Program, ki se je takrat izvajal, dokazuje nacionalno zavednost tedanjih Vrančanov. Izvajali so na primer »Ilirija oživljena« in »Srbine tužni« ... Knjižnica je izvajala uspešno kulturno in narodnostno misijo ravno v času, ko so tudi na Vranskem hoteli ustanoviti Schulvereine. Bila je shajališče vseh zavednih vaščanov. Znana so silvestrovanja v mali dvorani Smogavčeve gostilne. Prirejali so prireditve in noveletne alegorične slike, ki jih je v zadnjem času dolga leta pripravljala Anica dr. Šerkova. Član te knjižnice, ki je ena najstarejših v Sloveniji, je bil tudi djakovski škof J. J. Strossmayer. Knjižnica se

je vzdrževala iz članarine, izposojevalnine in letnega prispevka Posojilnice na Vranskem. Na šefanje so prirejali tombole. Do okupacije je knjižnica imela že 1348 knjig. Zasluge za to nosita poleg članov vodstva tudi knjižničarki Jakšetova in Kramarjeva ... Do leta 1931 je knjižnica uživala gostoljubje Šentakovih dedičev. Ko so ti odpovedali, bi bila ustanova na »cesti«, če bi takratni župan Otten-schlager ne dovolil, da se nastani v občinski hiši. Pozneje je politični veter drugače zapihal in knjižnica bi se morala spet seliti na cesto, če bi tajnik dr. Edvard Šerko s pomočjo celotnega odbora ne dosegel z učinkovitim protestom nadaljnega pristanka občinske uprave ... Okupator je skoraj vso knjižnico uničil. Ohranilo se je le nekaj knjig pri posameznih članih. Po osvoboditvi je bila obnova knjižnice zelo težka. Veliko zaslugo za ponovno ureditev imata

obe knjižničarki ... Knjižnica ima danes 665 knjig. Lani si je 424 bralcev izposodilo 1181 knjig. Knjižnica se tudi sedaj vzdržuje iz članarine in izposojevalnine. KLO, ki je lastnik knjižnice, je postavil v proračun za knjižnico 5000 din, kar pa so v Celju črtali. Edini večji dohodek je prejela knjižnica od KZ Vransko, ki ji je darovala 5000 din iz dobička. Ta denar bo porabljen za vezavo knjig, za nakup novih pa bo bore malo ostalo. Bilo bi prav, da bi to kulturno-prosvetno ustanovo na Vranskem podprli, da bi dočkala 100 letnico svojega obstoja v drugačni luči. Skrbeti bo tudi treba za naraščaj knjižničarjev, prav tako za uglednejše prostore. Danes uživa knjižnica gostoljubje v pisarni Krajevnihi podjetij.»

Se nadaljuje.
Karmen Kreže,
Medobčinska splošna
knjižnica Žalec

Iz zapisnika občnega zbora dne 14.
prosinca 1923

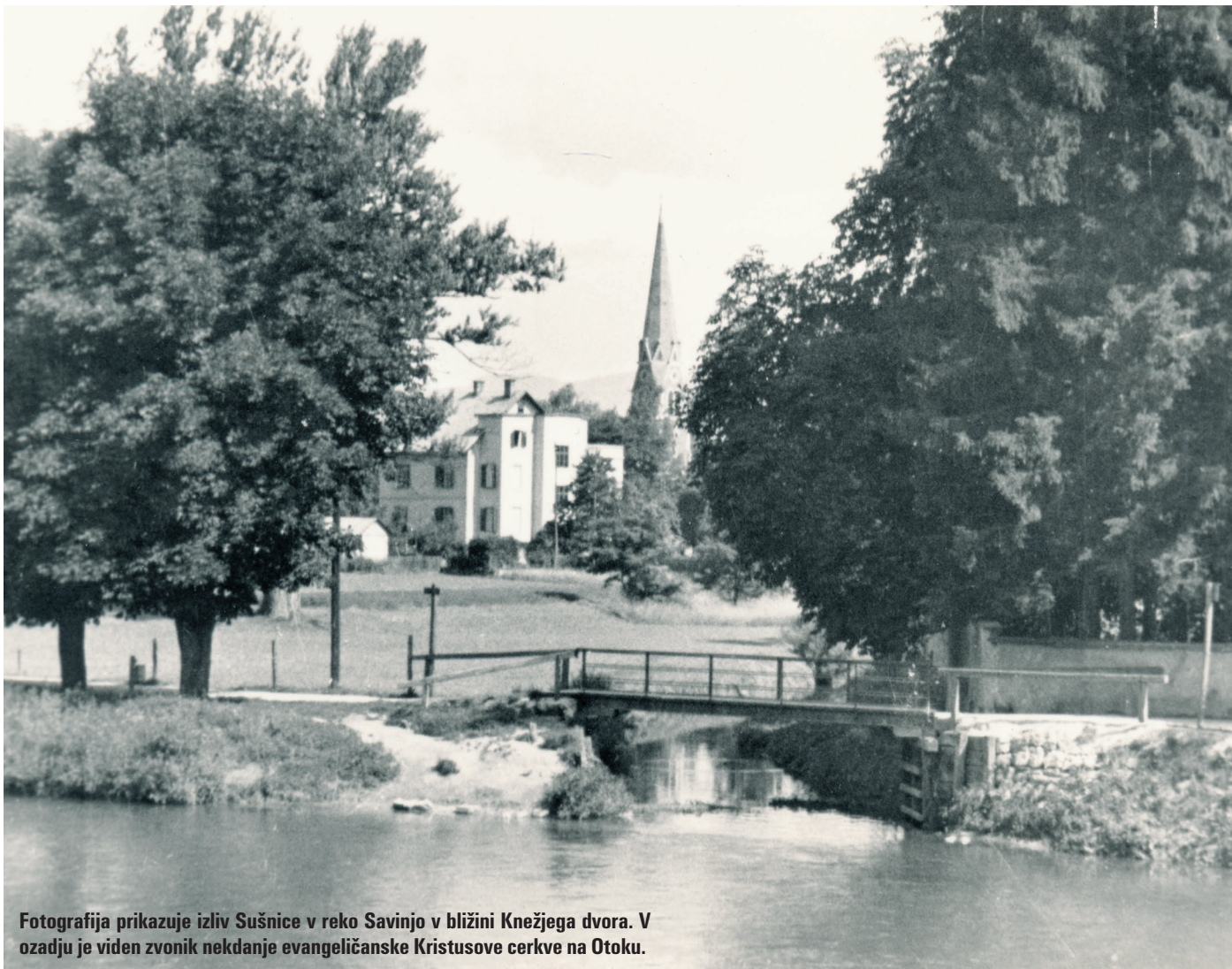

ALBUM S CELJSKEGA: OKTOBER – MESEC POŽARNE VARNOSTI

Izliv Sušnice v reko Savinjo, 1930–1940

Fotograf Viktor Berk, uslužbenec v Pokrajinskem muzeju Celje, je izdelal fotografijo na osnovi plošče, ki jo je pridobil poleti 1945 iz ateljeja Martini.

Mestni park; 1930–40, fotopapir, črno-bela preslikava, 10,5 x 14,9 cm, fotograf: Foto Martini, Celje, PMC, inv. št. F 27.

Fotografija prikazuje izliv Sušnice v reko Savinjo v bližini Knežjega dvora. V ozadju je viden zvonik nekdanje evangeličanske Kristusove cerkve na Otoku.

Pripravila: Damir Žerič in Nataša
Žmaher, Pokrajinski muzej Celje

Rubriko pripravlja: Domoznanski oddelek Osrednje
knjižnice Celje
INFO: srecko.macek@knjiznica-celje.si
Medijski pokrovitelj: Novi tednik
Vir: www.kamra.si, Album Slovenije
– osebni spomini 20. st.

NAJ.VIŽA

narodnozabavna TV oddaja

**Vsak četrtek
ob 20.00
na programu
VTV
Vaše televizije**

VTV - Vaša televizija, Žarova c. 10, Velenje
t.: 03 898 60 00, vtv.studio@siol.net
www.vtvstudio.com
www.youtube.com/vtvstudioslo
www.facebook.com/najviza

Ste slišali kako dobro šalo? Pošljite nam jo na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje ali na mail tajnistvo@nt-rc.si in če se bo tudi nam zdelo smešna, jo bomo objavili.

Zvestoba

Prodajalec v trgovini z živalmi na vprašanje stranke, ali je pes, ki ga je izbrala, tudi zvest, odvrne: »Pa še kako! Že petkrat sem ga prodal, pa je še zmeraj prišel nazaj!«

Življenje

Dve bolhi, skriti v dlaki nekega hišnega psa, se pogovarjata. Prva vpraša drugo: »Ti, ali misliš, da življenje obstaja tudi na drugih psih?«

Inteligenca

Na klopki v parku sedita možakar in pes ter igrata šah. Mimo pride neka ženska in pravi: »Vidim, da imate zelo inteligentnega psa!«
»Ah, kje pa! Zmeraj izgubi!«

Pismonoša

Gospod Novak prejme prvo nagrado na tekmovanju golobov pismonoš. Novinarji ga vprašajo: »Povejte nam, v čem je skrivnost, da so vaši golobi tako hitri in točni?«
Novak odgovori: »Čisto preprosto: križam jih s papagaji, da znajo vprašati za pot!«

Loto

Dve bolhi igrata loto in ena zadene 500 evrov.
»Kaj boš naredila s tem denarjem?« jo vpraša druga.
»Kupila si bom rodovniškega psa, ki bo samo moj!«

Pulz

Zdravnik: »Vaš pulz je strašno počasen.«
Lenuh: »Nič hudega, saj se mi nikamor ne mudi.«

Brodolom

Dva prijatelja doživita brodolom. Prvi z olajšanjem pravi drugemu: »Bodiva vesela, da nisva kupila povratne karte!«

Blazina

Janez pripoveduje prijatelju: »Lani sem ženi za rojstni dan kupil zračno blazino.«
»Kaj pa letos?«
»Letos jo bom napihnil.«

Policist

»Kako razženeš množico?« vprašajo mladega policista pri izpitu.
»Snameš kapo in začneš pobirati prostovoljne prispevke.«

»Račun za električno
Olje na platnu

novi tednik

Prvi v regiji

Danes je končno prispela lesena hiša iz Ikee. Samo sestaviti jo moram.

Kam gre ta svet?
Rožnata torbica z rumeno obleko!

Nov statusni simbol

Najbolj varen sistem
proti kraji na plaži

Oven

Začeli vas bodo mučiti dvomi v partnerja, ki se jih ne boste mogli zlahka znebiti. Čeprav ste po navadi oseba, ki se rada takoj sooči s težavami in stopi v akcijo, se boste tokrat obotavljali, kot bi hoteli zbrati več dokazov. Tako boste le največji sovražnik samemu sebi, saj boste energijo porabljali za preobliko premišljevanja, premikov pa ne bo, dokler o tem ne boste spregovorili na glas. Ne potrebujete veliko, v naslednjem tednu vam bodo zvezde sijale ob strani.

Bik

Težko boste brzdali svoja čustva, hkrati pa boste navzven delovali povsem mirno in prizemljeno, čeprav v vas divjajo viharji. Iz ene skrajnosti boste nihali v drugo in tako določene osebe sploh ne boste mogli videti v pravi luči. Le zdelo se vam bo, da ste vi tisti, ki več vlagate v odnos. Če se želite umiriti, počakajte, da minejo dnevi okoli petkovega mlaja, vzemite si čas za premislek in v naslednjem tednu storite korake naprej. To bo prineslo tudi jasnost.

Dvojčka

Hrepenite po spremembah, ki bi vam polepšale življenje, po romantiki, po ljubezni. Spraševali se boste, od kod občutek, da toliko vlagate, dobivate pa tako malo, a preden se boste začeli ukvarjati z drugimi, bo treba pomesti pred lastnim pragom. Soočite se s svojimi mislimi in občutki, potem o njih spregovorite, da boste razumeli, kaj lahko storite. Naslednji teden prinaša upanje in nove začetke, ki naj temeljijo na razumevanju sebe, ne drugih. Čas je, da vlagate vase.

Rak

Pogrešali boste zabavo, a ne tisto hrupno in veseljaško, pač pa zabavo v dvoje, druženje v intimi, šepetanje na blazini. Razpoloženi boste za avanture, a od vaših velikih idej, kako se imeti dobro, ne bo ostalo ničesar, če se za to ne boste potrudili. Tokrat boste vi tisti, od katerega je najbolj odvisno, kakšno ljubezensko življenje boste imeli. Če si želite biti zapeljani, zapeljajte. A samo z besedami ne boste prišli daleč. Tudi velika količina dela vam ne bo v pomoč.

Lev

Zvesto, celo togo, se boste oklepali svojih prepričanj in vrednot. Dokler vam bo to prinašalo dobiček in uspeh, vam ne bo preveč mar za mnenje drugih, tudi najbližjih ne, saj boste videli samo sebe. A zvezde pravijo, da ne bodite preveč zaupljivi do svoje sreče in ne zaupajte naivno vsakomur, ki je v vaši družbi zaradi zabave ali denarja. Nekaj svojega časa raje namenite razmisleku, ali so vsi ljudje res enako pomembni v vašem življenju. Zagotovo boste našli razlike.

Devica

Kadar si želite, da se stvari izboljšajo, ste pripravljeni na marsikaj, predvsem pa na odprt pogovor, vendar tokrat ne pričakujte, da bodo zadeve stele tako gladko. Določene osebe okoli vas vam bodo prikrivale vsa dejstva, zato boste morali sami najti pot, kako do prave slike, kar vas bo močno razburilo in užalilo. Nekateri odnosi, predvsem na delovnem mestu, se bodo spremenili. Več veselja in strasti boste našli v ljubezni, za katero si boste želeli več časa.

Tehtnica

V tem tednu bo najbolj v ospredju ljubezensko življenje, ki ga bodo kazili izbruhi ljubosumja, bodisi vaši bodisi tuji. Že po petku sledi izboljšanje in pomiritev strasti ter čas za nove trenutke nežnosti. Če boste opravili s svojimi dvomi, je pred vami čudovito romantičen konec tedna, ki vas bo pripravil na nove izzive, ki prihajajo. Na delovnem mestu se bo zgodil hiter preobrat, ki vam bo prinesel nekaj dobička, hkrati pa bo preizkušnja zvestobe in nov začetek.

Škorpion

Iz malih upov bodo zrastle velike sanje, iz sanj še večji načrti in kmalu boste zreli za nove korake. Novih izzivov se ne boste ustrašili, ampak si boste poiskali zaveznike, s katerimi jih lahko uspešno izpeljete in se veselite premikov na vaši poslovni poti. Našli se bodo ljudje, ki vam uspeha bolj ali manj odkrito ne bodo privoščili, vendar se ne menite zanje. Iz vsake situacije poskusite zase potegniti le najboljše. V ljubezni vas čaka prijetno presenečenje.

Strelec

Ugotovili ste, da ni vredno ves čas meriti moči s svetom in dokazovati, kdo je boljši, ampak je bolje zaupati v svoje sposobnosti in kanček sreče, pa se bodo stvari zmeraj uredile. Tokrat vam pri tem lahko pomaga pogovor z izkušeno osebo, ki bo ponudila nasvet. V ljubezni boste iz trenutne zadržanosti kmalu prekopili na vlogo strastnega ljubimca, pripravljeni na nove začetke, tudi če ne bodo zmeraj idealni. Zaupate vase in veste, da boste zmogli vse napore.

Kozorog

Ko boste že mislili, da nihče ne opazi vašega truda, bo skoraj čez noč prišlo do hitrega preobrata na bolje, tako poslovno kot zasebno. Pri delu se bodo pojavile nove priložnosti, ki vam bodo prinesle dobiček, če se boste hitro odzvali in pokazali, kaj zmorete. V ljubezni bo prišlo samo od sebe do velikega premika na bolje, s katerim pa ne boste znali vedno ravnati. Če ne boste zadržani do sebe in partnerja, ampak boste nastopili z odprtimi srcem, vas čakajo lepi časi.

Vodnar

Dolgo časa ste bili zadovoljni z malim, pomembno je bilo, da je poskrbljeno za druge, zdaj pa se bo to spremenilo. Brez veliko hrupa, in ne da bi koga vprašali za mnenje, boste sebe postavili na prvo mesto. Ne boste se ozirali več nazaj. Skrb zase bo zdaj na prvem mestu, pri tem pa boste morali paziti, da ne boste postali povsem hladni in odtujeni od okolice. V stvareh morate najti pravo ravnovesje, predvsem pa veselje do življenja. Če je le mogoče, potujite.

Ribi

Postavljeni boste pred niz naporovnih dogodkov v življenju, povsod boste gasili požare in zdelo se vam bo, da ste sami za vse. To bo pri partnerju povzročilo užaljenost, saj ne bo razumel, kako ne vidite, kdo se zares trudi. Z malce dobre volje boste stvar doma hitro spravili v red, kar vam bo dalo dovolj energije, da na poslovnem področju opravite z ljudmi, ki vam ne privoščijo dobro, ampak vam celo škodijo. Potem se boste lahko prepustili romantičnemu plesu v dvoje.

Horoskop je pripravila astrologinja Zarja
(astrologijaintarot@usodavkartah.com)

Nagradna križanka

Nehaj me prekinjati, ko se trudim, da bi si izbral najbolj ustreznega ...

3K	AFRIŠKI ANTILOPI S TEMNIMI LISAMI	AVSTRALSKI MEDVEDKI	MAJHNA OTROKA	OLIMPUŠKE IGRE	MOJ, ..., NJEN	RISOVA SAMICA	NEPRAVILEN, NEREDEN	GOSTINSKA DELAVKA
SLOVENSKI BALETNIK IN KOREOGRAFI					16			
4								
SPodbudi, NAVDUŠI								
DVOJICA				PRIPADNIK OSETOV				
ANG. SERIJA: ALO ...				NARODNA: JAGER PA ...	8			
ORNELLA MUTI				GRŠKI BOG VETROV				
			14		NAMESTIM SADIKE V ZEMLJO	URAD ZA KEMIČALJE		
				1		DELA ANALIZE		
RIMSKA 2005				ORODJA ZA KOPANJE KOŽNA ZAJEDAVCA				
STOLPNICE GA PREPREČUJEJO			20	NEKDANJA STRANKA MIRA CERARJA			17	
GLAS OB STRELI				VRSTA PLAŠČA MLADI RAZISKOVALEC	13	SLOVENSKI PEVEC PLESTENJAK		7
ŽENA FREDA KREMENČKA	15					AM. IGRALEC BALDWIN		
REDKEJŠA KRVNA SKUPINA		PREHOD IZ NOČI V DAN	NEMŠKI AVTO	TI SI MALA PREPELICA, ECI, PEČI, ...	19	KRAJ PRI KIDRIČEVEM		
GORSKA ŽIVAL				MANUSKRIP		ESKIM		
Povsod z vami	DRDRALO					PREMAZ ZA LES	ČEBELI PODOBNA ŽUŽELKA	18
	STRNIŠČE		12					TEŽKE 6 t ... VAS JE PRI ŽALCU
SLUŽI ZA IZDELAVO METEL				JAZ GREM OD LJUBCE SVOJE VES TRUDEN IN ...				6
KLADA ZA SEKANJE				SL. IGRALEC (PRIMOŽ)	2	ZAPOREDNI ČRKI	ARISTOTEL ONASSIS	9
				ANDERSEN: GRDI R...EK			STEVE JOBS	
RUDOLF MAISTER		OSNOVNI DELEC	POLOŽAJ PRI SAHU IT. POLITIK PRODI			LADUSKA KABINA		
						NEKD. IME GL. MESTA KAZAHSTANA		
NEPREDVIDENOST					10	KOSILO		ČEPONOŽEC JE PLANKTONSKI ...
3K	Ključno ZRNO TROSOVK VSEKANJE			MUZEJ MODERNE UMETNOSTI V NEW YORKU		PALESTINSKI PREDSEDNIK (MAHMUD) BRENCELJ		
PRED NJIM NAS ŠČITI MIŠNI ALARM				SLIŠAL SEM PRAV MILI GLAS, SE ...	3		NEZNANKA V MATEMATIKI	
VSE PREJ KOT LAČNA				OŽIVI			IZLOČEK ŽLEZ SLINAVK	
				JAZ, TI, ...			RUSKA JE-DRSKA POD-MORNICA RUTENU	
ODDELEK, KI SKRBI ZA INVENTAR						IVAN TAVČAR JE AVTOR VISOŠKE ...		
TOPOVSKO STRELJANJE (POG.)						VDENEMO GA V ŠIVANKO		11

SUDOKU 646															
9				3										4	
6					7									2	
1					8										
	7	8		6	9							3			
	5											7			
2					1							5			
				3	8						9				
			4	1							7				
8		6									1				

SUDOKU 337															
	2			5										9	
				8	6										
	9													4	
		3	9							7	5				
		7		1	5	6									
		4			7	2									
8				6	2										
1				4						5	8	2			
4				5							1				

REŠITEV SUDOKU 645

6	3	1	9	8	5	4	7	2
5	8	4	7	3	2	9	6	1
2	9	7	6	1	4	3	8	5
8	7	9	1	2	6	5	4	3
1	5	2	8	4	3	7	9	6
3	4	6	5	7	9	1	2	8
7	6	8	4	5	1	2	3	9
4	1	3	2	9	8	6	5	7
9	2	5	3	6	7	8	1	4

REŠITEV SUDOKU 336

7	3	6	4	2	9	1	5	8
1	4	8	7	6	5	2	3	9
2	5	9	1	3	8	7	6	4
6	1	3	9	7	2	4	8	5
8	7	4	6	5	1	9	2	3
5	9	2	8	4	3	6	7	1
9	2	1	3	8	7	5	4	6
4	8	7	5	9	6	3	1	2
3	6	5	2	1	4	8	9	7

V naših križankah

odmeva pesem in bodri duha.

Križanke po meri reševalcev. Ker si zaslužite najboljše.

www.trik.si

3K

Nagradni razpis:

Nagradni razpis: 1., 2. in 3. nagrada, majica Novega tednika & Radia Celje.

Geslo iz številke 43: Nogometna vročica v zraku

Izid žrebanja:

1., 2. in 3. nagrado (majico Novega tednika & Radia Celje) prejmejo: Terezija Fridl s Teharja, Klemen Ocvirk iz Jurkloštra in Martin Jošt iz Vojnika.

Nagrajencem čestitamo. Nagrade lahko dvignejo osebo na oglasnem oddelku Novega tednika in Radia Celje v obdobju enega meseca.

novi tednik

Vedno z menoj!

radio celje

Upoštevali bomo rešitve na kuponu, ki ga lahko pošljete po pošti ali prinesete v uredništvo. Geslo lahko pošljete tudi po elektronski pošti na naslov tajnistvo@nt-rc.si.

KUPON

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20				

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

E-naslov: _____

Obkrožite: a) sem naročnik b) občasni bralec Novega tednika

Telefon: _____

Velikost majice (obkrožite): S M L XL XXL

Podpis: _____

S podpisom tega kupona dovoljujem, da upravitelj podatkov, podjetje NT&RC, uporablja in shranjuje posredovane osebne podatke v skladu z veljavnim zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, in s splošno uredbo EU o varstvu osebnih podatkov. Sodelujoči dovoljuje, da NT&RC navedene podatke obdeluje v svojih zbirkah za namen pridobivanja novih naročnikov. Sodelujoči v primeru, da je izžreban, dovoljuje objavo svojega imena, primka in kraja bivanja v Novem tedniku. Navedene osebne podatke lahko NT&RC hrani in obdeluje do pisnega preklica privolitve sodelujočega. Na podlagi veljavne uredbe lahko posameznik kadarkoli preklic soglasje za obdelavo podatkov, zahteva popravek ali izbris podatkov, in sicer pisno na naslov: NT&RC, Prešernova 19, 3000 Celje ali na tednik@nt-rc.si.

Čudovit koncert ob častitljivi obletnici

Celjski oktet resnici na ljubo ni »star kot zemlja«, toda ko omenjamo častitljivo obletnico, moramo upoštevati dejstvo, da je v zasedbi še vedno pet ustanovnih članov iz leta 1979. Petkov slavnostni koncert v Narodnem domu je bil poln čustev in spominov.

Deseterica pod vodstvom umetniškega vodje in dirigenta Dominika Jurca je v prvem delu odpela hudomušne pesmi (Bedak je!, Ženka mi v goste gre ...), nato jo je na odru zamenjala ženska skupina Vokalnih 5. Gre za sekstet, ki si je za zadnji od šestih pesmi izbral zelo znani Kot nekdo in Pepelka.

Celjski oktet je s pesmi mi Polje, kdo bo tebe ljubil, Studenček, Slovenec sem in Oj Triglav, moj dom zaokrožil konec uradnega dela, ki je bil posvečen domoljubju. Nato sta predstavnika dveh celjskih zborov čestitala Celjskemu oktetu. Sledili sta dve vrnitvi na oder. Najprej so se odlični celjski

Enajsterica Celjskega okteta, deset pevcev in umetniški vodja, s hrptom obrnjeni dirigent Dominik Jurca.

pevci kar presunljivo povežali s sedmerico iz Vokalnih 5 (še s pianistko) v pesmi Pa se sliš. Pevke so prejele šopke, deseterica pa je zaradi glasnega ploskanja s ponovnim prihodom na oder podaljšala

»bis«, ki pa ga je pričakovala, saj je, kot je že v navadi, za konec prihranila pesem Pleničke je prala, ki je postala zaščitni znak okteta. »Želimo si praznovati tudi v naslednjih letih, a predpogoj je zdravje.

Nocoj se je vse odvijalo po naših željah. To je bil višek našega dolgoletnega ustvarjanja,« je povedal zadovoljni vodja Hugo Ograjensek, ki je prejemal čestitke z vseh strani.

DŠ, Foto: Nik Jarh

Celjski župan Matija Kovač in vodja oddelka za družbene dejavnosti pri MOC Bojan Cvelfar sta čestitala jubilarantom, ki so bili prešerne volje in takoj pripravljeni na šalo.

Združili moči za družino iz Šentjurja

Gimnazija Celje – Center (GCC) je minuli petek organizirala veliki predpočitniški dobrodelni koncert. Nastopili so gimnazijski glasbeni sestavi, zasedba Midnight Nick in pevec Matevž Šalehar – Hamo. Dijaki so izkupiček dobrodelnega koncerta, več kot štiri tisoč evrov, namenili Občinski zvezi prijateljev mladine Šentjur pri Celju. In sicer za pomoč številni družini, ki jo pestijo tako zdravstvene težave otrok kot splošna finančna stiska.

Dijaška skupnost GCC, 4. c-razred in Društvo GCC so v tednu pred jesenskimi počitnicami pripravili že tradicionalni dobrodelni koncert. Ta dogodek je bil tudi uvod v druge dobrodelne in prostovoljske akcije, ki jih bodo dijaki in mentorji šole pripravili v tem šolskem letu. Dobrodelni koncert je bil hkrati osrednji dogodek tedna solidarnosti na šoli. Kot sporočajo iz GCC, je solidarnost med njihovimi dijaki trdna in zakoreninjena vrednota. V preteklih letih so sedanjci, nekdanji dijaki in učitelji ter gostje in pokrovitelji s koncerti zbrali že več kot 85 tisoč evrov. Pomagali so številnim pomoči potrebnim ljudem. Na šoli vsako leto organizirajo tudi druge humanitarne akcije, zelo razvejano je tudi prostovoljno delo. TS

Povabilu dijakov se je tokrat odzval priljubljeni glasbenik Matevž Šalehar – Hamo. (Foto: arhiv GCC)

Jesen v celjski naravi

Člani iniciative za Drevesni park so v Medlogu na območju med Šolo za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje ter Vrtnim centrom Arboretum pretekli tork izvedli tri delavnice. Organizirali so jih v sklopu dogodka Jesen v Drevesnem parku in projekta Zelena cona Mestne občine Celje. Namen projekta je oživljanje dela Medloga in Škapinove ulice, ki ponujata možnost za razvoj novih na-

činov trajnostnega urejanja mestnega okolja in tesnejši preplet mesta z naravo, so pojasnili v občini.

Obiskovalci so se tako med drugim lahko udeležili sprehoda za čuječnost, kjer so se sprehajali skozi naravo in se povezovali z okoljem. Prav tako so lahko uživali v gozdni terapiji, kjer so s pomočjo tehnik sproščanja raziskovali, kako izboljšati svoje počutje. Dogodek so zaokrožili s peko kostanja in palačink, za kar je

poskrbelo Društvo podeželskih žena Meta, ter z zabavnimi dejavnostmi za otroke, ki so se lahko preizkusili v barvanju ptičjih krmilnic in izdelovanju hotelov za žuželke. »Hvala vsem, ki ste se pridružili in ustvarili tako prijetno vzdušje. Poleg tega nas je razveselilo toplo in sončno jesensko vreme, ki je poskrbelo, da smo dogodek resnično užili,« so zapisali v iniciativi za Drevesni park. LJ

Aškerčevo priznanje dr. Bojanu Himmelreichu

Arhivski svetnik v Zgodovinskem arhivu Celje dr. Bojan Himmelreich je prejemnik Aškerčevega priznanja, ene od osrednjih stanovskih nagrad, ki jo Arhivsko društvo Slovenije podeljuje za arhivsko dejavnost v državi.

Himmelreich je prejel priznanje za razstavo in monografijo Je bilo v Celju dovolj mostov in razstavo Filatelija v arhivih, arhivi v filateliji ter s tem za pomemben prispevek k popularizaciji arhivov in arhivske dejavnosti. Obe razstavi sta s spremnima publikacijama poželi veliko zanimanja strokovne in laične javnosti. V celjskem zgodovinskem arhivu menijo, da razstavi zato zagotovo pomenita enega od presežkov dela v zadnjih dveh letih. V svojem nagovoru ob prejemu priznanja je dr. Himmelreich izpostavil velik pomen arhivske dejavnosti v dialogu z javnostjo ter poudaril prelomni trenutek pred desetletji,

Arhivski svetnik v Zgodovinskem arhivu Celje dr. Bojan Himmelreich z Aškerčevim priznanjem (Foto: Zgodovinski arhiv Celje)

ko se je odločil za zaposlitev v Zgodovinskem arhivu Celje. Kot je dejal, je tako njegova želja po delu z arhivskim gradivom dobila nov zagon, delo z arhivskim gradivom

pa je vseskozi lahko po eni strani bolj povezal z delom z ustvarjalci in uporabniki arhivskega gradiva ter po drugi strani tudi z raziskovanjem zgodovine. TS